

1977
HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Universitetskanslersämbetets granskning av

KVALITETSSÄKRINGSARBETET VID HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete - självvärdering

Lärosäte: Högskolan i Skövde

Reg. Nr: A-2019-09-4771

Dnr HS 2020/389

Innehållsförteckning

Högskolans läsanvisning	3
UKÄ:s anvisning för utformning av självvärdering	4
Del 1: Kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde	5
A Verksamheten	6
B Kvalitetssystemets uppbyggnad	6
C Kvalitetssystemets utveckling över tid	9
D Principer och metoder för kvalitetssäkring av utbildning.....	10
Del 2: Bedömningsområdena	11
1 Bedömningsområde: Styrning och organisation	12
1.1 Relation till övergripande mål och strategier	14
1.2 Kvalitetssäkringspolicy	15
1.3 Ansvarsfördelning	15
1.4 Delaktighet, engagemang och ansvar	18
1.5 Systematiskt tillvaratagande av resultat och slutsatser	20
1.6 Kommunikation av information från kvalitetssystemet	22
2 Bedömningsområde: Förutsättningar	24
2.1 Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov.....	26
2.2 Miljö som främjar utveckling av lärarnas kompetens	30
2.3 Infrastruktur, studentstöd och läranderesurser	36
2.4 Förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.....	40
3 Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat.....	44
3.1 Utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildning.....	46
3.2 Uppmuntran till aktiv roll i lärandeprocesserna	49
3.3 Nära samband mellan forskning och utbildning.....	53
3.4 Måluppfyllelse.....	56
3.5 Uppföljning och granskning för förbättring och utveckling.....	59
3.6 Kommunikation av resultat och åtgärder	63
4 Bedömningsområde: Jämställdhet	65
4.1 Jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande	67
5 Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv	71
5.1 Systematiskt arbete med student- och doktorandinflytande	73
6 Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan	77
6.1 Utbildning som ger beredskap att möta förändringar i arbetslivet.....	79
7 Reflektion.....	84
Bilaga: Förteckning över relevanta styrdokument och andra relevanta dokument.....	86

Högskolans läsanvisning

Självvärderingen är indelad i två huvuddelar. I del 1 lämnas en redogörelse på övergripande nivå för kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde (Högskolan). I del 2 beskrivs och analyseras Högskolans kvalitetssystem och kvalitetsarbete utifrån de bedömningsgrunder som ingår i granskningen.

De ledtexter som finns i UKÄ:s mall för självvärderingen finns kvar, i syfte att underlätta läsningen. Texter som är beskrivningar och vägledning har lagts in i gula rutor medan texten som utgör bedömningsområden och bedömningsgrunder finns i lila rutor. Sidbrytningar har gjorts efter ledtexterna, främst för att få en överblick över omfattningen av den text som skrivs av Högskolan. Även om rapportens sidantal totalt uppgår till 88 ryms Högskolans redovisning på angivna 70 sidor.

I del 2 har varje bedömningsområde ett eget avsnitt och varje bedömningsgrund ett eget underavsnitt. För att tydliggöra bedömningsgrunden har varje bedömningsgrund en egen rubrik och återges i sin helhet inom en lila ruta.

Inom bedömningsområdet *Styrning och organisation* (avsnitt 1) har varje bedömningsgrund en egen uppsättning underrubriker. För övriga bedömningsområden (avsnitt 2-6) används en standardiserad uppsättning underrubriker, enligt följande modell: "Ansvar", "Lokala mål och krav", "Rutiner och processer", "Uppföljning" samt "Konkreta exempel".

Underrubrikerna speglar de olika faserna i den förbättringscykel som är central i kvalitetsarbetet (Figur 3, avsnitt B, del 1). Beskrivningen av lokala mål och krav belyser fasen *planering*, beskrivningen av rutiner och processer belyser fasen *genomförande*, beskrivningen av uppföljning belyser fasen *uppföljning* och de konkreta exemplen belyser fasen *utveckling*. De konkreta exemplen visas i blå rutor. Där anges exempel från Högskolans verksamhet som relaterar till respektive bedömningsgrund. Syftet är att belägga det som beskrivs och visa hur kvalitetssystemet främjar utveckling.

Redovisningen avslutas med en reflektion (avsnitt 7) där några utmaningar relaterat till kvalitetsarbete och kvalitetssystem lyfts fram. Vidare inkluderas en bilaga med en förteckning över de styrdokument som det refereras till i självvärderingen.

Liten ordlista

För att underlätta läsningen beskrivs några ord som används i självvärderingen:

- kvalitetsarbete = kvalitetssäkringsarbete (arbete för att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet)
- Medarbetarportal = interna webbsidor för Högskolans medarbetare
- resursämne = ämne som inte utgör huvudområde men där möjlighet finns till studier på grundläggande nivå (G1N och G1F)
- Studentportal = webbsidor för studenter med information och tjänster som rör studierna
- uppföljning = termen uppföljning används genomgående, för såväl mindre som mer omfattande uppföljningar och granskningar
- utbildningskommitté = kollegialt organ som, på delegation från fakultetsnämnden, ansvarar för vissa delar av kvalitetssäkringen, till exempel inrättande av kurs

UKÄ:s anvisning för utformning av självvärdering

Lärosätets självvärdering omfattar två delar som beskrivs nedan. Dessa beskrivande texter behöver inte ingå i självvärderingen. Lärosätet är fritt att formge självvärderingen som det vill, men den bör som mest omfatta 70 A4-sidor i 12 punkters textstorlek.

Del 1: Kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde

Syftet med denna inledande del i självvärderingen är att möjliggöra för lärosätet att på en övergripande nivå beskriva hur kvalitetssystemet är uppbyggt och tänkt att fungera.

I den första delen av självvärderingen ska lärosätet på en övergripande nivå redogöra för lärosätets kvalitetssystem. Den inledande delen ska vara på 3-5 sidor, tolv punkters textstorlek. Följande ska ingå:

- en övergripande redogörelse för hur kvalitetssystemet är uppbyggt, inklusive en processbild som illustrerar samtliga nivåer av kvalitetssystemet
- hur länge det nuvarande systemet för att kvalitetssäkra och utveckla utbildningarna varit i bruk, hur det har utvecklats över tid och vilka principer det bygger på
- en redogörelse för den övergripande planen för kvalitetssäkring av utbildningarna och vilka metoder som används, exempelvis kollegial granskning.

Lärosätets redogörelse:

A Verksamheten

Vid Högskolan bedrivs utbildning och forskning integrerat vid fem institutioner, nämligen biovetenskap, handel och företagande, hälsovetenskaper, informationsteknologi och ingenjörsvetenskap. Verksamheten präglas av en hög grad av profilering samt av en nära samverkan med externa aktörer inom näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle.

Digitalisering för hållbar utveckling är ett samlande tema för all verksamhet. Temat beskrivs i *Utvecklingsplan för Högskolan i Skövde 2017-2022*. År 2020 redovisades 3 944 helårsstudenter och antalet anställda var 551.

Huvuddelen av studenterna (drygt 80 %) finns inom utbildningsprogram. År 2020 erbjöds totalt 61 utbildningsprogram varav 33 program på grundnivå, 26 program på avancerad nivå och två program inom behörighetsgivande utbildning. Generella examina utfärdas inom 16 huvudområden och yrkesexamina utfärdas för högskoleingenjörer, sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor och barnmorskor.

Examenstillstånd för utbildning på forskarnivå finns inom området informationsteknologi. Antalet doktorander år 2020 var 72, varav 46 inom den egna utbildningen i informationsteknologi. Övrig forskarutbildning bedrivs, genom avtal, i samverkan med andra lärosäten. Utbildning på forskarnivå i egen regi planeras även inom området "hälsa i det digitala samhället". Ansökan om examenstillstånd kommer, enligt planering, att skickas in år 2022.

B Kvalitetssystemets uppbyggnad

Högskolans kvalitetssystem, som beskrivs i *Kvalitetspolicy för Högskolan i Skövde*, omfattar all verksamhet vid lärosätet. Kvalitetspolicyn är utformad i samklang med utvecklingsplanen för 2017-2022 och den utgör därmed en del av lärosätets strategiska styrning.

Strukturmässigt finns tre nivåer i kvalitetssystemet (Figur 1). Nivå 1 utgörs av det *samlade systemet* vilket beskrivs i kvalitetspolicyn. På nivå 2 implementeras kvalitetssystemet inom verksamhetens olika områden: *utbildning, forskning, verksamhets- och ledningsstöd* samt *högskoleövergripande ledning och styrning*. Inom varje område genomförs aktiviteter för säkring och utveckling av kvalitet (nivå 3).

Figur 1: Struktur för kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde

Aktiviteter i kvalitetssystemet

Aktiviteter för säkring och utveckling av kvalitet – nivå 3 i kvalitetssystemet – listas nedan (Figur 2):

<p>Utbildning</p> <ul style="list-style-type: none">
- Inrättande av utbildning
- Årlig uppföljning av utbildningsprogram
- Sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå
- Sexårsuppföljning av ämne inom utbildning på forskarnivå
- Inhämtande av studenters, doktoranders och alumners synpunkter på utbildning och lärmiljö
- Uppföljningssamtal och revidering av doktoranders individuella studieplaner
- Ingående och uppföljning av internationella samarbetsavtal
- Avveckling av utbildning
<p>Forskning</p> <ul style="list-style-type: none">
- Årlig uppföljning av forskningsprojekt
- Sexårsuppföljning av forskningsmiljöer
<p>Verksamhets- och ledningsstöd</p> <p>Verksamhets- och ledningsstödet¹ ansvarar för ett antal aktiviteter som främst rör högskoleövergripande verksamhet, se exempel nedan:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Uppföljning av arbetet med rekrytering av studenter
- Uppföljning av arbetet med rekrytering av medarbetare
- Medarbetarundersökningar och medarbetarsamtal (ansvar för ändamålsenliga och standardiserade processer för dessa uppföljningsaktiviteter)
- Systematiskt arbete med informationssäkerhet och miljöledning
- Uppföljning av arbetet med lika villkor, inklusive jämställdhetsintegrering och tillgänglighet <p>Vidare medverkar verksamhets- och ledningsstödet i många av de aktiviteter som rör utbildning och forskning (se ovan) samt högskoleövergripande ledning och styrning (se nedan).</p>
<p>Högskoleövergripande ledning och styrning</p> <ul style="list-style-type: none">
- Utformning av utvecklingsplan
- Årlig verksamhetsplanering och årlig budgetprocess
- Rektors dialogmöten med institutioner, verksamhetsstöd och fakultetsnämnd
- Årlig kvalitetsrapport som fastställs av styrelsen
- Sammanställning av årsredovisning
- Inhämtande av studenters och doktoranders synpunkter på verksamheten

Figur 2: Aktiviteter i kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde

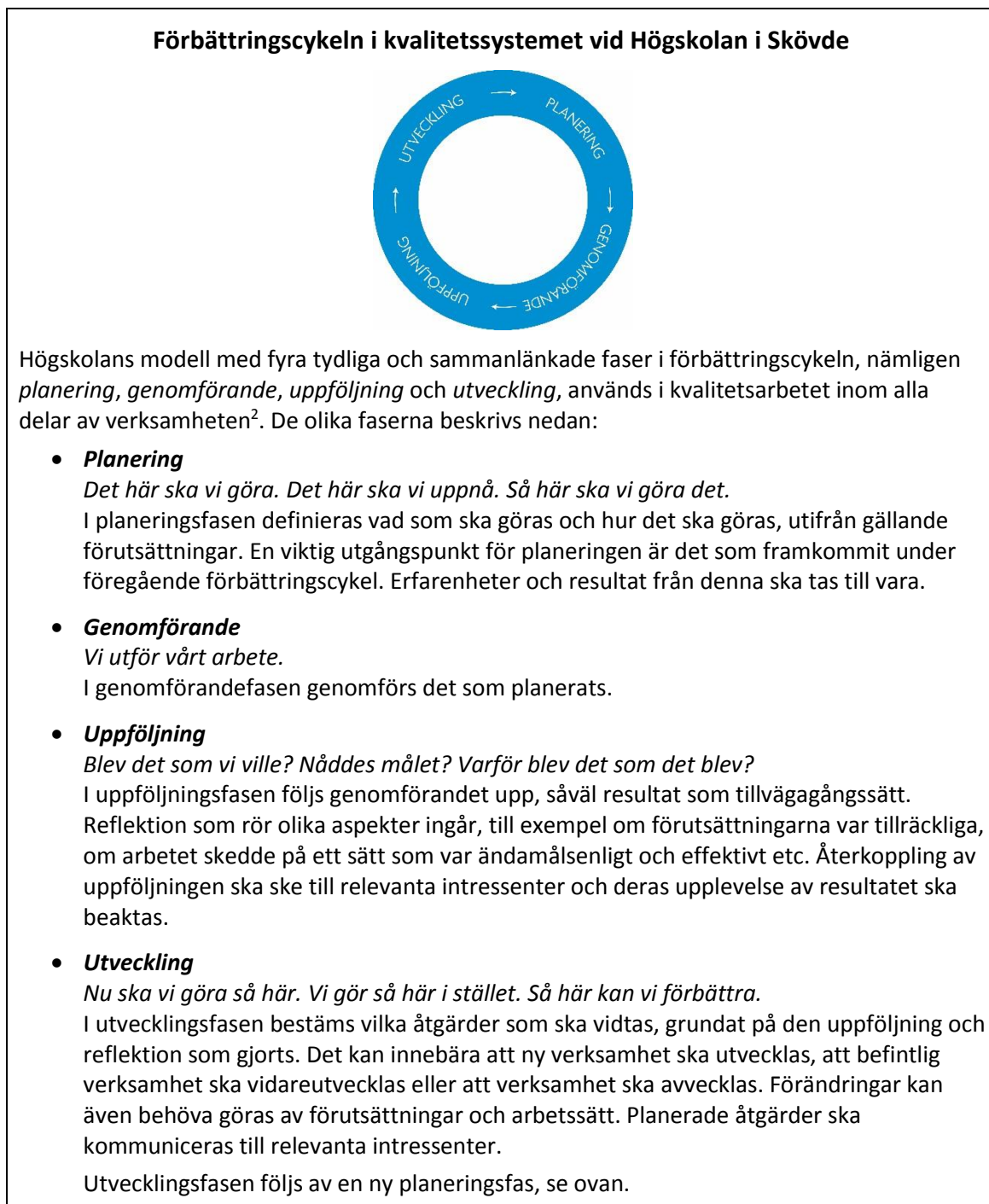
De aktiviteter som listas är främst aktiviteter som skapar mål och ramar för verksamheten – eller som innebär särskild granskning eller uppföljning. En betydande del av Högskolans kvalitetsarbete relaterar till aktiviteterna men inte allt. Kvalitetsarbete handlar också om att förbättringsacykler och kvalitetskultur ska vara en del av det dagliga arbetet (se nedan).

¹ Verksamhets- och ledningsstödet omfattar, organisatoriskt, avdelningarna inom Högskolans verksamhetsstöd samt rektors kansli

Förbättringscykler och kvalitetskultur

Arbetet med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling i Högskolans kvalitetssystem sker inom ramen för förbättringscykler (Figur 3).

Figur 3: Förbättringsnykeln i kvalitetssystemet vid Högskolan i Skövde

Genom arbetet med förbättringscykler stimuleras en kvalitetskultur. Medarbetare, studenter och doktorander förväntas aktivt bidra till och samverka i det systematiska arbetet med förbättringscykler – inom ramen för de olika aktiviteterna i kvalitetssystemet

² Modellen utgår från Demings PDSA-cykel (plan-do-study-act), <https://deming.org/explore/p-d-s-a>

och i det dagliga arbetet. Detta förhållningssätt skapar ett tillitsbaserat kvalitetsarbete. *Delaktighet, samverkan, systematik och tillit* är, enligt Högskolans kvalitetspolicy, viktiga ledord för kvalitetskulturen.

C Kvalitetssystemets utveckling över tid

Vid Högskolan har det under lång tid bedrivits ett aktivt och systematiskt kvalitetsarbete. Den första kvalitetspolicyn fastställdes år 1995 och policyn har därefter kontinuerligt reviderats³. Revideringarna har till stor del utgjorts av anpassning till Högskolans utveckling samt till förändringar i det nationella systemet för kvalitetsutvärdering.

De senaste revideringarna av kvalitetspolicyn (år 2019 och 2020) har främst handlat om förenkling. Syftet med förenklingen har varit att göra kvalitetspolicyn – och därmed också kunskapen om Högskolans kvalitetssystem – mer tillgänglig för alla medarbetare, studenter och doktorander. Ambitionen har varit att undvika långa och detaljerade textbeskrivningar och komplexa figurer. Endast två figurer används i kvalitetspolicyn, en schematisk beskrivning över systemets struktur (Figur 1) samt en enkel variant av Demings klassiska förbättringscykel (Figur 3). Som stöd för den ”finputsning” som gjordes av kvalitetspolicyn i april 2020 användes externt stöd (kollegor från annat lärosäte med erfarenhet av kvalitetsarbete).

De riktlinjer för kvalitetsarbete inom olika områden som nu finns – där kvalitetssystemet, enligt vad som anges ovan, bryts ned och implementeras – har också föregångare. Kvalitetsarbetet inom utbildning, främst uppföljningsprocesserna, har reglerats av särskilda riktlinjer sedan år 2007⁴. Exempel på aktiviteter som systematiskt har genomförts är inrättande och avveckling av utbildning, uppföljning av ämnen och utbildningsprogram samt kursvärdering.

De etablerade processer som finns för kvalitetssäkring av lärosätets forskning har också bidragit till utveckling av Högskolans kvalitetssystem. Kvalitetssäkringen av forskningen har successivt utvecklats inom ramen för forsknings- och utbildningsmiljön INFINIT (INnovationsdriven Forskning i INdustrisamverkan med stöd av IT). Arbetet inom INFINIT, som stöds av Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen), inleddes år 2011. Erfarenheterna från kvalitetsarbetet inom INFINIT har stärkt formerna för kvalitetsarbete även inom de delar av Högskolans forskning som inte ingår i miljön.

Kvalitetssystemets koppling till den strategiska styrningen är väl inarbetad. Högskolans första utvecklingsplan gällde för åren 2012-2016⁵. Uppföljning av utvecklingen i förhållande till utvecklingsplanen har gjorts inom ramen för årsredovisningen sedan år 2012. Fastställda verksamhetsplaner, som inkluderar uttalade mål för kvalitetsarbetet, har använts sedan år 2010.

---

³ Högskolans kvalitetspolicy har reviderats år 2001, 2009, 2011, 2017, 2019 och 2020 (nuvarande version).

⁴ *Riktlinjer för utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå* (2007), *Riktlinjer för lokal utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå* (2011) och *Kvalitetssystem för utbildning – riktlinjer för kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå* (2017)

⁵ Före år 2012 fanns särskilda strategidokument för utbildning och forskning.

D Principer och metoder för kvalitetssäkring av utbildning

En sammanställning av aktiviteter för säkring och utveckling av kvalitet inom Högskolans kvalitetssystem finns i Figur 2 (avsnitt B). I del 2 av denna självvärdering – där Högskolans kvalitetsarbete relateras till de olika bedömningsområdena – beskrivs flera av aktiviteterna mer ingående. Nedan anges några generella principer och metoder som utmärker aktiviteterna och som utgör en styrka för den sammantagna kvalitetssäkringen av utbildning.

- **Adekvat organisation och tydlig ansvarsfördelning**
Kvalitetsarbetet i en verksamhet gynnas av en adekvat organisation och en tydlig ansvarsfördelning. Högskolan har tydliga styrdokument för detta i form av arbetsordning och underliggande delegationsordningar. Vidare finns särskilda beskrivningar för akademiska uppdrag: ämnesföreträdare, programansvarig lärare, kursansvarig lärare, examinator, studierektor för utbildning på forskarnivå samt forskningsgruppsledare.
- **Kollegiala organ och kollegial granskning**
Högskolans kollegiala organ, som utgörs av fakultetsnämnden och nämndens råd och kommittéer, har ett stort ansvar för kvalitetssäkringen av utbildning. Kollegial granskning – såväl intern som extern – är också ett mycket viktigt inslag i kvalitetsarbetet, exempelvis i de aktiviteter som rör inrättande av utbildning och sexårsuppföljning av utbildning.
- **Enhetliga bedömningsområden för inrättande och uppföljning av utbildning**
Vid Högskolan finns en samling bedömningsområden⁶ som används vid såväl inrättande som uppföljning av utbildning. Områdena, till exempel forskningsanknytning och jämställdhet, granskas på samma sätt inom ramen för de olika aktiviteterna. Detta ger en transparens och förutsägbarhet för involverade parter vilket i sin tur stärker och underlättar kvalitetsarbetet. Högskolans utvecklingsplan och Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) kvalitetssäkringssystem har varit vägledande när bedömningsområdena har definierats.
- **Integrering av kvalitetsarbete och strategisk styrning**
Kvalitetsarbetet är integrerat i den strategiska styrningen och vice versa. Kopplingen mellan kvalitetsarbete och strategisk styrning stärks av en nära samverkan mellan rektor och dekan (ordförande i fakultetsnämnden). Sådan samverkan sker även genom rektors ledningsgrupp och rektors kvalitetsråd, organ där såväl dekan som representanter för institutionernas ledningsgrupper medverkar.

Mer information om Högskolans kvalitetssystem

Kvalitetssystemet beskrivs på Högskolans webbplats (www.his.se/kvalitet). Även samtliga styrdokument för verksamheten tillgängliggörs på webbplatsen (www.his.se/styrdokument). Information om kvalitetssystem och styrdokument finns även på Studentportalen och Medarbetarportalen.

⁶ I vissa fall används även termen *kvalitetsaspekt* istället för bedömningsområde. Detta gäller i de fall när det som anges i bedömningsområdet (bedömningsgrunderna) används framåtsyftande, som mål eller krav vid planering av ny utbildning eller utveckling av befintlig utbildning.

Del 2: Bedömningsområdena

I den andra delen av självvärderingen ska lärosätet beskriva och analysera sitt kvalitetssystem och kvalitetsarbete utifrån de sex bedömningsområdena. Lärosätet ska analysera och visa hur kvalitetssystemet och kvalitetsarbetet uppfyller bedömningsgrunderna för respektive bedömningsområde. Lärosätet ska kunna belägga att det valda tillvägagångssättet säkerställer kvaliteten i utbildningarna och identifierar ytterligare förbättringsbehov. Lärosätet ska även förhålla sig till utfallet av tidigare granskningar, såväl egeninitierade som externa utvärderingar. Lärosätet ska också förhålla sig till resultatet av UKÄ:s lärosätetsinsyn. Utöver bedömningsgrunderna kan det även finnas andra delar som är relevanta att beskriva inom ett bedömningsområde. Bedömningsgrunderna behöver inte redovisas i någon särskild ordning. Lärosätet uppmanas däremot att beskriva bedömningsgrunderna under egna rubriker. Till stöd finns bedömningsgrunderna inlagda som rubriker under "Lärosätets redogörelse" för respektive bedömningsområde nedan.

Varje bedömningsområde inleds nedan med de bedömningsgrunder som ingår i området, följt av en beskrivande text. Därefter följer en vägledande text som syftar till att tydliggöra hur lärosätena ska visa att bedömningsområdet är uppfyllt. Dessa beskrivande och vägledande texten behöver inte ingå i självvärderingen och räknas därför inte med i det totala sidantalet som angetts ovan.

1 Bedömningsområde: Styrning och organisation

Bedömningsområdet Styrning och organisation innehåller följande bedömningsgrunder:

- 1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.
- 1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.
- 1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.
- 1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.
- 1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.
- 1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen.

Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt med strukturer, rutiner och processer för att säkra hög kvalitet i utbildningarna. Kvalitetssystemet för utbildning relaterar till lärosätets övergripande mål och strategier.

Kvalitetssystemet inbegriper all utbildning på samtliga nivåer inom lärosätet och det finns en tydlig ansvarsfördelning. Regelverk, policyer och rutiner är väl dokumenterade och lättillgängliga för medarbetare, studenter, doktorander och avnämare. Kvalitetssystemet är utformat så att det främjar delaktighet, engagemang och ansvar hos såväl lärare och övrig personal som studenter och doktorander.

Kvalitetssystemet är effektivt, välfungerande och används konsekvent inom hela verksamheten. Lärosätet har en välfungerande förbättringscykel, vilket innebär att lärosätet på central nivå arbetar systematiskt med att följa upp, utvärdera och utveckla kvalitetssystemet och kvalitetsarbetet. Den information som tas fram inom kvalitetssystemet ger underlag till den strategiska styrningen av lärosätets utbildningsverksamhet. Med hjälp av kvalitetssystemet identifierar lärosätet utvecklingsbehov och utvecklar utbildningsverksamheten. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att informationen publiceras och kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa, och att den får en god spridning inom organisationen.

Vägledning till lärosätet:

Visa hur kvalitetssystemet uppfyller bedömningsgrunderna för området, bland annat genom att beskriva vilka policyer, eller motsvarande, rutiner och processer som bidrar till detta. Beskrivningen ska visa hur kvalitetssystemet stöder lärosätets profil, genomförandet av lärosätets strategi och hur systemet hjälper lärosätet att uppnå målen för utbildningsverksamheten. Visa även hur lärosätets kvalitetssystem bidrar till att identifiera utvecklingsområden och vidta relevanta åtgärder.

Om lärosätet har flera olika kvalitetssäkringspolicyer, eller motsvarande, för olika delar av sin utbildningsverksamhet, ska i de fall det är relevant samtliga kvalitetssäkringspolicyer beskrivas. Det ska framgå om lärosätet har en centraliserad eller decentraliserad organisation för kvalitetsarbetet. En beskrivning av och motivering för den valda organisationen ska ges. Ge gärna exempel på en fråga som lärosätet har arbetat med och som åskådliggör hur kvalitetssystemet fungerar i sin helhet.

Lyft vid behov ytterligare aspekter som är viktiga för den systematiska utvecklingen av kvalitetssystemet vid lärosätet.

Ge belägg för att kvalitetssystemet är välfungerande, effektivt och att det utvecklas systematiskt utifrån den information som genereras inom kvalitetssystemet.

Lärosätets redogörelse:

1.1 Relation till övergripande mål och strategier

Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

Kvalitetssystemet, inklusive dess integrering med övergripande mål och strategier, beskrivs ingående i del 1 av självvärderingen. Nedan ges därför en kortare beskrivning av detta, med fokus på och exempel från integrering mellan kvalitetsarbete och strategisk styrning.

Kvalitetssystemets uppbyggnad

Högskolans kvalitetssystem syftar till att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet. Ett och samma kvalitetssystem omfattar all verksamhet. Det samlade systemet, som beskrivs i *Kvalitetspolicy för Högskolan i Skövde*, bryts ned och implementeras inom verksamhetens olika områden: utbildning, forskning, verksamhets- och ledningsstöd samt högskoleövergripande ledning och styrning. Inom varje område finns ett antal aktiviteter för kvalitets-säkring och utveckling av verksamhet. Exempel på sådana aktiviteter inom utbildning är kursvärdering, årlig uppföljning av utbildningsprogram samt sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram.

Den centrala komponenten i kvalitetssystemet är förbättrings cyklern. Förbättrings cykeln innebär att kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling sker utifrån följande fyra steg: planering, genomförande, uppföljning och utveckling. Arbete inom ramen för förbättrings- cykler sker på alla nivåer och i alla delar av verksamheten (Figur 3, avsnitt B, del 1).

Då kvalitetsarbetet utgår från en och samma policy kan det beskrivas som *centraliserat – men med en hög grad av mandat som delegerats ut i verksamheten*. Det centraliserade systemet gör att det finns en systematik som gäller för alla delar av verksamheten – vilket i sin tur skapar enkelhet, tydlighet och effektivitet. Den höga graden av delegerat mandat ger förutsättningar för beslut nära den operativa verksamheten – vilket i sin tur skapar delaktighet. Ett exempel på delegerat mandat som medför delaktighet är utbildnings- kommittéernas arbete med kursplaner och utbildningsplaner, se exempel i avsnitt 3.1.

Kvalitetssystemets relation till övergripande mål och strategier

Högskolans övergripande mål och strategier för all verksamhet, inklusive utbildnings- verksamheten, beskrivs i *Utvecklingsplan för Högskolan i Skövde 2017-2022*.

De mål för verksamheten som anges i utvecklingsplanen för aktuell sexårsperiod – såväl kvalitativa som kvantitativa mål – har varit vägledande vid utformning och revidering av styrdokumenterna för kvalitetsarbete. Detta gäller såväl för kvalitetspolicy (nivå 1 i kvalitetssystemet) som för riktlinjerna för kvalitetsarbete (nivå 2) samt de dokument som reglerar aktiviteterna för säkring och utveckling av kvalitet, till exempel inrättande och uppföljning av utbildning (nivå 3). De olika nivåerna i kvalitetssystemet framgår av Figur 1.

Utvecklingsplan och kvalitetspolicy är nära sammanlänkande då det finns en stark integrering mellan den strategiska styrningen och kvalitetsarbetet. Integreringen syns i de verksamhetsplaner som rektor årligen fastställer och följer upp. Syftet med verksamhetsplanerna är att bryta ned utvecklingsplanens högskolegemensamma och långsiktiga mål på enhetsnivå, i mer kortsiktiga perspektiv. Utfallet från kvalitetsarbetet integreras i denna process.

En detaljerad beskrivning av kvalitetssystemets relation till övergripande mål och strategier finns i *Riktlinjer för kvalitetsarbete inom högskoleövergripande ledning och styrning*.

1.2 Kvalitetssäkringspolicy

Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

Vid Högskolan finns en kvalitetssäkringspolicy benämnd *Kvalitetspolicy för Högskolan i Skövde*. Policyn, som beskriver det samlade kvalitetssystemet, är offentlig och tillgängliggörs på Högskolans externa webbplats samt på Medarbetarportalen och Studentportalen. Kvalitetspolicyn är utformad i samklang med *Utvecklingsplan för Högskolan i Skövde 2017-2022* och utgör en del av lärosätets strategiska styrning.

Kvalitetspolicyn är fastställd av styrelsen, efter beredning i rektors kvalitetsråd. Beredningen i rådet säkerställer en bred förankring i verksamheten genom att rådets representanter kommer från samtliga institutioner, fakultetsnämnd, verksamhets- och ledningsstöd samt Studentkåren. Rådets sammansättning beskrivs mer i detalj nedan, se avsnitt 1.3.

Vid revidering av kvalitetspolicyn skickas den på bred remiss i verksamheten där alla medarbetare och Studentkåren kan lämna synpunkter.

Innehållet i kvalitetspolicyn och policyns koppling till den strategiska styrningen beskrivs mer ingående i del 1 av självvärderingen (avsnitt D) samt i avsnittet som rör bedömningsgrund 1.1 (Relation till övergripande strategier).

1.3 Ansvarsfördelning

Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

Ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet följer den struktur som anges i *Arbetsordning vid Högskolan i Skövde* och *Organisationsstruktur vid Högskolan i Skövde* samt underliggande organisations- och delegationsdokument. Ansvar för ett område inkluderar alltid ansvar för kvalitetsarbetet inom området. I ansvaret för kvalitetsarbetet ingår, i sin tur, ansvar för uppföljning av det kvalitetsarbete som görs. Beskrivningen nedan av olika funktioners ansvar har fokus på utbildningsverksamheten.

Styrelse och rektor

Högskolans styrelse och rektor har ett övergripande ansvar för lärosätets samlade kvalitetsarbete. Kvalitetspolicy, utvecklingsplan, arbetsordning och årsredovisning fastställs av styrelsen. Vidare följer styrelsen kvalitetsarbetet på övergripande nivå, främst genom att ta del av och fastställa den årliga kvalitetsrapporten.

I rektors uppgifter ingår att lämna en årlig kvalitetsrapport till styrelsen (se ovan) och fastställa riktlinjer för kvalitetsarbete inom utbildning, forskning, verksamhets- och ledningsstöd samt högskoleövergripande ledning och styrning (nivå 2 i kvalitetssystemet). Rektor fastställer även vissa högskoleövergripande styrdokument för verksamheten, handlingsplaner inom specifika områden, anvisningar för budget och årlig verksamhetsplanering samt verksamhetsplaner för Högskolans olika enheter.

Rektor stöds av ett kvalitetsråd. I rådet – som leds av prorektor – ingår dekan, högskole-direktör, en representant från varje institutions ledningsgrupp (prefekt, avdelningschef eller ämnesföreträdare), en utredare och en studentrepresentant. Vid sidan av kvalitetsrådet har rektor även två andra rådgivande organ, rektors ledningsgrupp och rektors råd för linjeledningsfrågor. Särskilda uppdragsbeskrivningar finns för de tre organen. I kvalitetsrådets uppdrag ingår att bereda rektors beslut i kvalitetsfrågor och samordna större externt initierade utvärderingar (till exempel UKÄ:s granskning av Högskolans kvalitetssäkringsarbete, som denna självvärdering utgör underlag för).

Fakultetsnämnd och utbildningskommittéer

Fakultetsnämnden har ett övergripande ansvar för kvalitetssäkring av Högskolans utbildning och forskning. Nämnden ansvarar för genomförande av flera av kvalitetssäkringsaktiviteterna, till exempel de som rör sexårsuppföljning av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Vidare fastställer fakultetsnämnden styrdokument som reglerar genomförande och uppföljning av utbildning (nivå 3 i kvalitetssystemet). Fakultetsnämnden har också inrättat organ som på delegation ansvarar för vissa delar av kvalitetssäkringen av utbildning. Dessa organ utgörs av rådet för docentprovning, rådet för pedagogisk meritering samt sex utbildningskommittéer.

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå finns en utbildningskommitté för varje institution vid Högskolan – biovetenskap, handel och företagande, hälsovetenskaper, informationsteknologi och ingenjörsvetenskap. I kommittéerna ingår ämnesföreträdare (som ansvarar för huvudområden) och ämnesansvariga lärare (som ansvarar för resursämnen) samt studentrepresentanter. Vidare finns en utbildningskommitté för utbildning på forskarnivå inom informationsteknologi (det område på forskarnivå där Högskolan har examenstillstånd). I den kommittén ingår ämnesföreträdare, studierektor, handledarrepresentanter från de två berörda institutionerna, forskarutbildningskoordinator samt doktorandrepresentant. Utbildningskommittéerna får administrativt stöd från avdelningen för utbildnings- och studentstöd.

Utbildningskommittéerna inrättar kurser, fastställer nya kursplaner samt reviderar kurs- och utbildningsplaner. I mandatet för kommittén som ansvarar för utbildning på forskarnivå ingår även att revidera allmän studieplan och fastställa vissa styrdokument

som rör utbildningen. Nya utbildningsplaner och nya allmänna studieplaner fastställs av fakultetsnämnden.

Prefekter och avdelningschefer

Prefekten har ett övergripande ansvar för kvalitetsarbetet inom utbildning och forskning vid institutionen. Detta innebär främst att ansvara för att aktiviteter som rör kvalitets-säkring och kvalitetsutveckling inkluderas i den årliga verksamhetsplaneringen. Som stöd i arbetet har prefekten avdelningschefer.

Funktioner med akademiska uppdrag

Under fakultetsnämnd, prefekt och avdelningschef finns särskilda funktioner för kvalitets-säkring och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning, inom ramen för akademiska uppdrag. Följande funktioner finns utsedda:

- ämnesföreträdare och ämnesansvarig lärare (utses av fakultetsnämnd)
- programansvarig lärare (utses av prefekt)
- kursansvarig lärare inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (utses av avdelningschef)
- kursansvarig lärare inom utbildning på forskarnivå (utses av prefekt)
- examinator inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (utses av avdelningschef)
- examinator inom utbildning på forskarnivå (utses av prefekt)
- studierektor för utbildning på forskarnivå (utses av fakultetsnämnd)
- forskningsgruppsledare (utses av prefekt).

Uppdragen regleras i särskilda uppdragsbeskrivningar. Ett högskoleövergripande utbildningspaket för lärare som åtar sig akademiska uppdrag håller på att tas fram (beräknas vara färdigställt under år 2021).

Högskoledirektör samt chefer inom verksamhets- och ledningsstödet

Uppdraget för verksamhets- och ledningsstödet handlar till stor del om att stödja och därmed skapa goda förutsättningar för den verksamhet som bedrivs inom utbildning och forskning. Arbetet ska, enligt styrdokumentet *Verksamhetsstödet uppdrag och ansvars-områden*, präglas av följande ledord: *verksamhetsnära, proaktivitet, professionalism, helhetsperspektiv* och *tillgänglighet*. Goda förutsättningar för utbildningsverksamheten utgör en viktig del av kvalitetssäkringen. Cheferna inom verksamhets- och ledningsstödet har därför – inom relevanta områden – ett ansvar för kvalitetsarbetet inom utbildningen.

Högskoledirektören, som leder verksamhetsstödet, har ett övergripande ansvar för kvalitetsarbetet inom verksamhetsstödet. I detta ansvar ingår att aktiviteter (i form av mål och åtgärder) som rör kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling relaterat till verksamhetsstödet arbete inkluderas i den årliga verksamhetsplaneringen. Verksamhetsstödet består av följande sju avdelningar: avdelningen för forskningsstöd, samverkan och innovation, avdelningen för marknadsföring och kommunikation, avdelningen för service, IT och säkerhet, avdelningen för utbildnings- och studentstöd, ekonomiavdelningen, HR-avdelningen och högskolebiblioteket. Ledningsstödet bedrivs inom enheten rektors kansli, organiserad direkt under rektor.

1.4 Delaktighet, engagemang och ansvar

Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Högskolans kvalitetssystem innehåller ett antal systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander. Många av processerna relaterar till de aktiviteter som utgör nivå 3 i kvalitetssystemet (Figur 2, avsnitt B, del 1).

Lärare och övrig personal

Lärare och övrig personal vid Högskolan har tydliga ansvarsroller i de aktiviteter som syftar till att säkra och utveckla kvaliteten i utbildningsverksamheten. Utöver aktiviteterna finns även en kvalitetskultur bland medarbetarna. Kvalitetskulturen handlar främst om en vilja till förbättring och utveckling som finns integrerad i det dagliga arbetet, bland såväl lärare som övrig personal. I kvalitetspolicyn beskrivs kvalitetskultur med ledorden *delaktighet*, *samverkan*, *systematik* och *tillit*. Som framgår i texten om kvalitetskultur i del 1 av självvärderingen är kvalitetskulturen sammankopplad med aktiviteterna i kvalitetssystemet. Kultur och aktiviteter interagerar och stödjer varandra.

Studenter och doktorander

När det gäller studenters och doktoranders delaktighet, engagemang och ansvar i kvalitetsarbetet grundas detta i ett gott samarbetsklimat mellan Högskolan och studenterna, och då främst Studentkåren. Samarbetet stöds av etablerade strukturer för studentinflytande.

Ett antal olika former finns för inhämtande av studenters och doktoranders synpunkter, främst kursvärdering, programvärdering, programträffar, studentbarometer, doktorand-spegel, uppföljningssamtal med doktorander, studentkårsskrivelse⁷ samt dialogmöten mellan Studentkåren och ledningsfunktioner för Högskolans olika enheter. Aktiviteterna beskrivs mer ingående i avsnitt 5.1 (Systematiskt arbete med student- och doktorandinflytande).

Processer som uppmuntrar till delaktighet

Nedan ges exempel på processer inom eller relaterat till kvalitetssystemet som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare och övrig personal samt studenter och doktorander:

- *Utvecklingsplan och verksamhetsplaner*

Transparenta och strukturerade processer finns för utformning och förankring av lärosätets utvecklingsplan och enheternas verksamhetsplaner. Medarbetare, studenter och doktorander deltar aktivt i processerna på olika sätt, till exempel via arbetsgrupper och workshoppar.

⁷ Studentkåren i Skövde sammanställer årligen en *studentkårsskrivelse* där synpunkter på Högskolans utbildningsverksamhet framförs (se även avsnitt 2.3).

- *Utbildningsråd vid institutionerna*
Vid institutionerna finns utbildningsråd (eller motsvarande) där ämnesföreträdare, ämnesansvariga lärare och programansvariga lärare regelbundet möts för samråd i utbildningsfrågor. Råden utgör viktiga forum för institutionernas kvalitetsarbete.
- *Arbetet i utbildningskommittéerna*
Beslut som rör utbildningens innehåll (inrättande av kurser, revidering av kursplaner, utbildningsplaner och allmän studieplan) fattas nära verksamheten, i utbildningskommittéer. Utbildningskommittéernas arbete beskrivs ovan (avsnitt 1.3).
- *Inrättande av ämnen och program*
Processerna för inrättande av ämnen och utbildningsprogram är väl strukturerade och involverar ett stort antal medarbetare, främst företrädare vid institutionen för den föreslagna utbildningen men även berörda funktioner inom verksamhetsstödet (som utbildningshandläggare, kommunikatörer samt studie- och karriärvägledare). Hela fakultetsnämnden, inklusive nämndens tre student- och doktorandrepresentanter, deltar aktivt i granskning av ansökningar om inrättande.
- *Årlig programuppföljning*
Årlig uppföljning av utbildningsprogram görs av programansvarig lärare i samråd med berörd ämnesföreträdare (ämnesföreträdaren för programmets huvudområde). Uppföljningen dokumenteras i Högskolans studieadministrativa e-tjänster.
- *Sexårsuppföljning av utbildning*
Sexårsuppföljning av utbildning involverar ett stort antal medarbetare, främst lärare inom berörda utbildningar men även vissa funktioner inom verksamhetsstödet. I uppföljningen ingår intervjuer där studenter inom berörda utbildningar medverkar. Hela fakultetsnämnden, inklusive nämndens tre student- och doktorandrepresentanter, arbetar aktivt med genomförandet av uppföljningen.
- *Intern remisshantering*
Väl etablerade rutiner finns för intern remisshantering. Detta innebär att flertalet av de styrdokument som tas fram eller revideras remissbehandlas brett i verksamheten, vilket även innefattar Studentkåren.
- *Personaldagar och seminarier*
Högskolegemensamma personaldagar genomförs två gånger per år. För att ge så många som möjligt tillfälle att delta brukar programmet ges två gånger, såväl förmiddag som eftermiddag. Olika seminarier anordnas regelbundet, till exempel kvalitetsseminarier och seminarier om etiska frågor. Vid dessa aktiviteter behandlas frågor som har en direkt eller indirekt koppling till Högskolans kvalitetsarbete.

Exempel på aktiviteter av detta slag som genomförts de senaste åren är personaldagar med tema kvalitetsarbete och kvalitetskultur (oktober 2017 och oktober 2020), personaldag med tema jämställdhetsintegrering (mars 2018), kvalitetsseminarier om forskningsanknytning och om studenters lärande och akademiskt ansvar (april 2019 och november 2019) samt etikseminarium om hantering av oredlighet i forskning och främjande av god sed (maj 2018). I mars 2021 planeras en personaldag med temat "Internationalisering på borta- och hemmaplan".

1.5 Systematiskt tillvaratagande av resultat och slutsatser

Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Högskolans kvalitetssystem är sammansatt på ett sätt som säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras tas till vara på ett systematiskt sätt.

Systematiskt tillvaratagande i den strategiska styrningen

Det finns en stark integration mellan kvalitetsarbetet och den strategiska styrningen. Kvalitetsarbetet utgör en viktig del av den strategiska styrningen och den strategiska styrningen utgör en viktig del av kvalitetsarbetet (Figur 1, avsnitt B, del 1).

Utfall från kvalitetsarbetet, till exempel resultat från sexårsuppföljning av utbildning samt medarbetar- och studentundersökningar, utgör underlag för rektors strategiska styrning via den årliga verksamhetsplaneringen. Detta beskrivs mer ingående i *Riktlinjer för kvalitetsarbete inom högskoleövergripande ledning och styrning*.

Nedan lämnas exempel på hur resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet tas tillvara i den strategiska styrningen:

- Resultatet från olika uppföljningar tas upp i de dialogmöten som rektor tre gånger per år håller med institutionernas och verksamhetsstödet ledningsgrupper samt med fakultetsnämndens dekaner. Dialogerna utgör i sin tur grund för verksamhetsplaner (se exemplet nedan).
- I *Verksamhetsplan 2020–2022 Institutionen för ingenjörsvetenskap* finns följande prioriterade aktivitet för utveckling av utbildning: "Utveckla institutionens arbetsätt kring kursutvärderingar för att få en ökad svarsfrekvens som bidrar till positiv kursutveckling." Som skäl till vald aktivitet anges följande: "Låg svarsfrekvens har uppmärksammats i många olika uppföljningar." De uppföljningar som refereras till är den kontinuerliga kursvärderingen. I bilaga till institutionernas verksamhetsplaner finns tabeller med uppgifter för de olika indikatorerna från Högskolans utvecklingsplan, däribland indikatorn "Svarsfrekvens på kursenkäter". Uppgifterna är nedbrutna på institutionsnivå.

Systematiskt tillvaratagande i kvalitetsarbetet

Den centrala komponenten i Högskolans kvalitetssystem är förbättringscykeln. Förbättringsnyckeln, som illustreras i Figur 3 (avsnitt B, del 1), är en samlande bild för hur arbetet med säkring och utveckling av kvalitet ska gå till. Verksamhet ska – enligt de fyra faserna i förbättringsnyckeln – planeras, genomföras, följas upp och utvecklas. Själva principen med förbättringsnyckeln är att resultat och slutsatser systematiskt ska tas tillvara i det fortsatta kvalitetsarbetet.

Nuvarande beskrivning av förbättringsnyckeln är relativt ny i Högskolans kvalitetssystem⁸

---

⁸ Förbättringsnyckeln infördes i kvalitetspolicyen vid den revidering som skedde i oktober 2019.

men i praktiken har kvalitetsarbete och arbete med verksamhetsutveckling skett på detta sätt under lång tid. Tidigare fanns andra, mer komplexa, modeller för systematiskt kvalitetsarbetet i styrdokumentet för kvalitetsarbete.

Nedan lämnas ett exempel på hur resultat och slutsatser som genererats från aktiviteten studentbarometern "återanvänds" vid aktiviteten sexårsuppföljning av ämnen och relaterade utbildningsprogram:

- I den mall för självvärdering av utbildningsprogram som användes vid sexårsuppföljning av utbildning inom biovetenskap 2019/2020 angavs för bedömningsgrunden "Attraktivitet, studentrekrytering och söktryck" följande ledtext: "Använd gärna statistik ur studentbarometern för att beskriva studenternas benägenhet att rekommendera programmet till andra." I redovisningen som lämnades av institutionen användes sådan statistik.

I de olika riktlinjer som finns för uppföljning av utbildning tydliggörs vem som ansvarar för att erfarenheterna från uppföljningen tas tillvara.

Systematiskt tillvaratagande för utveckling av kvalitetssystemet

Rektors kvalitetsråd ansvarar, på uppdrag av rektor och enligt särskild uppdragsbeskrivning, för uppföljning av Högskolans kvalitetssystem. Rådet bereder även den formella kvalitetsrapport som rektor årligen lämnar till styrelsen för fastställande. I rapporten görs en sammanfattande analys och reflektion relaterat till kvalitetsarbetet generellt och Högskolans kvalitetssystem. Vid behov ska utvecklingsåtgärder föreslås.

Vidare sker inom ramen för de olika aktiviteter som ingår i kvalitetssystemet (Figur 2, avsnitt B, del 1) en kontinuerlig och integrerad uppföljning av själva systemet. Ansvar för detta anges i riktlinjerna för aktiviteterna.

Av det som anges ovan framgår att förbättringscykeln även fungerar på den översta nivån i kvalitetssystemet. Detta innebär att resultat och slutsatser som genereras från olika aktiviteter i systemet bidrar till utveckling av själva systemet. Nedan lämnas exempel på hur resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet tas tillvara för utveckling av kvalitetssystemet:

- Stödet till programansvariga lärare i samband med den årliga uppföljningen av utbildningsprogram har utvecklats. Detta har medfört att utfallet för år 2019, mätt i antalet färdigställda programutvecklingsrapporter, förbättrades avsevärt jämfört med utfallet för år 2018. Programutvecklingsrapporter för mindre än hälften av programmen färdigställdes år 2018. Detta kan jämföras med år 2019 då rapporter färdigställdes för 95 % av programmen.
- Formerna för sexårsuppföljning av utbildning har successivt utvecklats, sedan uppföljningarna inleddes år 2018. Konkreta exempel på detta är att information till berörda institutioner om kommande uppföljning lämnas i ett tidigare skede, att de mallar som används för självvärdering har fått tydligare ledtext, att de omdömen som lämnas rörande resultatet av uppföljningen har blivit tydligare samt att resultatet från uppföljningen nu får en större spridning. Riktlinjerna för sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram reviderades hösten 2020.

1.6 Kommunikation av information från kvalitetssystemet

Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen.

Vid Högskolan ses kommunikation kring kvalitet och kvalitetsarbete som något mycket viktigt – såväl generell kommunikation kring kvalitetssystemet som specifik kommunikation av resultat från genomförda aktiviteter.

I riktlinjerna för kvalitetsarbete inom utbildning anges följande: "Kvalitetsarbetet inom utbildning ska präglas av tydlighet och transparens. Kvalitetsarbetets resultat, främst resultat från uppföljning av utbildning, ska därför kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter inom och utanför organisationen. Hur kommunikationen sker finns angivet i de särskilda styrdokumenterna som beskriver aktiviteterna för kvalitets-säkring och kvalitetsutveckling av utbildning."

Kommunikationsaspekten finns också inbyggd i förbättringscykeln, den centrala komponenten i kvalitetssystemet (Figur 3, avsnitt B, del 1). I två av förbättringscykelns fyra faser beskrivs kommunikation specifikt. I beskrivningen av fasen *Uppföljning* anges "Återkoppling av uppföljningen ska ske till relevanta intressenter och deras upplevelse av resultatet ska beaktas". Även i beskrivningen av fasen "Utveckling" inkluderas kommunikation genom följande text: "Planerade åtgärder ska kommuniceras till relevanta intressenter".

Som framgår i redogörelsen nedan finns det i Högskolans verksamhets ett stort fokus på kommunikation relaterat till kvalitetsarbete. Inom kommunikationsområdet finns dock vissa utmaningar, något som berörs i reflektionsdelen i avsnitt 7.

Kanaler för kommunikation

De främsta kanalerna för kommunikation är Högskolans externa webbplats, Studentportalen, Medarbetarportalen, olika former av informationstillfällen och interna dialogmöten (inklusive dialoger med studentrepresentanter) samt aktiviteter som riktas mot (eller inkluderar medverkan av) externa parter. Nedan beskrivs hur den information som genereras av kvalitetssystemet får en spridning via dessa kanaler:

Extern webbplats

- Högskolans årsredovisningar finns tillgängliga. I årsredovisningen görs en redovisning såväl mot nationella som lokala mål och krav för verksamheten.
- Information lämnas om resultat från sexårsuppföljning av utbildning (grundnivå och avancerad nivå samt forskarnivå), genom en sammanfattande nyhet och publicering av rapporten från uppföljningen. Samtliga uppföljningsrapporter finns tillgängliga på webbplatsen.
- Information lämnas om resultat från genomförd doktorandspegel.

Studentportalen

- Resultat från kursvärdering (inklusive information om eventuella åtgärder) visas för de studenter som varit registrerade på kursen – och för de studenter som registrerat sig för att läsa kursen vid nästa kurstillfälle.
- Information lämnas om resultat från sexårsuppföljning av utbildning (grundnivå och avancerad nivå samt forskarnivå), genom en sammanfattande nyhet och publicering av rapporten från uppföljningen. Samtliga uppföljningsrapporter finns tillgängliga på Studentportalen.
- Information lämnas om genomförda studentbarometrar.

Medarbetarportalen

- Resultaten från kursvärdering, inklusive svarsfrekvens, tillgängliggörs via verktyget "Studieadministrativa e-tjänster".
- Resultaten från årlig programuppföljning visas på ett överskådligt sätt via verktyget "Studieadministrativa e-tjänster".
- Information lämnas om resultatet från sexårsuppföljning av utbildning (grundnivå och avancerad nivå samt forskarnivå), genom en sammanfattande nyhet och publicering av rapporten från uppföljningen. Samtliga uppföljningsrapporter finns tillgängliga.
- Verksamhetsplaner för samtliga enheter (institutioner, verksamhetsstöd, rektors kansli och fakultetsnämnden) publiceras när de har fastställts.
- Utfall årsvis av utvecklingsplanens indikatorer finns tillgängliga, till exempel genomströmning inom Högskolans program på grundnivå samt examensfrekvens efter studier på samtliga program (på grundnivå och avancerad nivå).

Informationstillfällen och dialogmöten

- Vid kursintroduktion lämnas information om resultatet av kursvärderingen vid föregående kurstillfälle.
- Vid programträffar (träffar mellan lärare och studenter på utbildningsprogram) informeras och diskuteras kring resultat av uppföljningar som rör programmet.
- Resultat från uppföljningar som rör utbildningsprogram kommuniceras till externa parter inom ramen för de forum för arbetslivsanknytning som är knutna till programmen. Mer information om dessa forum finns i avsnitt 6.1.
- Resultat från genomförd studentbarometer lämnas till studenter och medarbetare vid särskilda informationsmöten.
- Resultat från genomförd doktorandspegel lämnas till doktorander, handledare, fakultetsnämnd och andra särskilt berörda.
- Resultat från sexårsuppföljning av utbildning kommuniceras till externa intressenter (till exempel externa parter som är involverade i utbildningen via verksamhetsförlagd utbildning eller som medverkar i forskarskolor).

2 Bedömningsområde: Förutsättningar

Bedömningsområdet Förutsättningar innehåller följande bedömningsgrunder:

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

2.2 Lärosätet säkerställer att det tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet säkerställer genom sitt kvalitetsarbete att det finns förutsättningar för utbildningarnas genomförande och studenters och doktoranders lärande. Lärosätet följer upp, vidtar åtgärder och utvecklar systematiskt förutsättningarna.

Lärosätet säkerställer att det finns goda möjligheter för undervisande personal att vidareutvecklas såväl pedagogiskt som vetenskapligt/konstnärligt inom sitt ämnesområde. Vidare säkerställer lärosätet att den undervisande personalen har såväl vetenskaplig/konstnärlig som pedagogisk och professionsinriktad kompetens som motsvarar utbildningens behov. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetsystemet identifierar lärosätet behov av rekrytering och kompetensutveckling hos personalen. Lärosätet vidtar också åtgärder för att utveckla personalens kompetens.

Lärosätet säkerställer en ändamålsenlig miljö innefattande infrastruktur (till exempel undervisningslokaler, informationstekniska resurser, utrustning och lokaler för laborationer och verkstäder), studentstöd (till exempel studenthälsa och studie- och karriärvägledning) och läranderesurser (till exempel språkverkstad, och handledarresurser i verksamhetsförlagd utbildning). Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet utvecklingsbehov för att stöda studenter och doktorander i att uppnå förväntade studieresultat.

Lärosätet samlar systematiskt in information om studenters och doktoranders studiensituation, och använder informationen för att kontinuerligt utveckla miljön. Genom rutiner och processer säkerställer lärosätet att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra sin utbildning inom planerad studietid.

Med hjälp av informationen identifierar lärosätet utvecklingsbehov, vidtar åtgärder och förbättrar kontinuerligt förutsättningarna för utbildningarna. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Vägledning till lärosätet:

Visa hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete uppfyller bedömningsgrunderna inom området, bland annat genom att beskriva rutiner och processer som bidrar till detta. Beskrivningen ska även innehålla mål och strategier som har ställts upp i förhållande till bedömningsområdet och bedömningsgrunderna. Av beskrivningen ska det framgå hur lärosätet säkerställer att dessa mål uppnås, hur det avgörs om målen har uppnåtts och vad lärosätet vidtar för åtgärder om målen inte har uppnåtts. Visa hur lärosätet förhåller sig till och hanterar eventuella avvikelser rörande exempelvis genomströmning. Visa även hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete identifierar utvecklingsområden och vidtar relevanta åtgärder.

Om det finns en skillnad i hur kvalitetsarbetet bedrivs vid olika delar av lärosätet eller vid olika typer av utbildningar ska dessa skillnader beskrivas. Vid behov, hänvisa till de policyer, rutiner och processer som beskrivs i samband med bedömningsområdet "styrning och organisation".

Lyft vid behov ytterligare aspekter som är viktiga för lärosätets systematiska kvalitetsarbete inom bedömningsområdet.

Ge belägg för att kvalitetsarbetet är välfungerande, effektivt och att det utvecklas systematiskt utifrån information som genereras inom kvalitetssystemet inom det här bedömningsområdet.

Lärosätets redogörelse:

2.1 Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov

Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Ansvar (Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov)

Prefekt och avdelningschef vid institution ansvarar för att lärarkompetensen⁹ motsvarar utbildningarnas behov. Prefekten har ett övergripande ansvar för lärarkompetensen inom institutionens utbildningar. Större delen av det operativa och praktiska ansvaret för bemanning är dock delegerat till avdelningscheferna vid institutionerna. Avdelningschefen får i sin tur stöd av ämnesföreträdaren för planeringen av bemanningen inom ämnet.

Fakultetsnämnden har ett övergripande ansvar för kvalitetssäkring av Högskolans utbildning. Då adekvat lärarkompetens är viktigt för kvalitetssäkring av utbildning inbegrips detta område i fakultetsnämndens högskoleövergripande ansvar. Som framgår nedan utövas detta ansvar främst vid inrättande av utbildning samt sexårsuppföljning av utbildning.

HR-avdelningen inom Högskolans verksamhetsstöd har specialistkompetens inom området kompetensförsörjning. Avdelningen ansvarar för proaktivt arbete samt högskolegemensamma processer inom området samt för stöd och service till prefekter, avdelningschefer och fakultetsnämnd i frågor inom området.

Lokala mål och krav (Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov)

I Högskolans utvecklingsplan för 2017–2022 anges att medarbetarna är lärosätets viktigaste tillgång. När det gäller de medarbetare som undervisar, dvs. lärarna, betonas vikten av deras kompetens och kompetensutveckling i olika styrdokument. I dokumenten lyfts även behovet av att Högskolan som arbetsgivare säkerställer kompetensförsörjningen när det gäller lärare inom olika ämnen.

Utvecklingsplan och verksamhetsplaner

I utvecklingsplanen anges följande specifika mål (indikatorer) för lärarkompetens år 2022:

- Av de tillsvidareanställda lärarna är minst 50 % meriterade och minst 10 % excellenta lärare. Minst en excellent lärare finns inom varje ämnesgrupp för ämnen som utgör huvudområden.¹⁰
- Andelen professorer av lärarpersonalen är minst 20 %. Andelen lärare med doktorexamen är minst 75 %.

Målen i utvecklingsplanen om lärarkompetens bryts ned i institutionernas verksamhetsplaner.

⁹ I begreppet lärarkompetens inkluderas all undervisande personal, dvs. även medarbetare som kan ha annan anställningsform, till exempel laboratorieingenjör

¹⁰ Begreppen meriterad lärare och excellent lärare är nivåer i Högskolans pedagogiska karriärstege (se avsnitt 2.2)

I verksamhetsstödets verksamhetsplan för 2020–2022, som utformats efter dialog med institutionerna, finns också ett mål som rör Högskolans kompetensförsörjning generellt, kopplat till ett varumärkesperspektiv. Följande aktivitet anges:

- Utifrån hur medarbetarna ser på arbetsgivarvarumärket utveckla våra aktiviteter, bland annat hur vi uttrycker oss i platsannonser, både i text och bild, samt se över val av olika rekryteringskanaler.

Syftet med aktiviteten är att få fler kvalificerade sökande till Högskolans utannonserade anställningar.

Anställningsordningen

Reglerna för anställning av lärare, inklusive de krav på kompetens som ställs för olika läraranställningar, framgår av *Anställningsordning vid Högskolan i Skövde*. Syftet med anställningsordningen är att skapa och upprätthålla ett gemensamt synsätt angående anställningsformer och arbetsgång vid rekrytering av personal.

Riktlinjer för inrättande och uppföljning av utbildning

I de riktlinjer som finns för såväl inrättande som uppföljning av utbildning anges specifika krav för lärarkompetens, både för ämnet och för det specifika utbildningsprogram och den utbildning på forskarnivå som antingen planeras eller följs upp. Nedan ges exempel på riktvärden som anges för ämnen på grundnivå och avancerad nivå:

- Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till den utbildning och forskningsanknytning av utbildning som ska genomföras inom ämnet (huvudområdet eller resursämnet). Riktvärden för antalet heltidsanställda lärare med tillsvidareanställning är följande:

Vetenskaplig och konstnärlig kompetens

- Huvudområde på grundnivå: Minst fyra lärare med doktorsexamen (eller motsvarande konstnärlig kompetens) varav minst en professor
- Huvudområde på magisternivå: Minst sex lärare med doktorsexamen (eller motsvarande konstnärlig kompetens) varav minst en professor och en docent
- Huvudområde på masternivå: Minst tio lärare med doktorsexamen (eller motsvarande konstnärlig kompetens) varav minst två professorer och två docenter
- Resursämne: Minst en lärare med doktorsexamen (eller motsvarande konstnärlig kompetens)

Pedagogisk kompetens

- Huvudområde på grundnivå och avancerad nivå: Minst två lärare som är meriterade eller excellenta lärare
- Resursämne: Minst en lärare som är meriterad eller excellent lärare

Professionsrelaterad kompetens

- Huvudområde på grundnivå och avancerad nivå: Minst två lärare med professionsrelaterad kompetens (riktvärdet ska särskilt beaktas vid ämnen som utgör inriktningar eller motsvarande inom en yrkesexamen)

Europeiska stadgan för forskare och riktlinjer för rekrytering av forskare

Högskolan arbetar för att ansluta sig till Europeiska stadgan för forskare och riktlinjer för rekrytering av forskare (HRS4R). Stadgan utgörs av 40 principer och krav rörande forskares, deras arbetsgivares och finansierares roll, ansvar och rättigheter. Anslutning till stadgan innebär en "kravmärkning" som stärker Högskolans attraktionskraft och som syftar till att öka möjligheten att rekrytera framstående lärare och forskare, såväl nationellt som internationellt. Enligt planeringen ska en ansökan skickas till EU-kommissionen våren 2021.

Rutiner och processer (Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov)

Prefekt och avdelningschef säkerställer lärarkompetensen för institutionens utbildningar, på både kort och lång sikt. Det långsiktiga arbetet bedrivs främst genom kompetensanalyser där framtida behov av lärarkompetens identifieras. De sammanställningar av lärarkompetens och lärarkapacitet som görs i samband med inrättande och uppföljning av utbildning (se ovan och nedan) – och den dialog som förs med fakultetsnämnden inom ramen för dessa aktiviteter – ger också stöd för det sammantagna arbetet med kompetensförsörjning.

En sammanfattning av de främsta behoven rörande lärarkompetensen görs i verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen har ett treårigt perspektiv men revideras årligen. Lärarkompetens är centralt i arbetet med verksamhetsplanering. I samband med verksamhetsplaneringsarbetet – som sker i nära samverkan mellan rektor, institutioner och fakultetsnämnd – identifieras i vissa fall behov av strategisk rekrytering som inledningsvis finansieras av rektor.

Under åren 2019 och 2020 har ett arbete bedrivits i syfte att utforma och använda ett högskolegemensamt verktyg för kompetensförsörjning. En mall för kompetensförsörjningsplan har tagits fram av HR-avdelningen, i samråd med prefekter och dekaner. Mallen är under implementering och har till viss del använts i arbetet med institutionernas verksamhetsplanering för 2021–2023 (se också konkret exempel nedan).

Rekrytering är avgörande för Högskolans kompetensförsörjning. Högskolan söker den bästa möjliga kompetensen i varje rekrytering. Att anställa en ny medarbetare ses som en viktig investering, vilket poängteras i anställningsordningen. Där anges även att rekryteringen ska genomföras på ett effektivt, rättssäkert och strukturerat sätt samt förmedla en positiv och professionell bild av Högskolan. På så sätt ökar möjligheten att attrahera de mest meriterade sökandena.

Vid varje lärarrekrutering utses en rekryteringsgrupp. Prefekt alternativt avdelningschef, lärare med ämneskompetens (ämnesföreträdare eller ämnesansvarig lärare) och HR-specialist ingår alltid i gruppen. Nuvarande befattningshavare eller kollega med likande befattning kan också ingå. Kvinnor och män ska vara jämnt representerade i gruppen, om inte synnerliga skäl finns. Studentkåren och fackliga företrädare inbjuds alltid att delta i rekryteringsgruppens arbete, med närvaro- yttrande- och förslagsrätt. HR-avdelningen ansvarar för att fakultetsnämnden hålls informerad om pågående rekryteringar. Under åren 2019 och 2020 genomfördes cirka 75 lärarrekruteringar.

Uppföljning (Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov)

Uppföljning av lärarkompetensen sker på olika sätt, främst i de aktiviteter som anges nedan:

Årsredovisning och rektors dialogmöten

I Högskolans årsredovisning sker en uppföljning av såväl nationella som lokala mål och krav. Detta innebär att de mål och indikatorer som finns för lärarkompetens i utvecklingsplanen (se ovan) då följs upp. Efter sammanställningen av årsredovisningen sker en nedbrytning institutionsvis av indikatorerna för lärarkompetens. Denna nedbrytning utgör underlag för de dialogmöten som – inom ramen för den årliga verksamhetsplaneringen – hålls mellan rektor och institutionsledningarna tre gånger per år.

Personalstatistik som relaterar till mål och indikatorer i utvecklingsplanen sammanställs inte endast i samband med årsredovisningen utan kontinuerligt, vid tre tillfällen per år (april, augusti och december). HR-avdelningen ansvarar för sammanställningen som skickas till rektor, prorektor och högskoledirektör.

Rekryteringsstatistik sammanställs dessutom månadsvis av HR-avdelningen. Sammanställningarna används av institutionernas ledningsgrupper och utgör även underlag för de diskussioner om lärarkompetens som sker vid rektors dialogmöten.

Inrättande av utbildning

Vid institutionernas ansökan om inrättande av nytt ämne och/eller utbildningsprogram granskar fakultetsnämnden lärarkompetensen enligt de krav och riktvärden som formulerats i styrdokument (se ovan). Ärenden som rör inrättande av ämne eller utbildningsprogram beslutas av rektor men bereds av fakultetsnämnden. De senaste åren har fakultetsnämnden i sin granskning betonat vikten av lärarkapacitet, dvs. inte endast att den kompetens som krävs finns utan även att den lärarkraft som är tillgänglig räcker till för de utbildningar som ges – och den forskning som bedrivs.

Uppföljning av utbildning

Lärarkompetens är en viktig kvalitetsaspekt i de uppföljningar av utbildning som sker inom ramen för Högskolans kvalitetsarbete inom utbildning. Fakultetsnämnden granskar lärarkompetensen vid de sexårsuppföljningar som systematiskt görs av all utbildning, på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Vid granskningen utgår nämnden från krav och riktvärden som formulerats i styrdokument (se ovan). Utvecklingsbehov vad gäller kompetensförsörjning har identifierats i flera av de sexårsuppföljningar som har genomförts. Berörd institution ansvarar för åtgärdsarbetet relaterat till detta.

Lärarkompetensen kan även lyftas som en styrka eller ett utvecklingsområde i den årliga uppföljningen av utbildningsprogram som görs av programansvariga lärare och ämnesföreträdare. I de rapporter från årlig programuppföljning som sammanställdes för 2019 angavs lärarkompetens som ett utvecklingsområde för cirka 10 % av de 55 programmen.

Konkreta exempel (Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov:

- Vid institutionen för ingenjörsvetenskap har en strategisk kompetensförsörjningsplan tagits fram för åren 2020–2022. Institutionen har använt den högskolegemensamma mall som tagits fram för arbetet. Syftet är att på kort såväl som lång sikt säkerställa att tillräcklig och relevant kompetens finns vid institutionen.
- I institutionernas verksamhetsplaner för 2020–2022 anges specifika aktiviteter för kompetensförsörjning, till exempel ”rekrytera en professor inom redovisning”, ”arbeta med rekrytering av personal för att bedriva forskarutbildningen” samt ”öka andelen adjungerade personer in i verksamheten (för att bibehålla och utveckla erfarenhet av aktuell yrkeserfarenhet)”.
- Vid ansökan om inrättande av programmet Byggproduktionsingenjör hösten 2017 bedömde fakultetsnämnden att lärarkompetens inte var tillräcklig – och ärendet bordlades. Först när kompetensen inom området förstärkts lämnades ärendet vidare till rektor.

2.2 Miljö som främjar utveckling av lärarnas kompetens

Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Ansvar (Miljö som främjar utveckling av lärarnas kompetens)

Ansvar för en miljö som främjar lärarnas kompetensutveckling finns hos de funktioner som ansvarar för att lärarkompetensen motsvarar utbildningarnas behov, se avsnitt 2.1. Detta innebär att de ansvariga i första hand är prefekter och avdelningschefer vid institutionerna men att ansvaret även i vissa delar faller på fakultetsnämnd och HR-avdelning.

Lokala mål och krav (Miljö som främjar utveckling av lärarnas kompetens)

De mål och krav som anges i avsnitt 2.1 relaterat till ”Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov”, är även relevanta för en miljö som främjar kompetensutveckling. Nedan ges ytterligare exempel på målskrivningar från utvecklingsplanen och anställningsordningen som särskilt rör kompetensutveckling. De olika pedagogiska priser som delas ut vid Högskolan främjar också den pedagogiska kompetensutvecklingen.

Utvecklingsplan

I Högskolans utvecklingsplan för 2017-2022 finns följande målskrivningar som i hög grad rör en miljö som främjar kompetensutveckling:

- Högskolan ska vara en attraktiv arbetsplats dit potentiella medarbetare söker sig och

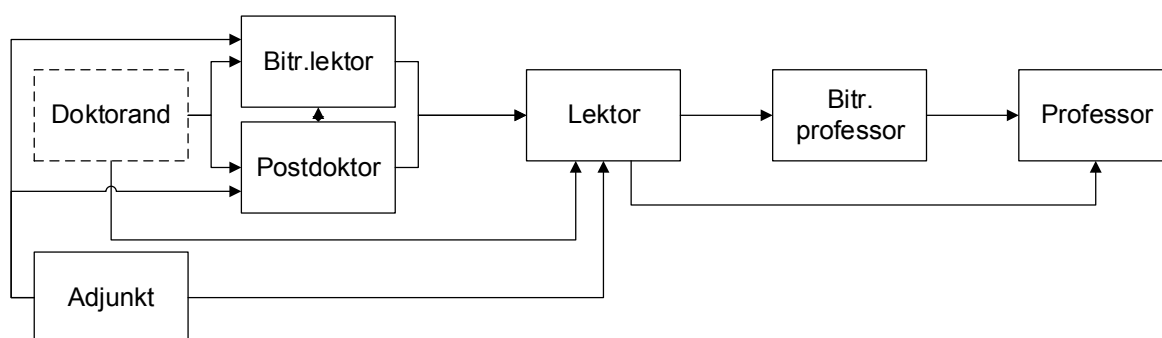
där redan anställda medarbetare ges förutsättningar för utveckling. Viktiga aspekter för att skapa en attraktiv arbetsplats är väl etablerade strukturer för kompetensförsörjning och kompetensutveckling, en god arbetsmiljö och, inte minst, en god kultur där positiva värden betonas och främjas. Grunden för detta utgörs av ett professionellt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap.

- Pedagogiskt utvecklingsarbete ska vara en självklar del av Högskolans verksamhet och den enskilde lärarens karriärutveckling. Ett stort fokus på pedagogisk utveckling är en förutsättning för en excellent lärmiljö.

Som framgår ovan betonas vikten av en främjande miljö för läraren – i form av attraktiv arbetsplats, väl etablerade strukturer för kompetensutveckling samt god arbetsmiljö och god kultur. Ett särskilt fokus läggs även på betydelsen av pedagogisk utveckling för den enskilde läraren.

Anställningsordning och riktlinjer för kompetensutveckling

I anställningsordningen anges att det vid Högskolan ”eftersträvas en tydlig och attraktiv karriärväg för lärare”. Skrivningen illustreras av Figur 4 som ger en översiktlig bild av karriärvägar, inom ramen för de anställningsformer för lärare som regleras i anställningsordningen.

Figur 4: Översikt över karriärvägar vid Högskolan i Skövde, inom ramen för anställningsformer för lärare

Utöver byte av anställningsform finns flera andra sätt för en lärare att få sin kompetensutveckling (karriärväg) dokumenterad, främst genom utseende till meriterad eller excellent lärare eller utnämning till docent (se nedan, avsnittet Rutiner och processer).

Vid Högskolan finns även särskilda riktlinjer för kompetensutveckling. I dessa riktlinjer lyfts vikten av kompetensutveckling för Högskolans medarbetare. Vidare tydliggörs bland annat att det är den närmaste chefen som tillsammans med medarbetaren, i samband med det årliga medarbetarsamtalet, planerar den individuella kompetensutvecklingen.

Pedagogisk karriärstege och pedagogiskt pris

Vid Högskolan stöds den pedagogiska meriteringen av en pedagogisk karriärstege med två nivåer: meriterad lärare och excellent lärare. Särskilda riktlinjer finns för den pedagogiska karriärstegen.

År 2020 instiftades ett pedagogiskt pris vid Högskolan¹¹. Priset delas ut vartannat år till en anställd eller grupp av anställda som på ett framstående sätt bidragit till pedagogisk utveckling av lärosätets utbildning. De som nomineras till priset kan exempelvis systematiskt ha arbetat med akademiskt lärarskap, spridit sina lärarerfarenheter via olika kanaler eller framgångsrikt drivit kollegial samverkan. Priset består av en summa pengar som ska användas till högskolepedagogisk kompetensutveckling, till exempel deltagande i internationell konferens. En pristagare utsågs första gången i december 2020.

Rutiner och processer (Miljö som främjar utveckling av lärarnas kompetens)

Varje institution vid Högskolan utgör en utbildnings- och forskningsmiljö, dvs. en miljö där utbildning och forskning integreras. Institutionerna är uppdelade på avdelningar för ett eller flera närliggande ämnen. Institutionerna och avdelningarna är profilerade vilket ger möjlighet till kraftsamling. Detta skapar miljöer som är attraktiva och dynamiska – och som främjar kompetensutveckling.

Lärarna samverkar främst inom ramen för ämnesgrupper och forskningsgrupper. Samverkan sker även mellan de olika grupperna. Möjlighet till kompetensutveckling, såväl vad gäller pedagogisk kompetens som ämneskompetens, erbjuds på olika nivåer: inom ämnes- eller forskningsgruppen, inom avdelningen eller inom institutionen. På högskoleövergripande nivå genomförs personaldagar och olika seminarier, se beskrivning i avsnitt 1.4.

Samtliga lärare har, enligt det lokala arbetstidsavtalet, viss tid avsatt för kompetensutveckling. Omfattningen kan variera, beroende på verksamhetens behov och de ekonomiska förutsättningarna. Minimnivån för lärarens kompetensutvecklingstid är 10 %. Kompetensutveckling i form av meritering enligt den pedagogiska karriärstegen och docentmeritering (se beskrivning nedan) stimuleras även genom särskilda lönepåslag.

Utveckling av pedagogisk kompetens

Poänggivande kurser i högskolepedagogik samt kortare introduktionsseminarier för nya lärare och doktorander ges kontinuerligt. Forskarhandledarutbildning – både på svenska och engelska – erbjuds också, i samarbete med Högskolan i Borås. Vidare anordnas workshoppar för pedagogisk meritering. Inom ramen för dessa får lärarna möjlighet att arbeta med att dokumentera sin pedagogiska meritering i pedagogiska portföljer. Två gånger per termin erbjuds särskilda seminarier för meriterade lärare som vill gå vidare till nästa steg i den pedagogiska karriärstegen, dvs. ansöka om att utses till excellent lärare.

På högskoleövergripande nivå finns en särskild resurs för att främja högskolepedagogisk utveckling, i form av en högskolepedagogisk koordinator som är placerad på HR-avdelningen. Koordinatorn ansvarar för att organisera kurser och workshoppar samt samverkar med fakultetsnämnd, institutioner och verksamhetsstöd kring olika former av pedagogisk utveckling som är till gagn för lärarkollegiet.

Vidare finns ett särskilt råd, rådet för högskolepedagogisk meritering, som bereder ansökningar om att bli meriterad eller excellent lärare. Rådet är inrättat och organiserat av

---

¹¹ Utöver Högskolans pedagogiska pris delar Studentkåren i Skövde årligen ut *guldäpplet*, ett pedagogiskt pris som ges till en lärare vid varje institution.

fakultetsnämnden – och det är också fakultetsnämnden som fattar beslut om den pedagogiska meriteringen. Under åren 2019 och 2020 har 11 lärare utsetts till meriterade lärare och en till excellent lärare.

Pedagogisk utveckling för handledare inom utbildningen på forskarnivå inom informations- och teknologi stöds av ett särskilt handledarkollegium. Syftet med kollegiet är att möjliggöra för handledare att dela erfarenheter med varandra och att inhämta andras erfarenhet kring särskilt viktiga frågeställningar. Seminarier erbjuds kontinuerligt, med teman som är utvalda utifrån önskemål som lämnats av handledarna. Såväl interna som externa seminarieledare medverkar. Ett liknande kollegium finns för handledare inom den hälsovetenskapliga forskarutbildningen.

Pedagogisk kompetens har utvecklats inom flera lärargrupper tack vare de pedagogiska stimulansmedel som under åren 2015–2018 delades ut vid Högskolan. Stimulansmedlen utgjordes av partsgemensamma medel¹². Syftet var att främja såväl lärarnas meritering som studenternas lärande.

Under 2021 startar ett nytt projekt för pedagogisk utveckling, nämligen ”Arena för högskolepedagogisk utveckling”. Projektet, som leds av fakultetsnämndens prodekan, syftar främst till att främja högskoleövergripande samarbete inom området samt ta tillvara meriterade och excellenta lärares kompetenser. Ambitionen är att projektet ska mynna ut i en permanent miljö (arena) för högskolepedagogisk utveckling.

Lärarnas arbete med distansutbildning via digitala verktyg och arbetssätt stöds av Högskolans IT-avdelning där det bland annat finns en IT-pedagog anställd. IT-pedagogen medverkar i den högskolepedagogiska utbildningen, med ansvar för de delar som rör digital pedagogisk kompetens.

Utveckling av ämneskompetens

Lärarnas ämneskompetens och vetenskapliga kompetens främjas främst av att de aktivt bedriver forskning. Flertalet av de undervisande lärarna tillhör en forskningsgrupp inom institutionens forskningsmiljö. Utveckling av ämneskompetens och vetenskaplig kompetens sker i hög grad inom ramen för forskningsgruppens arbete. De akademiskt seniora lärarna i forskningsgruppen kan stödja övriga lärares ämnesmässiga utveckling. Då varje utbildningsprogram måste ha en tydlig koppling mot en eller flera av Högskolans forskningsmiljöer säkerställs att den ämneskompetens som krävs för undervisningen relaterar till den forskning som bedrivs. Den modell för forskningsanknytning som finns vid Högskolan – som i första hand ska bidra till studentens utveckling av ämneskunskaper – ger även stöd för lärarens mer fördjupade utveckling av ämneskompetens (se avsnitt 3.3).

Möjlighet finns till docentmeritering. Docenter utnämns av fakultetsnämnden, efter beredning av ansökningar i nämndens råd för docentprövning. Ansökningarna granskas av externa sakkunniga. Att utnämnas till docent är ett viktigt steg i den akademiska meriteringen då docenttiteln innebär en kvalitetsmärkning av individens vetenskapliga och pedagogiska kompetens. Docentmeriteringen innebär även möjlighet att vara huvud

---

¹² De partsgemensamma medlen har sin grund i den del av lönesumman som Högskolan avsätter enligt centralt kollektivavtal om omställning.

handledare för doktorander. När docentkompetens uppnåtts finns möjlighet att, efter ytterligare ämnesmässig meritering, ansöka om befordran till biträdande professor eller professor.

Högskolans verksamhetsstöd – främst högskolebiblioteket och avdelningen för forskningsstöd, samverkan och innovation – ger olika typer av stöd för forskningsmeritering. Detta stöd bidrar, direkt eller indirekt, till utveckling av lärarnas ämneskompetens.

Strategisk utveckling av kompetens sker också, sedan år 2018, inom ramen för ett samarbete mellan högskolorna i Borås, Trollhättan (Väst) och Skövde. Högskolorna driver tillsammans ett "forskarledarprogram" i syfte att utveckla och stärka kompetensen för nya eller kommande ledare inom forskning. Sammankomsterna inom programmet leds av seniora personer på lärosätena och externa experter. Tio forskare vid Högskolan har hittills genomgått programmet.

Kultur och arbetsmiljö

Lärosätets arbete för att skapa, bibehålla och utveckla god kultur och god arbetsmiljö bidrar, på ett generellt plan, till en miljö där lärarna kan utveckla sin kompetens. Arbete med kultur och arbetsmiljö sker på såväl enhetsnivå som central nivå. Viktiga verktyg i detta arbete är de medarbetarsamtal och medarbetarundersökningar som kontinuerligt genomförs.

Ett samband finns också mellan å ena sidan kultur och arbetsmiljö och å andra sidan begreppet kvalitetskultur som lyfts i Högskolans kvalitetspolicy. Ledorden för Högskolans kvalitetskultur är, enligt kvalitetspolicyn, *delaktighet, samverkan, systematik* och *tillit*. Kvalitetskultur tas även upp i inledningen, avsnitt B, och avsnitt 1.4.

Förutsättningar för effektivt arbete

Ett antal faktorer utgör förutsättningar för lärarna att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt. Viktiga faktorer i sammanhanget, utöver de som anges ovan i detta avsnitt, är kända och förankrade mål och strategier (se avsnitt 1.1), adekvat organisation och tydligt ledarskap (se avsnitt 1.3) samt stödjande infrastruktur, studentstöd och läranderesurser (se avsnitt 2.3).

Uppföljning (Miljö som främjar utveckling av lärarnas kompetens)

De former av uppföljning som beskrivs i avsnitt 2.1 relaterat till "Lärarkompetens som motsvarar utbildningarnas behov" är även relevanta för uppföljning av att Högskolan har en miljö som främjar lärarnas kompetensutveckling. Som framgår i det tidigare avsnittet handlar detta om uppföljning via årsredovisning och dialogmöten samt uppföljning vid inrättande och uppföljning av utbildning.

Vid inrättande och sexårsuppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå används följande bedömningsgrund: "Det finns utrymme och förutsättningar för lärares kompetensutveckling (vetenskapligt/ämnesmässigt och pedagogiskt), både individuellt och för ämnesgruppen som helhet". Som även anges i avsnitt 2.1 är lärarkompetens ett viktigt bedömningsområde i de uppföljningar som fakultetsnämnden gör.

Medarbetarsamtal och medarbetarundersökningar

Uppföljning av att Högskolans miljö främjar utveckling av lärarnas kompetens sker på individnivå, främst vid de medarbetarsamtal som genomförs varje år. I mallarna för medarbetarsamtal med lärare finns särskilda avsnitt för pedagogisk skicklighet och vetenskaplig skicklighet.

I de medarbetarundersökningar som genomförs systematiskt sker, på mer aggregerad nivå, en uppföljning av hur lärarna ser på sin miljö och sina möjligheter till kompetensutveckling. Den senaste större medarbetarundersökningen genomfördes år 2018. Hösten 2020 gjordes en mindre medarbetarundersökning – i form av en ”pulsmätning”. Puls-mätningen fokuserade på fyra av de elva områden som fanns i den tidigare undersökningen, nämligen *medarbetarskap*, *ledarskap*, *effektivitet* och *socialt klimat*. Undersökningarnas resultat följs upp i Arbetsmiljönämnden och i enheternas verksamhetsplaner.

Konkreta exempel (Miljö som främjar utveckling av lärarnas kompetens)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer en miljö som främjar lärarnas kompetensutveckling:

- Under år 2020 har lärarna inbjudits till pedagogiska caféer via Zoom varje eftermiddag (som drop-in, utan anmälan). Syftet har varit att ge lärarna möjlighet att diskutera och få stöd i olika delar av sin distansundervisning (främst relaterat till den övergång till distansundervisning som skett på grund av Corona-pandemin).
- Vid institutionen för handel och företagande bedrivs, sedan hösten 2018, ett pedagogiskt utvecklingsarbete i samverkan med Högskolans högskolepedagogiska koordinator. Institutionens personal arbetar i grupper efter att ha identifierat områden för utveckling. Utvecklingsarbetet redovisas och diskuteras inom kollegiet vid olika seminarier.
- Inom ramen för den särskilda satsning på temat *hälsa och digitalisering för hållbar utveckling* som sker vid institutionen för hälsovetenskaper har specifika kompetensutvecklingssatsningar gjorts på ämneskompetens som relaterar till temat, bland annat genom föreläsningar och egen inläsning i lärargrupperna.
- I den medarbetarundersökning som gjordes år 2018 gavs goda betyg inom de områden som är relevanta för bedömningsgrunden. Resultatet från undersökningen visade att Högskolans lärare och övriga anställda trivs på sitt arbete, känner delaktighet och får möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll. I den pulsmätning som genomfördes hösten 2020 (se ovan) framkom att en positiv utveckling skett för Högskolan som helhet, särskilt inom områdena effektivitet och ledarskap.
- Konferensen DAL21 kommer att anordnas i april 2021. DAL är en akronym för ”det akademiska lärarskapet”. DAL-konferenserna, vilka är interna konferenser som ska hållas vartannat år, vänder sig till all personal som undervisar eller är engagerade i olika frågor som rör högre utbildning.

2.3 Infrastruktur, studentstöd och läranderesurser

Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamåls-
enliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett
effektivt sätt.

Ansvar (Infrastruktur, studentstöd och läranderesurser)

Cheferna för berörda avdelningar inom verksamhetsstödet ansvarar till stor del för infra-
struktur, studentstöd och läranderesurser. Vissa delar av infrastrukturen och lärande-
resurserna är dock direkt kopplade till institutionernas verksamhet (där prefekter och
avdelningschefer har ansvaret). Ett övergripande ansvar finns hos högskoledirektören, som
leder verksamhetsstödet, och fakultetsnämnden som har ett övergripande ansvar för
kvalitetssäkring av Högskolans utbildning.

I styrdokumentet för verksamhetsstödet uppdrag och ansvarsområden framgår hur de
olika avdelningarna bidrar till infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Verksam-
hetsstödet arbete med infrastruktur, studentstöd och läranderesurser ska präglas av
uppsatta ledord, nämligen *verksamhetsnära, proaktivitet, professionalism, helhets-
perspektiv och tillgänglighet*.

Täta kontaktytor finns mellan verksamhetsstödet och institutionerna, bland annat via
rådet för verksamhetsstöd som träffas månadsvis. I rådet, som leds av högskoledirektören,
ingår avdelningscheferna inom verksamhetsstödet, en avdelningschef från varje institution
och en studentrepresentant. Vidare deltar högskoledirektören i grupper på övergripande
nivå där frågor som rör utbildningen behandlas, främst rektors ledningsgrupp och rektors
råd för linjeledningsfrågor.

Institutionernas ansvarsområde rör främst laborationssalar, demonstratorsmiljöer och
verkstäder för olika typer av utbildningar, kliniskt träningscentrum för vårdutbildningar
samt handledarresurser i vårdutbildningarnas verksamhetsförlagda utbildning.

Lokala mål och krav (Infrastruktur, studentstöd och läranderesurser)

Utvecklingsplan

I utvecklingsplanen för 2017–2022 finns olika skrivningar som relaterar till infrastruktur,
studentstöd och läranderesurser, till exempel följande mål:

- Det digitala stödet ska vara ändamålsenligt, stödja studenternas lärande och bidra
till hög kvalitet i utbildningen. Undervisningslokalerna ska vara flexibla för att stödja
olika pedagogiska metoder. En stor del av lärandet är informellt och socialt. Därför
ska alla utrymmen, inte endast undervisningssalarna, inspirera till lärande.

Verksamhetsplaner och handlingsplaner

De övergripande målen i utvecklingsplanen bryts ned i mer specifika mål i enheternas
verksamhetsplaner. Institutionerna måste, enligt fastställd mall för verksamhetsplaner,
ange minst ett mål som rör studiemiljön. De mål som anges ska motiveras. Flera

institutioner har i sina verksamhetsplaner målsättningar som rör minskad stress bland studenter, bland annat genom hjälp med studieteknik.

Verksamhetsstödet verksamhetsplan för 2020–2022, som utformats efter dialog med institutionerna, innehåller bland annat mål som rör webbutveckling, IT-infrastruktur och studentstöd. De specifika målen som anges handlar till exempel om att webb-informationen (informationen på den externa webbplatsen, Studentportalen och Medarbetarportalen) ska tillgänglighetsanpassas, att former för digital examination ska utvecklas, att tekniskt stöd för e-lärande och distansutbildning ska utvecklas samt att stödet till studenter (exempelvis rörande stresshantering och studieteknik) ska utvecklas.

Målen i verksamhetsstödet verksamhetsplan bryts ned i specifika handlingsplaner för var och en av de sju avdelningarna inom verksamhetsstödet.

Inrättande och uppföljning av utbildning

I riktlinjerna för ingrättande och uppföljning av utbildning ingår ett bedömningsområde som rör krav på ”stabil och ändamålsenlig infrastruktur” för ett nytt utbildningsprogram. De krav som rör lärarkapacitet och lärarkompetens i riktlinjerna för sexårsuppföljning av utbildning inkluderar krav på handledarkompetens inom verksamhetsförlagd utbildning.

Övriga relevanta styrdokument

Särskilda styrdokument finns för många av de processer som rör infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Exempel på sådana styrdokument är *Riktlinjer för schemaläggning och lokalbokning*, *Policy för Högskolan i Skövdes externa webbplats*, *Riktlinjer för studie- och karriärvägledning*, *Riktlinjer för Studenthälsan*, *Riktlinjer för lika villkor* samt *Anvisningar för särskilt pedagogiskt stöd vid funktionsnedsättning*. Utöver de högskoleövergripande styrdokumenterna finns mer detaljerade anvisningar och rutinbeskrivningar för de olika områden som berörs.

Rutiner och processer (Infrastruktur, studentstöd och läranderesurser)

Institutionerna och verksamhetsstödet säkerställer, genom olika rutiner och processer, att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga och används på ett effektivt sätt. Då den verksamhet som rör infrastruktur, studentstöd och läranderesurser spänner över ett brett område kan inte processer och rutiner för all relevant verksamhet beskrivas. Nedan lämnas exempel från några av de verksamheter som berörs:

- *Laborationssalar för biovetenskaplig och biomedicinsk utbildning*
Specifika salar finns för laborationer, kemikalier och apparatur som rör både undervisnings- och forskningsverksamhet inom biovetenskap och biomedicin. Olika grupper, bland annat biosäkerhetskommittén och laborariegruppen, ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande nationellt regelverk. Lokala riktlinjer för laborativ verksamhet finns också fastställda. En laborarieingenjör finns anställd vars uppgifter inkluderar genomgång av säkerhetsföreskrifter med studenterna.
- *Kliniskt träningscentrum för vårdutbildningar*
I vårdutbildningarna är kliniskt träningscentrum (KTC) en kärnverksamhet. Där sker lärarledd metodundervisning, simulering, träning i teamarbete och egenträning för

studenterna. KTC består av ett flertal salar där studenterna ges möjlighet att träna på olika praktiska moment.

Utöver användning vid ordinarie undervisningstillfällen i vårdutbildningarna erbjuds studenterna "öppet KTC" en gång i veckan där mängdträning sker på valfria moment. Detta ses som ett lärtillfälle där studenter från olika terminer och olika utbildningar (sjuksköterske-, specialistsjuksköterske- och barnmorskeutbildning) träffas och utbyter erfarenheter.

- *Studie- och karriärvägledning*

Studie- och karriärvägledningen erbjuder allmän vägledning, vägledning inom olika utbildningsområden samt främjande och förebyggande stödinsatser. Stöd ges under hela studieprocessen, dvs. från det att en person börjar fundera på högskolestudier till vägen ut i arbetslivet. Vägledningen syftar till att hjälpa studenter till ökad kunskap om sina egna resurser och utbildningsområdets möjligheter och begränsningar, så att de kan fatta välgrundade beslut om studie- och karriärval.

- *Stöd till studenter med funktionsnedsättning*

En särskild samordnare för studenter med funktionsnedsättning ansvarar för kontakter med studenter med funktionsnedsättning som har behov av särskilt pedagogiskt stöd. Samordnaren behandlar ansökningar om särskilt pedagogiskt stöd, beslutar om vissa stödåtgärder, rekommenderar andra stödåtgärder som lärarna kan vidta samt ansvarar för verksamheten med studentmentorer och anteckningsstöd. Samordnaren är även ett stöd till lärare och övrig personal som kommer i kontakt med dessa studenter, genom att bistå med allmän rådgivning.

- *Studieverkstan*

Studieverkstan är tillgänglig för alla studenter vid Högskolan. Studiehandledare ger vägledning i akademiskt skrivande rörande språk, stil och struktur – både för studenter som skriver på svenska och på engelska. Stöd erbjuds även kring skrivprocessen, studiestrategier och referenshantering. Studieverkstan ger vägledning på plats i bibliotekets lokaler och på distans.

- *Matematikrummet*

En särskild sal finns för de studenter som studerar matematik – där de kan få hjälp med studierna eller ges möjlighet att arbeta i grupp. Lärare finns på plats för handledning cirka fyra timmar per vecka.

Uppföljning (Infrastruktur, studentstöd och läranderesurser)

Uppföljning av den verksamhet som rör infrastruktur, studentstöd och läranderesurser sker på ett antal olika sätt. Nedan ges exempel på uppföljningsaktiviteter som rör området:

Årsredovisning och rektors dialogmöten

I Högskolans årsredovisning sker en uppföljning av vissa delar av den verksamhet som rör infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Exempel på sådan verksamhet är arbetet för breddat deltagande och lika villkor (som främst relaterar till studentstöd). Uppföljning av infrastruktur, studentstöd och läranderesurser sker också vid de dialogmöten som

rektor håller med enheternas ledningsgrupper – vid såväl institutioner som verksamhetsstöd – inom ramen för den årliga verksamhetsplaneringen. Ett exempel från de dialogmöten som hållits under år 2020 är att det framkom behov av ytterligare utveckling av Högskolans IT-infrastruktur. Utmaningen med det arbetet belyses i avsnitt 7 (Reflektion).

Studentbarometer, doktorandspegel och uppföljning av studentkårsskrivelse

I de studentbarometrar som kontinuerligt genomförs fångas studenternas synpunkter upp, relaterat till en rad områden som rör infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. En första studentbarometer genomfördes i slutet av 2018 och nästa barometer planeras till hösten 2021. Under år 2019 och 2020 har olika åtgärder som rör resultatet från studentbarometern 2018 planerats eller satts igång, i syfte att utveckla infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. En sådan åtgärd är projektet *Integrerat stöd* som beskrivs i avsnitt 2.4 (rutan med konkreta exempel).

Synpunkter på utbildningen på forskarnivå tillvaratas regelbundet i en doktorandspegel som genomförs vid Högskolan. Enkäten skickas ut till både doktorander och handledare, med frågor om studiesituation och handledning. Styrkor och svagheter identifieras i syfte att förbättra och utveckla forskarutbildningen. Den senaste doktorandspegeln genomfördes hösten 2020.

Studentkåren i Skövde sammanställer årligen en studentkårsskrivelse där synpunkter på Högskolans utbildningsverksamhet framförs. En uppföljning av skrivelsen görs av rektor, även det årligen. Uppföljningen, där Högskolan kommenterar och "svarar på" studenternas skrivelse, bereds i rektors kvalitetsråd. Då det i rådet finns representanter från varje institution och från verksamhetsstödet får uppföljningsarbetet en bred förankring. Exempel på genomförda åtgärder som relaterar till studentkårsskrivelsen och Högskolans uppföljning av den är tydligare reglering rörande omexamination (infördes av fakultetsnämnden vid revidering av riktlinjerna för examination i maj 2020).

Inrättande och uppföljning av utbildning

Som framgår av de lokala mål och krav som anges ovan inkluderar granskningsprocesserna vid inrättande och uppföljning av utbildning såväl infrastruktur som handledarresurser i verksamhetsförlagd utbildning.

Konkreta exempel (Infrastruktur, studentstöd och läranderesurser)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande samt används på ett effektivt sätt:

- De demonstratormiljöer som finns för tillgängliggörande av forskningsresultat används inom utbildningen, som en viktig del av infrastrukturen. Miljöerna utgör en del av Högskolans samverkansplattformar, se avsnitt 6.1.
- Institutionen för handel och företagande samverkar med Studentkåren i anordnandet av "pluggkvällar". Syftet är att uppmuntra till bildande av studiegrupper som kan underlätta lärandet och förbättra studieresultaten.

- Våren 2020, i samband med övergången till distansundervisning på grund av utbrottet av Corona-pandemin, iordningsställdes en studio för utveckling av digitala lärmiljöer inom den ingenjörsvetenskapliga utbildningen.
- I maj 2020 genomfördes en enkät för att ta reda på hur studenterna upplevt studiemiljön vid de distansstudier som blev nödvändiga på grund av Corona-pandemin. Såväl fördelar som nackdelar framfördes men sammantaget visade enkäten att omställningen till undervisning på distans fungerat bra. Enkäten gav värdefull information till Högskolans fortsatta arbete med utveckling av infrastruktur, studentstöd och läranderesurser.
- Vid institutionen för informationsteknologi gjordes under år 2019 en kartläggning av studenters och medarbetares upplevelse av IT-miljön. Kartläggningen lämnades sedan över till Högskolans verksamhetsstöd, som underlag för vidare utveckling av IT-miljön. De behov av utveckling som då identifierades har även tagits upp vid dialogmöten med rektor (se ovan samt avsnitt 7).
- Studenternas upplevelse av bibliotekets tjänster och studiemiljö, såväl fysisk som digital, undersöks kontinuerligt och resultatet ligger till grund för fortsatt utveckling.

2.4 Förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid

Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Ansvar (Förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid)

Ansvar för att studenter och doktorander har en god studiemiljö – som ska säkerställa att goda förutsättningar finns att genomföra utbildningen inom planerad studietid – finns formellt och på ett övergripande plan (enligt delegationsordningarna) hos avdelningschefen vid den institution som ger utbildningen.

En viktig förutsättning för en god studiemiljö är ett professionellt och adekvat bemötande från de lärare och handledare som studenterna möter i undervisningen. Lärarnas ansvar för aspekter som rör studiemiljön tydliggörs genom de olika uppdragsbeskrivningar som finns för de akademiska uppdragen, till exempel kursansvarig lärare och programansvarig lärare. Inom utbildningen på forskarnivå finns särskilda studierektorer som ger stöd till doktoranderna och följer upp deras studier. Även studierektorerna har uppdragsbeskrivningar som beskriver ansvaret.

Avdelningen för utbildnings- och studentstöd och flera andra avdelningar inom Högskolans verksamhetsstöd ska också, inom ramen för sina ansvarsområden, på olika sätt främja studenternas och doktorandernas studiemiljö. Studentstödsfunktionen inom avdelningen för utbildnings- och studentstöd har ett särskilt ansvar att bidra till att studenterna får goda förutsättningar att genomföra sina studier. Ett sådant ansvar har också högskolebiblioteket, bland annat genom verksamheten inom Studieverkstan.

Lokala mål och krav (Förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid)

Mål och krav som rör studiemiljö – och därmed också studenters och doktoranders förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid – finns i Högskolans utvecklingsplan, de verksamhetsplaner som knyter an till den samt i andra styrdokument. Begrepp som ofta används relaterat till studiemiljön är *excellent lärmiljö* och *god kultur*.

Utvecklingsplan och verksamhetsplaner

Begreppet omtanke är centralt i utvecklingsplanen, genom den vision som formulerats för Högskolan:

- Högskolan i Skövde är en profilerad högskola, där utbildning och forskning samlas i utvalda och excellenta miljöer. Verksamheten bedrivs i en akademisk kultur som präglas av omtanke om studenter, medarbetare och samhälle.

Visionen sammanfattas i värdeorden *profilering*, *excellens* och *omtanke* – vilket innebär att just omtanke har stort fokus i verksamheten. Mål som relaterar till studiemiljön mer konkret finns även på flera andra ställen i utvecklingsplanen, till exempel:

- All utbildning vid Högskolan ska vara excellent, dvs. ha mycket hög kvalitet. Detta innebär ..., att den ger studenterna goda förutsättningar att uppfylla kursmål och examensmål, ...
- Utöver infrastrukturen utgör kulturen en viktig dimension av lärmiljön. Kultur handlar om relationer, samverkan och värdegrund. En god kultur kännetecknas av respekt för studenter och medarbetare, öppenhet i processer, omtänksamhet, ett vänligt bemötande, engagemang för studier och arbete samt arbetsglädje. Begreppen relaterar tydligt till den statliga värdegrunden. Kulturen ska uppmuntra till samarbete och samtidigt ge utrymme för den enskilde att utvecklas. Den goda kulturen utgör inspiration och drivkraft för studenter och medarbetare – och den är en förutsättning för en excellent lärmiljö.
- Genomströmningen i utbildningen, dvs. att studenterna fullföljer sina studier inom kurser och program med godkänt resultat, är en gemensam angelägenhet för studenter och lärosäte. Högskolan ska, utan att kompromissa med utbildningens kvalitet och uppsatta mål, skapa förutsättningar för att så många studenter som möjligt slutför sina studier. Studenterna ska också uppmuntras att efter avslutad utbildning ta ut examen.

Institutionernas och verksamhetsstödet mål i verksamhetsplanerna för 2020–2022 relaterat till infrastruktur, studentstöd och läranderesurser (se avsnitt 2.3) rör även studiemiljön. En institution anger till exempel specifika mål rörande förväntningar och studieteknik:

- Vid kursintroduktionen tydliggöra betygskriterier för kursen. Skälet är att det i Studentbarometern har framkommit att studenterna tycker förväntningarna är otydliga.

- Informera om kursen studieteknik vid start av fristående kurser och vid introduktionen av utbildningsprogram samt lägga information på kurs- och programhemsidor.

Övriga relevanta styrdokument

De styrdokument som nämns i avsnitt 2.3 (relaterat till infrastruktur, studentstöd och läranderesurser) rör även studiemiljön. Andra exempel på styrdokument som har tydlig koppling till förutsättningarna att genomföra utbildningen inom planerad studietid är *Riktlinjer för introduktion till högskolestudier*, *Riktlinjer för tillgodoräknande av utbildning på grundnivå och avancerad nivå* samt *Anvisningar för frågor och klagomål från studenter*. De styrdokument som rör olika former av uppföljning är också relevanta, se avsnittet *Uppföljning* nedan.

Rutiner och processer (Förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid)

Programansvariga lärare och ämnesföreträdarna arbetar kontinuerligt med att optimera programmets kursupplägg, för att motverka att kursernas förläggning påverkar studenternas genomströmning negativt. I flera fall har det visat sig att justeringar av kursföljd eller ökat samarbete med parallella kurser ökat genomströmningen i program.

Vidare finns ett antal olika stödprocesser för studenter och doktoranders väg genom studierna, från introduktion till examen. Såväl verksamhetsstöd som institutioner ansvarar för processerna – och ofta sker arbetet i samverkan mellan olika enheter. Flera av de verksamheter som beskrivs i avsnitt 2.3 (relaterat till infrastruktur, studentstöd och läranderesurser) erbjuder sådant stöd. Detta gäller i hög grad studie- och karriärvägledningen, stödet till studenter med funktionsnedsättning och studieverkstan.

I studentstödet ingår – förutom studie- och karriärvägledning och stödet till studenter med funktionsnedsättning som omnämns i avsnitt 2.3 – även studenthälsa. Studenthälsan är en viktig funktion för studenternas studiemiljö och genomströmning, genom arbetet med stödande samtal, förebyggande studenthälsovård och lika villkor. Högskolans studenthälsa ansvarar även för samordning av introduktionen av nya studenter samt avslutningshögtiden för studenterna. Arbetet med studiemiljö och genomströmning har också en tydlig koppling till de åtgärder som genomförs för breddad rekrytering. Högskolans strävan är att ha inkluderande miljö och undervisning som ger lika möjligheter för alla studenter.

Uppföljning (Förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid)

Uppföljning av studenter och doktoranders studiemiljö sker genom årsredovisningen, rektors dialogmöten och olika enkäter som riktar sig till studenter och doktorander (främst kursenkäter, programenkäter, studentbarometer, doktorandspegel och introduktionsenkäter (enkäter efter terminsstart till nya studenter, faddrar och programansvariga lärare). Högskolans internationella studenter följs upp via särskilda enkäter och träffar.

I årsredovisningen redovisas specifika indikatorer för genomströmningen, nämligen kvarvaro i program på grundnivå efter ett läsår samt andel studenter som tagit ut en examen 1,5 år efter nominell studietid (examensfrekvens).

Inom ramen för sexårsuppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå genomför fakultetsnämnden intervjuer med studenter från berörda utbildningar. En av de frågor som ställs (som ingår i den frågemall som används) är följande: "Är utbildningen logiskt uppbyggd innehållsmässigt, med en tydlig röd tråd?" Vid sexårsuppföljningen av utbildning på forskarnivå intervjuas berörda doktorander på motsvarande sätt av den bedömargrupp som genomför uppföljningen.

Inom utbildningen på forskarnivå sker en kontinuerlig uppföljning, främst via den individuella studieplanen samt de uppföljnings- och planeringssamtal som studierektorn håller med doktoranderna två gånger per år. Vid ett av de två årliga samtalen deltar doktorandens handledare.

Konkreta exempel (Förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid:

- Ett omfattande arbete läggs på introduktion av nya studenter. Introduktionen syftar till att välkomna alla nya studenter, introducera dem till akademiska studier, underlätta deras inträde i en social gemenskap och ge dem en god grund för att kunna genomföra och slutföra sina studier. Varje introduktion följs upp och återkoppling sker till styrgruppen för studenters introduktion och avslutning.
- Inom ramen för aktiviteten *Årlig uppföljning av utbildningsprogram* genomfördes år 2019 en genomlysning av magister- och masterprogrammen inom området data science, främst relaterat till svag genomströmning inom programmen. Olika åtgärder för att öka genomströmningen identifierades och dokumenterades i en särskild rapport.
- TUSS (Tidigt Uppföljningssystem Skövde) är en metod och ett tekniskt hjälpmedel för studie- och karriärvägledare och programansvariga lärare att arbeta med studentuppföljning. Systemet visar grafiskt studenternas kursprestationer – något som hjälper till att fånga upp de studenter som behöver stöd och underlättar införandet av tidiga stödinsatser. Utvecklingen av TUSS gjordes inom ramen för projektet Student i fokus som bedrevs under åren 2007–2008.
- Studenter som av olika anledningar inte har kunnat följa den normala studiegången inom ett program erbjuds stöd genom upprättande av en ÖIS (Överenskommelse om individuell studiegång). Via ÖIS:en får studenten hjälp av programansvarig lärare samt studie- och karriärvägledare med planeringen av de fortsatta studierna.
- År 2019 inleddes projektet *Integrerat stöd* i samverkan mellan institutioner och verksamhetsstöd. Projektet syftar till att i utbildningsprogrammen integrera stödinsatser för till exempel studieplanering/studieteknik, akademiskt skrivande, informationssökning, stresshantering och uppskjutandebeteende. Stödet har under lång tid erbjudits genom workshoppar och föreläsningar men deltagandet har varit lågt. Ändå visade den Studentbarometer som genomfördes 2018 att behov finns av denna typ av stöd. Förhoppningen är att i större utsträckning än tidigare nå ut till studenterna genom integrering av stöd i utbildningsprogrammen.

3 Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat innehåller följande bedömningsgrunder:

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och regelbundna granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Lärosätet säkerställer genom sitt kvalitetsarbete hög kvalitet i det samlade utbildningsutbudet. Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning och genomför kontinuerligt uppföljningar och regelbundna granskningar av sina utbildningar för att säkerställa att de är aktuella och anknyter till relevant forskning. Lärosätet följer systematiskt upp hur väl de faktiska studieresultaten motsvarar de förväntade. Såväl personal, studenter och doktorander som externa intressenter deltar på ett ändamålsenligt sätt i utvärdering och utveckling av utbildningarna.

Lärosätet har en välfungerande förbättringscykel vilket innebär att lärosätet på utbildningsnivå arbetar systematiskt med att följa upp, utvärdera och utveckla utbildningarna. Lärosätet samlar systematiskt in information om utbildningarna. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet utvecklingsbehov och förbättrar utbildningarna. Lärosätet vidtar åtgärder och utvecklar systematiskt utbildningarna. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt publiceras och kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Vägledning till lärosätet:

Visa hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete uppfyller bedömningsområdet, bland annat genom att beskriva rutiner och processer som bidrar till detta. Beskrivningen ska visa hur lärosätet arbetar löpande för att systematiskt kvalitetssäkra och utveckla sina utbildningar. Beskrivningen ska även innehålla mål och strategier som har ställts upp i förhållande till bedömningsområdet och bedömningsgrunderna. Av beskrivningen ska det framgå hur lärosätet säkerställer att dessa mål uppnås, hur det avgörs om målen har uppnåtts och vad lärosätet vidtar för åtgärder om målen inte har uppnåtts. Visa även hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete identifierar utvecklingsområden.

Om det finns en skillnad i hur kvalitetsarbetet vid olika delar av lärosätet eller vid olika typer av utbildningar utförs ska dessa skillnader beskrivas. Vid behov, hänvisa till de policyer, rutiner och processer som beskrivs i samband med bedömningsområdet "styrning och organisation".

Lyft vid behov ytterligare aspekter som är viktiga för lärosätets systematiska kvalitetsarbete inom bedömningsområdet.

Ge belägg för att kvalitetsarbetet är välfungerande och effektivt, och att det systematiskt säkerställer hög kvalitet i utbildningarna, utifrån information som genereras inom kvalitetssystemet.

Lärosätets redogörelse:

3.1 Utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildning

Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildning.

Ansvar (Utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildning)

En sammantagen redogörelse för ansvarsfördelningen som rör Högskolans kvalitetsarbete finns i avsnitt 1.3. Nedan beskrivs ansvarsfördelningen för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildning:

- *Utformning och utveckling av utbildning*

Utbildningsplaner för nya utbildningsprogram och nya allmänna studieplaner fastställs av fakultetsnämnden. Beslut om ändring av utbildningsplan, ändring av allmän studieplan, fastställande av kursplan för ny kurs och revidering av kursplan fattas av utbildningskommittéerna. Under fakultetsnämnd har funktionerna med akademiska uppdrag ett ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildningen. Exempel på funktioner med akademiska uppdrag är ämnesföreläsare, programansvarig lärare, kursansvarig lärare och examinator.

Vidare har prefekterna och avdelningscheferna, inom ramen för det övergripande ansvaret för institutionens kvalitetsarbete, ett ansvar för utbildningens utformning och utveckling. Funktionerna med akademiska uppdrag, som arbetar vid institutionerna, utövar sitt ansvar under såväl fakultetsnämnd som prefekt och avdelningschef.

Som framgår i tidigare avsnitt är utveckling också en fas i förbättringscykeln, den centrala komponenten i Högskolans kvalitetssystem (se Figur 3, avsnitt B, del 1). Utvecklingsfasen har en tydlig koppling till den fas som föregår, nämligen uppföljning. Uppföljning av utbildning beskrivs i avsnitt 3.5.

- *Inrättande av utbildning*

Rektor inrättar ämnen och utbildningsprogram. I ett tidigt skede av processen sker ett strategiskt samråd mellan rektor, dekaner, högskoledirektör, Studentkåren och företrädare för den planerade utbildningen (berörd prefekt, avdelningschef och ämnesföreläsare). Rektor beslutar därefter om arbetet med ansökan ska fortsätta. Om så är fallet utformas en ansökan av berörd institution.

Fakultetsnämnden granskar ansökan och fattar sedan beslut om att föreslå eller avråda rektor att inrätta utbildningen. I de fall ansökan rör en utbildning där det krävs ett nytt examenstillstånd fattar rektor beslut om att en ansökan om examenstillstånd skickas till UKÄ. Även i sådant fall föregås rektors beslut av en kvalitetsgranskning i fakultetsnämnden.

Kurser inrättas av utbildningskommittéerna, på förslag av berörd ämnesföreläsare eller ämnesansvarig lärare.

Avveckling av utbildning¹³

Rektor avvecklar ämnen och utbildningsprogram. Normalt sker detta på förslag av berörd institution men även fakultetsnämnden kan föreslå avveckling, av kvalitets-
skäl. Kurser avvecklas av utbildningskommittéerna, på förslag av berörd ämnes-
företrädare eller ämnesansvarig lärare.

Rutinerna och processerna ovan finns dokumenterade i särskilda styrdokument (se nedan, avsnittet "Lokala mål och krav"). De ansvarsförhållanden, som anges i styrdokumentet, utgår från det som står i Högskolans arbetsordning och underliggande organisationsdokument.

Lokala mål och krav (Utformning, utveckling, inrättande och avveckling av utbildning)

Lokala mål och krav för utformning, utveckling, inrättande samt avveckling av utbildning finns främst i följande styrdokument:

Utformning och utveckling av utbildning

- Riktlinjer för utformning av utbildningsplan
- Riktlinjer för utformning av kursplan

Inrättande av utbildning

- Riktlinjer för inrättande av utbildning
- Riktlinjer för utformning av kursplan

Avveckling av utbildning

- Riktlinjer för avveckling av ämne och huvudområde
- Riktlinjer för avveckling av utbildningsprogram och inställande av programtillfälle
- Riktlinjer för avveckling av kurs

I styrdokumentet som anges ovan regleras huvudprocesserna för utformning, utveckling, inrättande samt avveckling av utbildning. Utöver dessa finns det ett antal styrdokument som reglerar genomförande och uppföljning av utbildning (se www.his.se/styrdokument) som också är relevanta. Flera av dessa dokument är särskilt relevanta för aspekterna utformning och utveckling av utbildning (se även övriga delar av avsnitt 3).

Fakultetsnämnden, som har ett övergripande ansvar för kvalitetssäkring av utbildning, ansvarar för och fastställer flertalet av styrdokumentet. Dokumentet som rör inrättande och avveckling av ämnen och program fastställs av rektor, då regleringen har en avgörande strategisk betydelse för Högskolans verksamhet. Beredning av besluten sker i fakultetsnämnden.

Rutiner och processer (Utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildning)

Rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildning finns dokumenterade i de styrdokument som anges ovan.

Som framgår av styrdokumentet har besluten om utformning, utveckling, inrättande samt avveckling av utbildning stor strategisk betydelse för lärosätet. Besluten ifråga – till exempel inrättande av ett nytt utbildningsprogram – grundas därför, direkt eller indirekt,

---

¹³ Vid Högskolan i Skövde används termen avveckling (istället för termen nedläggning)

i de mål och krav som anges i Högskolans utvecklingsplan och de underliggande verksamhetsplanerna. Den uppföljning som sker av utbildning är också mycket relevant i sammanhanget. Som framgår ovan kan till exempel fakultetsnämnden föreslå avveckling av utbildning av kvalitetsskäl, vilket kan grundas i det som framkommit vid en uppföljning.

Uppföljning (Utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildning)

De aktiviteter som finns för uppföljning av utbildning (se avsnitt 3.5) säkrar och utvecklar kvaliteten i såväl själva utbildningarna som i de rutiner och processer som används för utformning, utveckling, inrättande samt avveckling. Styrdokumenten som reglerar rutiner och processer (se ovan) har i många fall funnits sedan i början av 2000-talet och de har kontinuerligt uppdaterats.

Som framgår i självvärderingens inledning (avsnitt D, del 1), används i stort sett samma bedömningsområden vid såväl inrättande som uppföljning av utbildning. Bedömningsområdena har sin grund i Högskolans utvecklingsplan och UKÄ:s kvalitetssäkringssystem.

Konkreta exempel (Utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildning)

Nedan lämnas exempel på tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildning:

- I juni 2019 inrättade rektor det nya kandidatprogrammet *Molekylär bioinformatik 180 hp*. Förslag i ärendet hade lämnats av fakultetsnämnden, som hade berett den ansökan som lämnats av institutionen för biovetenskap. Ärendet hade handlagts i enlighet med styrdokumentet *Riktlinjer för inrättande av utbildning på grundnivå och avancerad nivå*. Programmet startade höstterminen 2020.
- I inledningen av processen för inrättande av utbildning sker ett strategiskt samråd. Rektor bedömer då, grundat på bedömningar som rör både strategi och kvalitet, om förslaget till ny utbildning ska beredas vidare. Våren 2020 skedde strategiskt samråd kring tre nya utbildningsprogram. Rektor beslutade då att två av förslagen skulle beredas vidare. För ett förslag gavs dock inte möjlighet att fortsätta processen. Rektors bedömning var att den ansökan som hade inlämnats inte motsvarade de krav som finns på underlag för ett positivt ställningstagande vid det strategiska samrådet.
- Utbildningsprogrammet Hälsocoach, som ledde till högskoleexamen i folkhälsovetenskap, avvecklades i november 2017. Skälet till avvecklingen var främst otillräcklig efterfrågan från arbetsmarknaden och ett mål att öka andelen studenter på avancerad nivå inom den folkhälsovetenskapliga utbildningen. En detaljerad utvecklingsplan upprättades av berörd institution, i nära samverkan med studieadministration och studentstöd.
- Kurser utvecklas kontinuerligt, genom beslut i de olika utbildningskommittéerna. Som exempel togs beslut rörande 28 olika kurser vid möte med utbildningskommittén för hälsovetenskaper i augusti 2020. Ett beslut som rörde utveckling var ändring av kursplanen för kursen *Engelska: Brittisk deckarlitteratur G1N* där examinationsmoment och litteratur ändrades.

3.2 Uppmuntran till aktiv roll i lärandeprocesserna

Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Ansvar (Uppmuntran till aktiv roll i lärandeprocesserna)

Ansvar för lärandeprocesserna – och för att studenterna där uppmuntras till att ta en aktiv roll – ligger främst på de undervisande lärarna. Ett samlat ansvar för undervisningen på kurser och program finns hos kursansvariga lärare, examinatorer, programansvariga lärare samt ämnesföreträdare och ämnesansvariga lärare (funktioner med akademiska uppdrag).

Lärarna arbetar vid institutionerna och utövar sitt ansvar under såväl fakultetsnämnd som prefekt och avdelningschef. Prefekter och avdelningschefer har ett tydligt ansvar som relaterar till lärandeprocesserna. Det handlar dels om resurssättning av verksamheten så lärarna får goda förutsättningar att utöva sitt lärarskap, dels om att ge lärarna tid till att utveckla sin pedagogiska kompetens (se även avsnitt 2.2).

Fakultetsnämndens övergripande ansvar för kvalitetssäkring av utbildning inkluderar även lärandeprocesserna, som utgör en del av bedömningsområdet *pedagogiskt koncept*. Pedagogiskt koncept granskas av fakultetsnämnden vid inrättande och uppföljning av utbildningsprogram, se nedan. Även bedömningsområdet *student- och doktorandinflytande* är relevant i sammanhanget och något som följs upp kontinuerligt. Det systematiska arbetet med student- och doktorandinflytande beskrivs närmare i avsnitt 5.1.

Lokala mål och krav (Uppmuntran till aktiv roll i lärandeprocesserna)

Lokala mål och krav som relaterar till lärandeprocesserna och studenternas roll finns på såväl övergripande nivå i Högskolans utvecklingsplan som mer detaljerad nivå i specifika styrdokument:

Utvecklingsplan

I utvecklingsplanen finns stort fokus på såväl studentinflytande som pedagogisk utveckling, aspekter som är relevanta i sammanhanget. I avsnitten om studentinflytande respektive pedagogisk utveckling anges följande:

- Studentinflytandet ska vara systematiskt och påtagligt inom samtliga utbildningsmiljöer. Det formella systemet utgörs av standardiserade kurs- och programvärderingar som görs vid kursens slut och under vissa programterminer. Inom ramen för det informella inflytandet, som läraren eller lärargruppen ansvarar för, finns det en större frihet. Läraren eller lärargruppen kan finna olika former för att, via en dialog med studenterna, få en utvecklad kunskap om hur väl en kurs stödjer studenternas lärande.
- Högskolans lärare ska uppmuntras till att använda en variation av pedagogiska metoder, för att stödja ett studentcentrerat lärande.

Riktlinjer för inrättande och uppföljning av utbildning

I mallarna för ansökan om inrättande och för självvärdering vid uppföljning av utbildning lämnas följande ledtext för granskningen av pedagogiskt koncept för ett utbildningsprogram:

- Beskriv utbildningsprogrammets pedagogiska koncept, dvs. hur olika lärstrategier och lärandeaktiviteter används i utbildningen för att främja studenternas lärande och progression genom programmet, i syfte att uppnå programmets examensmål. Om utbildningsprogrammet inkluderar verksamhetsförlagd utbildning och/eller utbildning förlagt till lärmiljöer för praktiskt lärande (till exempel kliniskt träningscentrum eller verkstad) ska redogörelse lämnas för denna utbildningsfunktion i det pedagogiska konceptet.

Riktlinjer för pedagogisk karriärstege

I Högskolans riktlinjer för pedagogisk karriärstege (som reglerar utnämning av *meriterad lärare* och *excellent lärare*) pekar flera av kriterierna på vikten av studenternas delaktighet i lärandeprocesserna. Enligt angivna indikatorer för utseende av meriterad lärare ska läraren till exempel:

- medvetet sträva efter att stödja studenternas lärande och utveckla deras kritiska tänkande
- visa god förmåga att stödja studenternas lärande och att anpassa undervisningsformerna (t.ex. föreläsning, handledning, seminarium, laboration, VFU eller annan läraktivitet) efter olika studentgruppers förutsättningar och specifika villkor i högre utbildning
- kontinuerligt utveckla ämneskunskaper samt omsätta dessa i didaktisk praktik genom att utveckla och anpassa undervisnings- och examinationsformer i samverkan med studenter och kollegor.

Uppdragsbeskrivningar för akademiska uppdrag

I uppdragsbeskrivningen för kursansvarig lärare tydliggörs ansvar för kommunikation med studenterna inom kursen. Motsvarande skrivningar finns i uppdragsbeskrivningen för programansvarig lärare där även en särskild form för kommunikation utpekas, nämligen särskilda programträffar. Programträffar, där samråd sker mellan programmets studenter och lärare samt berörda funktioner inom verksamhetsstödet, ska hållas minst en gång per termin.

Rutiner och processer (Uppmuntran till aktiv roll i lärandeprocesserna)

Studenterna aktiveras i lärandeprocesserna på en rad olika sätt, anpassat till kurs, ämne, nivå, studentgrupp etc. Innehållsmässigt försöker lärarna engagera studenterna genom att ha uppgifter och exempel som knyter an till kommande arbetsliv.

Exempel på undervisningsformer som används och som uppmuntrar studenter till att vara aktiva är seminarier, simulering, träning i teamarbete, projektarbeten och laborationer.

Vid flera institutioner har också undervisningsformer som inspirerats av CDIO¹⁴ och Flippat klassrum¹⁵ prövats med gott resultat.

Högskolans digitala lärplattformar, som använts sedan ett antal år tillbaka, stödjer på många sätt studenternas aktiva roll i lärandeprocesserna. Canvas, som togs i bruk hösten 2019, ger större möjligheter än tidigare plattformar till interaktivitet. Lärplattformen har fått ökad betydelse, både generellt för undervisningen och specifikt för studenternas roll i lärandeprocesserna, i och med övergången till undervisning och examination på distans våren 2020 (som gjordes på grund av utbrottet av Corona-pandemin).

Frågor som rör studentens aktiva roll i lärandeprocesserna behandlas i Högskolans högskolepedagogiska kurser. I beskrivningen av innehållet i kursen *Högskolepedagogik 1* anges till exempel följande: "Vad innebär studentcentrerad undervisning i praktiken och vilken betydelse har läraren för studenternas kunskapsutveckling är frågor som utforskas i kursen". I kurserna berörs även utmaningar som finns när det gäller studentaktiva former för undervisning.

Uppföljning (Uppmuntran till aktiv roll i lärandeprocesserna)

Uppföljning av lärandeprocesserna – och att de uppmuntrar studenterna till en aktiv roll – sker på olika sätt, främst inom ramen för kurs- och programvärdering, sexårsuppföljning av utbildning samt årsredovisning.

Kurs- och programvärdering

I de enkäter som skickas ut vid kurs- och programvärdering ingår frågor som fokuserar på studentens aktiva roll i lärandeprocesserna. Dessa processer inkluderar även examinationen. Nedan lämnas exempel från de standardiserade frågorna i kursvärderingen (där frågorna är utformade som påståenden som studenten tar ställning till via en fyrgradig skala, från "inte alls" till "i stor utsträckning", samt ett alternativ för "kan inte svara"):

- Kursens utformning har hjälpt mig att uppnå målen i kursplanen.
- Kursens undervisnings- och läraaktiviteter har gett mig möjlighet att uppnå målen i kursplanen.
- Kursens examination(er) har gett mig möjlighet att visa att jag uppnått målen i kursplanen.
- Under kursens gång har jag fått feedback från kursens lärare som hjälpt mig att nå målen i kursplanen.
- Bemötandet från kursens lärare har bidragit till att motivera mig i mina studier.
- Kursens utformning har bidragit till att jag kontinuerligt har studerat under kursens gång.

---

¹⁴ CDIO (Conceiving – Designing – Implementing – Operating) är en pedagogisk modell för att utveckla ingenjörsutbildningar.

¹⁵ Flippat klassrum (eng. Flipped Classroom) är en didaktisk modell där den gemensamma tiden fokuseras, exempelvis genom samtal och diskussion i klassrum. Föreläsningar och genomgångar sker på individuell basis i förväg, med hjälp av olika media.

Sexårsuppföljning av utbildningsprogram

Vid den sexårsuppföljning av utbildningsprogram som genomförs av fakultetsnämnden granskas relevanta områden, främst pedagogiska koncept och studentinflytande. I avsnittet ovan (rubriken Lokala mål och krav) återges den ledtext som granskningen av pedagogiskt koncept utgår ifrån.

Årsredovisning

I årsredovisningen sker en uppföljning av relevanta områden i utvecklingsplanen, främst rörande studentinflytande och pedagogisk utveckling.

Konkreta exempel (Uppmuntran till aktiv roll i lärandeprocesserna)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer att utbildningarna utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna:

- Högskolans lärplattform Canvas används som ett pedagogiskt verktyg för att genomföra kurser. Via Canvas kan lärarna tillhandahålla quiz, inlämningsuppgifter, filmer, föreläsningmaterial, diskussionsforum och mycket annat.
- De två projektkurserna i slutet av högskoleingenjörsutbildningarnas första och andra år kan ses som "capstone-kurser" enligt CDIO, dvs. kurser där studenterna får möjlighet att visa och testa sig själva gällande vad de lärt sig under året. Kurserna bygger på komplexa problem som ska lösas gruppvis där det inte finns ett rätt svar eller arbetssätt. I kurserna ligger fokus på samarbete samt "designing" och "implementing" ("D" och "C" i CDIO). Studenterna behöver bevisa att deras lösningar ("designing") också fungerar i verkligheten ("implementing").
- Vid institutionen för biovetenskap har en särskild satsning gjorts under åren 2018-2019 på den didaktiska modellen *Flippat klassrum*. Syftet är flytta fokus från lärarens till studentens roll i lärandet. Lärarna har utvecklat webbaserat material i form av videofilmer och uppgifter som studenten själv tar sig an. De har sedan kunnat lägga mer tid på lärarledda studentaktiva moment som laborationer och seminarier.
- *Flippat klassrum* har sedan mer än 15 år tillbaka använts i kursen *User Experience Design – forskning och utveckling*, som ges inom ramen för programmet *User Experience Design* (tidigare *Kognitionsvetenskapligt program*). Studenterna modererar diskussionen och läraren finns med som stöd i den dialog som förs i det akademiska samtalet.
- Även inom ekonomiutbildningen används *Flippat klassrum*, inom den senare delen av utbildningen. Ett exempel är kursen *Retail Marketing* där studenterna ansvarar för presentation av vetenskapliga artiklar och läraren agerar diskussionsledare.

3.3 Nära samband mellan forskning och utbildning

Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Ansvar (Nära samband mellan forskning och utbildning)

Ansvar för sambandet mellan forskning och utbildning finns främst hos de funktioner med akademiska uppdrag som ansvarar för ämnen, utbildningsprogram och kurser. Funktionerna i fråga är ämnesföreträdare och ämnesansvarig lärare, programansvarig lärare, kursansvarig lärare och examinator. I de särskilda uppdragsbeskrivningar som finns räknas ett antal olika aspekter upp som "genomgående ska beaktas", varav "anknytning till forskning och beprövad erfarenhet" är en aspekt.

Då forskningsanknytningen ska återspeglas – direkt och indirekt – i kursplaner och utbildningsplaner har även utbildningskommittéerna en viktig ansvarsroll i sammanhanget. Kommittéerna fastställer och reviderar kursplaner och reviderar utbildningsplaner. Ledamöterna utgörs av ämnesföreträdare och ämnesansvariga lärare.

Vidare har företrädarna för Högskolans forskning ett ansvar i sammanhanget, relaterat till forskningens utbildningsanknytning. I uppdragsbeskrivningen för forskningsgruppsledare anges bland annat följande: "Forskningsgruppsledaren ska medverka till att gruppens forskning kommer utbildningen till del på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå."

Forskningsanknytningen inbegrips, på en mer generell nivå, i det övergripande ansvar som fakultetsnämnden har för kvalitetssäkring av utbildning och forskning. Inom ramen för det övergripande ansvaret för institutionens kvalitetsarbete har även prefekterna och deras avdelningschefer ett ansvar för forskningsanknytningen.

Lokala mål och krav (Nära samband mellan forskning och utbildning)

Lokala mål och krav för forskningsanknytning framgår främst av Högskolans utvecklingsplan, riktlinjer för inrättande och uppföljning av utbildning, riktlinjer för uppföljning av forskning samt de särskilda riktlinjer som finns för forskningsanknytning av utbildning.

Utvecklingsplan

I utvecklingsplanen betonas vikten av sambandet mellan forskning och utbildning på olika sätt. Ett exempel är den beskrivning av värdeordet profilering som finns i inledningen: "Med profilering menas att Högskolan bedriver sin akademiska verksamhet inom utvalda forsknings- och utbildningsmiljöer." Forskning och utbildning vävs tydligt samman, med de beskrivningar som finns i nuvarande utvecklingsplan. Vidare finns i utvecklingsplanen följande definition av kvalitet inom utbildning: "All utbildning vid Högskolan ska vara excellent, dvs. ha mycket hög kvalitet. Detta innebär att utbildningen har stark anknytning till forskning och beprövad erfarenhet, ..." I avsnittet som rör forskning finns också en mycket tydlig beskrivning av sambandet mellan forskning och utbildning: "Utbildning ska alltid bedrivas med anknytning till forskning. Även det motsatta förhållandet gäller, dvs. forskning ska, över tid, alltid ha anknytning till utbildning. Varje forskningsmiljö ska därför ha en tydlig koppling mot ett eller flera av Högskolans utbildningsprogram."

Inrättande och uppföljning av utbildning

Forskningsanknytning är ett område som granskas vid inrättande och uppföljning av utbildning. Reglering finns i riktlinjerna för dessa processer, genom följande bedömningsgrund: "Programmet har en tydlig forskningsanknytning och koppling mot en eller flera av Högskolans forskningsmiljöer".

Riktlinjer för forskningsanknytning av utbildning

Särskilda riktlinjer finns för forskningsanknytning av utbildning. I riktlinjerna presenteras en modell för forskningsanknytning, som stöd för lärare och ämnesgrupper vid planering och genomförande av utbildning. Riktlinjerna ska även stödja forskningsgruppsledare vid utbildningsanknytning av gruppens forskning. På mer övergripande nivå ger riktlinjerna tydlighet vid strategiska ställningstaganden och kvalitetsgranskningar i samband med inrättande och uppföljning av ämnen och utbildningsprogram.

Uppföljning av forskning

I den kontinuerliga uppföljning som ska ske av Högskolans forskning ingår uppföljning av forskningens utbildningsanknytning. Forskningens bidrag till utbildningsmiljön granskas såväl i den årliga uppföljningen av forskningsprojekt som i sexårsuppföljningen av forskningsmiljöer. I riktlinjerna för den sistnämnda uppföljningen ingår följande bedömningsgrund: "Forskning inom forskningsmiljön används på ett aktivt sätt i utbildningsprogram på alla nivåer (grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå)".

Rutiner och processer (Nära samband mellan forskning och utbildning)

Rutiner och processer för arbetet med forskningsanknytning utgår från de styrdokument som anges ovan. Högskolans organisation sedan år 2014, där utbildning och forskning knyts samman i en samlad miljö inom var och en av de fem institutionerna, främjar en stark forskningsanknytning.

Uppföljning (Nära samband mellan forskning och utbildning)

Uppföljning av forskningsanknytning sker inom ramen för de aktiviteter som genomförs för att säkra och utveckla utbildningens kvalitet. Dessa aktiviteter är främst årlig uppföljning av utbildningsprogram samt sexårsuppföljning av ämnen och relaterade utbildningsprogram.

Uppföljning görs av själva forskningsanknytningen (som egen bedömningsgrund) men även av lärarkompetens (en relaterad bedömningsgrund). En hög andel lärare med doktorsexamen är en viktig förutsättning för forskningsanknytningen. Som framgår i avsnitten 2.1 och 2.2 ovan följs lärarkompetens även upp i årsredovisningen och rektors dialogmöten.

Studenters erfarenhet och upplevelse av forskningsanknytning fångas i nämnda sexårsuppföljningar. Vid de intervjuer som hålls med studenterna vid sexårsuppföljningen av utbildningsprogram ställs till exempel följande frågor: "Får ni en bild av aktuell forskning som är relevant för ert program? Kan ni ge exempel?" Frågorna ingår i den frågemall som används. Uppföljning av forskningsanknytning sker även i de olika enkäter som kontinuerligt skickas till studenter, främst i programenkäterna.

Som framgår ovan följs forskningsanknytningen även upp i de uppföljningar som görs av Högskolans forskning. Uppföljningsprocesserna är i en inledande fas, med färdigställda styrdokument och pågående pilotprojekt av årlig uppföljning av forskningsprojekt. Enligt planeringen ska den årliga uppföljningen av forskningsprojekt ingå i ordinarie verksamhet från och med hösten 2021¹⁶.

Konkreta exempel (Nära samband mellan forskning och utbildning)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten:

- Under hösten 2017 genomförde institutionen för informationsteknologi en genomlysning av forskningsanknytningen i alla utbildningsprogram. Erfarenheterna från genomlysningen presenterades vid ett öppet lunchseminarium våren 2019. Temat var *Vad är forskningsanknytning av utbildning och hur kan lärare arbeta med det?* Den modell som användes vid institutionens genomlysning ligger till grund för de högskolegemensamma riktlinjer för forskningsanknytning som fastställdes i början av år 2020.
- Inom utbildningen i informationsteknologi har ett antal examensarbeten som genomförts med koppling till forskningsprojekt resulterat i vetenskapliga publikationer. Exempel på sådan publikation är *Human-Robot Interaction: Evaluation Methods and Their Standardization* (kapitel i bok som publicerats på förlaget Springer år 2020). Publikationen har sin grund i ett examensarbete som genomfördes några år tidigare, inom ramen för kandidatprogrammet *User Experience Design*.
- Under år 2020 har studenter på Högskolans biovetenskapliga utbildningsprogram genomfört examensarbeten inom pågående forskningsprojekt (till exempel projektet *Biologiskt mångfaldsindex för mätning, övervakning och skötsel på landskapsnivå*, som bedrivs i samarbete med Naturvårdsverket). Studenterna har fått delta i en forskningsgrupps arbete, fått feedback och samverkat med forskarna och själva bidragit till forskningsprojektets framåtskridande.
- Inom ramen för aktiviteten *Årlig programuppföljning* gjordes år 2019 en genomlysning av forskningsanknytningen i magister- och masterprogrammen inom infektionsbiologi. I arbetet användes den modell som presenterades vid det lunchseminarium som omnämns ovan. Genomlysningen visade att programmen hade en stark forskningsförankring.
- I verksamhetsplanen för institutionen för hälsovetenskaper 2021-2023 anges att en prioriterad aktivitet är att "arbeta för en stark forskningsanknytning av utbildning". Aktiviteten grundas i en rekommendation från den sexårsuppföljning som genomfördes av vissa av institutionens utbildningar år 2018-2019.

¹⁶ Inom de delar av verksamheten som ingår i INFINIT-miljön (se beskrivning i avsnitt C, del 1) sker sedan flera år tillbaka en granskning av hur forskningsprojekt bidrar till utbildningen.

3.4 Måluppfyllelse

Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Ansvar (Måluppfyllelse)

Ansvar för måluppfyllelse ligger i första hand hos ämnesföreträdare och ämnesansvariga lärare, programansvariga lärare, kursansvariga lärare samt examinatorer, dvs. funktionerna med akademiska uppdrag. I beskrivningarna av vad som ingår i uppdragen finns särskilda avsnitt som behandlar "Progression och måluppfyllelse". Arbetet med att säkerställa måluppfyllelsen sker i samverkan mellan de olika funktionerna vilket också tydliggörs i uppdragsbeskrivningarna.

Vidare har utbildningskommittéerna en viktig ansvarsroll i sammanhanget, inom ramen för arbetet med att fastställa och revidera kursplaner och revidera utbildningsplaner.

På en mer generell nivå omfattas måluppfyllelsen i det övergripande ansvar som fakultetsnämnden har för kvalitetssäkring av utbildning och forskning. Fakultetsnämnden har även ett mer konkret ansvar när det gäller de lokala programmålen då nämnden fastställer utbildningsplaner för nya utbildningsprogram.

Prefekter och avdelningschefer har också ett ansvar för måluppfyllelsen, inom ramen för det övergripande ansvaret för institutionens kvalitetsarbete.

Lokala mål och krav (Måluppfyllelse)

Lokala mål och krav för måluppfyllelse framgår av utvecklingsplanen, riktlinjerna för inrättande och uppföljning av utbildning samt flera andra styrdokument:

Utvecklingsplan

I utvecklingsplanens definition av kvalitet inom utbildning anges följande rörande måluppfyllelse: "All utbildning vid Högskolan ska vara excellent, dvs. ha mycket hög kvalitet. Detta innebär att utbildningen ... ger studenterna goda förutsättningar att uppfylla kursmål och examensmål".

Riktlinjer för inrättande och uppföljning av utbildning

Vid inrättande och uppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå granskas området måluppfyllelse (och området progression) främst genom följande bedömningsgrunder:

- Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnår nationella examensmål, när examen utfärdas.
- Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnår nationella examensmål och lokala programmål, genom en progression av kunskaper, färdigheter och förhållningssätt i programmet.

Övriga styrdokument

I riktlinjerna för utformning av utbildningsplan och kursplan finns särskilda avsnitt som ger vägledning för arbetet med utformning av mål på olika nivåer – både lokala programmål och kursmål. I utbildningsplanerna återges de nationella examensmålen och de lokala programmålen. Enligt Högskolans utvecklingsplan ska varje utbildningsprogram, senast år 2022, ha minst ett lokalt mål med koppling till temat *digitalisering för hållbar utveckling* (se avsnittet Konkreta exempel nedan där utfallet beskrivs).

Riktlinjerna lyfter även fram vikten av att vid utformningen av utbildningsplaner och kursplaner inkludera de allmänna mål som finns för högskoleutbildning i högskolelagen och andra nationella och lokala styrdokument. Sådana mål rör till exempel jämställdhet, samverkan med det omgivande samhället och internationalisering.

Arbetet med måluppfyllelse behandlas även i riktlinjerna för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå där följande anges: "Examinationen bör även bidra till studentens lärande och ses som en del i kunskapsprocessen. Det är därför viktigt att examinationen samordnas med undervisning, lärandemål och betygskriterier så att de olika delarna stödjer den helhet som kursen utgör."

Rutiner och processer (Måluppfyllelse)

Rutiner och processer som säkerställer måluppfyllelse har sin utgångspunkt i de mål och krav som framgår av styrdokumentet (se ovan). I en bilaga till riktlinjerna för utformning av kursplan finns detaljerad vägledning rörande hur kursmål ska utformas.

I den utbildning i högskolepedagogik som ges vid Högskolan finns inslag som specifikt relaterar till säkerställande av måluppfyllelse. I kursen *Högskolepedagogik 3* finns till exempel följande kursmål: "Efter avslutad kurs ska studenten kunna formulera och granska bedömningsbara lärandemål, examinationsuppgifter och betygskriterier samt motivera och tillämpa olika former av verktyg för bedömning".

Ett viktigt verktyg för att säkerställa måluppfyllelsen i utbildningsprogram är de särskilda målmatiser som utformas vid inrättande av ett program. I målmatiserna visas kopplingen mellan nationella examensmål/lokala programmål och kurserna i programmet. Målmatiserna uppdateras kontinuerligt vid revidering av utbildningsplanerna – och är ett viktigt underlag vid uppföljning av programmen.

Inom utbildningen på forskarnivå finns en generell målmatis som visar kopplingen mellan nationella examensmål och de obligatoriska kurserna och momenten, enligt den allmänna studieplanen. Vidare ingår matiser för doktorandens individuella måluppfyllelse som bilaga i den individuella studieplanen (en matis för licentiatexamen och en annan för doktorsexamen). Vid den årliga revidering som sker av studieplanen uppdateras mallarna. För varje mål anges om målet är påbörjat, delvis uppfyllt eller uppfyllt.

Uppföljning (Måluppfyllelse)

Måluppfyllelsen är en aspekt som är central i kvalitetsarbetet inom utbildning. Uppföljning sker främst inom ramen för sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram samt sexårsuppföljning av ämne inom utbildning på forskarnivå.

Granskningen av måluppfyllelsen i utbildningsprogrammen sker genom extern granskning av ett slumpmässigt urval av examensarbeten kopplade till utbildningsprogrammet. Fakultetsnämnden genomför urvalet samt beslutar om externa bedömare och vilka nationella examensmål som ska granskas. Bedömarna granskar normalt fem av målen, varav minst ett inom varje kunskapsform (*kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt*).

I de intervjuer som hålls inom ramen för sexårsuppföljningarna undersöks studenters och doktoranders upplevelse av måluppfyllelse. Som exempel ställs följande frågor vid uppföljningen av utbildningsprogram: "Känner ni till examensmålen för utbildningen? Är det tydligt för er att utbildningen är uppbyggd så att ni efter hand uppnår målen?" Frågorna ingår i den frågemall som används.

Uppföljning av måluppfyllelse sker även i de olika enkäter som kontinuerligt skickas till studenter och doktorander. I kursenkäterna ombeds studenterna att göra ställningstaganden relaterat till följande påståenden: "Kursens utformning har hjälpt mig att uppnå målen i kursplanen." och "Kursens undervisnings- och läraktiviteter har gett mig möjlighet att uppnå målen i kursplanen." Måluppfyllelse ges även stort fokus i programenkäter, genom att studenten där får värdera i vilken utsträckning hen uppfyller de nationella examensmålen efter avslutad utbildning.

Konkreta exempel (Måluppfyllelse)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer att utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

- Inom sjuksköterskeprogrammet pågår en genomlysning av programmets kurser relaterat till måluppfyllelse och progression, med beaktande av det som framkom vid fakultetsnämndens sexårsuppföljning av vårdutbildningen 2018–2019. Nämndens uppfattning var då att det fanns en risk för alltför stor komplexitet i progressionsupplägget och för "överexamination" (alltför omfattande och upprepande examination av kursmålen).
- Lärarna som undervisar inom programmet *Kognitiv neurovetenskap – tillämpad positiv psykologi* avsätter med några års mellanrum en heldag för att gå igenom alla programkurser. Respektive kursansvarig lärare redogör då för sina kurser (mål, innehåll, examination och betygskriterier). Detta syftar till att alla ska ha en helhetsbild av programmet, att tillsammans undersöka om det finns överlapp mellan kurser samt att säkerställa progressionen relaterat till de nationella examensmålen och de lokala programmålen.
- Vid de personaldagar som hölls vid institutionen för handel och företagande i augusti 2020 var rubriken för ett av föredragen "Tankar och reflektioner gällande konstruktiv samordning i högre utbildning". Syftet med föreläsningen och de efterföljande diskussionerna var att bidra till ökad insikt om konstruktiv samordning från ett helhetsperspektiv. Vidare var syftet att erbjuda vägledning och olika förhållningssätt för hur man som lärare kan arbeta med konstruktiv samordning.

- I kursen *Forskningsmetoder och tekniker inom User Experience Design G1F 15 hp* används en målmatrix på kursnivå. I matrisen kopplas kursens lärandemål till de olika examinationsmomenten. Matrisen kommuniceras till studenterna via lärplattformen Canvas.
- Vid den uppföljning som gjordes i samband med sammanställningen av årsredovisningen för år 2020 framkom att 57 % av Högskolans utbildningsprogram har ett lokalt mål där temat *digitalisering för hållbar utveckling* är integrerat.

3.5 Uppföljning och granskning¹⁷ för förbättring och utveckling

Utifrån kontinuerliga uppföljningar och regelbundna granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Ansvar (Uppföljning och granskning för förbättring och utveckling)

Uppföljning av utbildningar utgör en viktig del av kvalitetsarbetet inom utbildning. Som framgår i tidigare avsnitt är uppföljning också en fas i förbättringscykeln, den centrala komponenten i Högskolans kvalitetssystem (se Figur 3, avsnitt B, del 1).

Ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet inom utbildning beskrivs i avsnitt 1.3. Där framgår att ansvar för ett område alltid inkluderar ansvar för kvalitetsarbetet inom området.

Ansvar för genomförande av uppföljningsaktiviteter

Som framgår i den inledande delen av självvärderingen (Figur 2, avsnitt B, del 1) genomförs ett antal aktiviteter inom ramen för kvalitetsarbetet inom utbildning. Flertalet av aktiviteterna inkluderar uppföljning. Nedan anges (inom parentes) vilken funktion som ansvarar för att uppföljningsaktiviteterna genomförs:

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

- Årlig uppföljning av utbildningsprogram (programansvarig lärare, i samverkan med ämnesföreträdaren för programmets huvudområde)
- Sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå (fakultetsnämnd)
- Kursvärdering (kursansvarig lärare, i samverkan med ämnesföreträdare och eventuellt berörda programansvariga lärare)
- Programvärdering (programansvarig lärare, i samverkan med ämnesföreträdaren för programmets huvudområde)
- Uppföljning av studentkårsskrivelse (rektor)
- Studentbarometer (avdelningen för utbildnings- och studentstöd)
- Uppföljning av studentstödsprocesser (avdelningen för utbildnings- och studentstöd)
- Enkäter till internationella studenter (avdelningen för utbildnings- och studentstöd)
- Alumnundersökning (avdelningen för forskningsstöd, samverkan och innovation)

¹⁷ Vid Högskolan används termen "uppföljning" genomgående, för såväl mindre som mer omfattande uppföljningar och granskningar.

- Ingående och uppföljning av internationella samarbetsavtal (avdelningen för utbildnings- och studentstöd)

Utbildning på forskarnivå

- Sexårsuppföljning av ämne inom utbildning på forskarnivå (fakultetsnämnd)
- Uppföljningssamtal med doktorander (studierektor för utbildning på forskarnivå och doktorandens handledare)
- Revidering av doktoranders individuella studieplan (studierektor för utbildning på forskarnivå och doktorandens handledare)
- Kursvärdering (kursansvarig lärare, i samverkan med ämnesföreträdare)
- Doktorandspegel (studierektor inom utbildning på forskarnivå, i samverkan med forskarutbildningskoordinator)

Utöver det ansvar för genomförande som anges ovan medverkar ett stort antal funktioner i uppföljningarna. Varje aktivitet beskrivs detaljerat i ett styrdokument där ansvarsförhållandena för arbetet med uppföljningen tydliggörs.

Fakultetsnämndens övergripande ansvar för kvalitetssäkring av utbildning inbegriper ett övergripande ansvar för uppföljning av utbildning. Inom ramen för det övergripande ansvaret för institutionens kvalitetsarbete har även prefekterna och deras avdelningschefer ett ansvar för genomförande av och medverkan i uppföljningar.

Uppföljning av utbildning sker också inom ramen för kvalitetsarbetet inom den högskoleövergripande ledningen och styrningen som rektor ansvarar för, via aktiviteten:

- Rektors dialogmöten med institutioner, verksamhetsstöd och fakultetsnämnd

Ansvar för utveckling efter uppföljning

Uppföljning följs av utveckling, vilket också framgår av förbättrings cyklerna. I vissa fall har den funktion som ansvarar för genomförande av en uppföljningsaktivitet även det huvudsakliga ansvaret för utvecklingen. I andra fall har en funktion ansvaret för genomförandet av uppföljningen medan en annan funktion hanterar resultatet. Exempel på den sistnämnda uppdelningen är sexårsuppföljning av utbildning där fakultetsnämnden ansvarar för genomförandet av uppföljningen medan företrädarna för utbildningen har huvudansvaret för efterföljande utveckling. Företrädarna för utbildningen utgörs främst av programansvarig lärare, ämnesföreträdare eller ämnesansvarig lärare, avdelningschef och prefekt.

De ansvarsförhållanden som gäller för såväl genomförande av uppföljningen som omhändertagande av resultatet beskrivs i styrdokumentet för uppföljningen. Ansvar för utveckling av utbildning, på ett generellt plan, behandlas även i avsnitt 3.1.

Lokala mål och krav (Uppföljning och granskning för förbättring och utveckling)

Flertalet av de uppföljningsaktiviteter som genomförs (se uppräknings ovan, under rubriken Ansvar) regleras av specifika styrdokument. För några av aktiviteterna är styrdokument under framtagande. Det finns också fall där det inte finns behov av särskilt styrdokument då aktiviteten styrs av annan reglering¹⁸.

¹⁸ Ett sådant exempel är aktiviteten "Uppföljningssamtal med doktorander" som regleras i i *Uppdragsbeskrivning för studierektor för utbildning på forskarnivå i egen regi*

Rutiner och processer (Uppföljning och granskning för förbättring och utveckling)

Uppföljningarna genomförs i enlighet med de styrdokument som anges ovan. I de fall styrdokument ännu inte finns färdigställda gäller den praxis som utarbetats vid tidigare genomförande av uppföljningen.

Nedan lämnas kortfattade beskrivningar av rutiner och processer inom tre uppföljningsaktiviteter, nämligen årlig uppföljning av utbildningsprogram, sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppföljningssamtal med doktorander:

- *Årlig uppföljning av utbildningsprogram*

Syftet med aktiviteten är att årligen utveckla kvaliteten i samtliga utbildningsprogram genom att analysera styrkor och utvecklingsområden, åtgärda brister och följa upp åtgärderna. Utgångspunkter är de kvalitetsaspekter som formulerats för Högskolans utbildning. Kvalitetsaspekterna överensstämmer till stor del med de bedömningsområden och bedömningsgrunder som tillämpas vid sexårsuppföljning och inrättande av utbildning. Programansvarig lärare och ämnesföreträdaren för programmets huvudområde ansvarar för uppföljningen. Dokumentationen av uppföljningen tillgängliggörs via Högskolans studieadministrativa e-tjänster.

Den årliga uppföljningen av utbildningsprogram har genomförts sedan år 2018 och visst implementeringsarbete återstår. Utfallet vad gäller färdigställda programutvecklingsrapporter har dock utvecklats mycket positivt. Rapporter för år 2019 har fastställts för nästan samtliga program (95 %). Detta kan jämföras med året före då knappt hälften av rapporterna färdigställdes.

- *Sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå*

Syftet med aktiviteten är att säkerställa att en samlad uppföljning regelbundet sker av all utbildning inom huvudområden och resursämnen på grundnivå och avancerad nivå. Uppföljningen genomförs av fakultetsnämnden enligt ett rullande sexårs-schema och med visst stöd av externa granskare. Det bedömningsområde som de externa granskarna involveras i är måluppfyllelse där de lämnar ett yttrande efter genomgång av måluppfyllelsen i ett slumpmässigt urval av examensarbeten.

Av en särskild tidsplan framgår när de olika utbildningarna vid Högskolan ska bli föremål för uppföljning. Hittills har tre granskningsomgångar slutförts och en fjärde är pågående. Fastställda uppföljningsrapporter finns för utbildningar inom vård (för huvudområdena omvårdnad samt reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa), ekonomi (för huvudområdet företagsekonomi samt resursämnena juridik, industriell ekonomi, nationalekonomi och statistik) och biovetenskap (huvudområdena bioinformatik, biovetenskap, kognitiv neurovetenskap och systembiologi samt resursämnena filosofi och kemi).

- *Uppföljningssamtal med doktorander*

Syftet med aktiviteten är att följa upp enskilda doktoranders progression, situation och lärmiljö. Studierektorn för utbildning på forskarnivå ansvarar för uppföljningssamtalen som genomförs två gånger per år. Ett av dessa samtal ska ha fokus på uppföljning och revidering av den individuella studieplanen och berörda handledare

deltar vid detta tillfälle. Vid risk för försening av examen ska studierektorn informera dekanen och (om doktoranden är anställd vid Högskolan) berörd avdelningschef.

Uppföljning (Uppföljning och granskning för förbättring och utveckling)

Uppföljning av att resultatet från uppföljningsaktiviteterna tas till vara och inkluderas i utvecklingen av utbildningen görs på flera olika sätt. Nedan lämnas några exempel:

Årlig verksamhetsplanering (alla uppföljningsaktiviteter)

Utfallet från uppföljningar ingår som underlag för den årliga verksamhetsplaneringen. Uppföljningarna diskuteras på rektors dialogmöten med ledningarna för institutioner och verksamhetsstöd. Aktiviteter som relaterar till uppföljningarna inkluderas sedan i verksamhetsplanerna för institutioner och verksamhetsstöd. I den mall som finns för institutionernas verksamhetsplaner lyfts vissa uppföljningar fram som särskilt viktiga att beakta, nämligen årlig uppföljning av utbildningsprogram, sexårsuppföljning av utbildning, studentbarometer, studentkårsskrivelse samt medarbetarundersökning.

Återkoppling av planerade och genomförda förbättringsåtgärder (sexårsuppföljning av utbildning)

I de fall sexårsuppföljning av utbildning har resulterat i det samlade omdömet *med tvekan tillfredsställande* eller *ej tillfredsställande* ska företrädarna för utbildningen göra en återkoppling till fakultetsnämnden av planerade och genomförda förbättringsåtgärder. Vid omdömet *med tvekan tillfredsställande* görs återkoppling efter ett år och vid omdömet *ej tillfredsställande* efter sex månader.

Återkoppling görs inte för de utbildningar som fått det samlade omdömet *tillfredsställande*. I dessa fall ansvarar berörd institution för att utvecklingsarbete sker, särskilt om något eller några bedömningsområden fått omdömet "ej tillfredsställande".

Utveckling av kvalitetssystemet (alla uppföljningsaktiviteter)

På en övergripande nivå utgör uppföljning av arbetet med uppföljningar – och att resultat från uppföljningarna tas tillvara i utvecklingen av utbildningarna – en del av den uppföljning som görs av själva kvalitetssystemet. Rutiner och processer för uppföljningsaktiviteterna utvecklas kontinuerligt, genom att erfarenheter från genomförda uppföljningar tas tillvara. Erfarenheterna utgör underlag för revidering av de styrdokument där aktiviteterna beskrivs och de mallar som används i arbetet.

Hur Högskolan säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av uppföljningar systematiskt tas tillvara beskrivs även i avsnitt 1.5, både generellt och med konkreta exempel.

Konkreta exempel (Uppföljning och granskning för förbättring och utveckling)

Nedan lämnas exempel på åtgärder som vidtagits för att förbättra och utveckla utbildningarna, utifrån de uppföljningar och granskningar som genomförts:

- Vid de personaldagar som genomfördes vid institutionen för biovetenskap i augusti 2020 diskuterades resultatet från den sexårsuppföljning av ämnen och program

som fakultetsnämnden nyligen gjort (rapporter från uppföljningen fastställdes i juni 2020). Detta ledde till att förslag på mål i institutionens nästa verksamhetsplan togs fram (för åren 2021–2023) samt en handlingsplan.

- I sexårsuppföljningen av utbildningen på forskarnivå i informationsteknologi (som blev klar våren 2019) påpekades att det tvärvetenskapliga ämnet informationsteknologi kan vara både en styrka och brist. Efter uppföljningen har berörd utbildningskommitté arbetat med att strukturera doktorandkurserna för att tydliggöra vissa skillnader mellan de involverade specialiseringarna och samtidigt se till att synergier mellan dem fortfarande bibehålls. Arbetet relaterat till inrättande av nya ämnen med tydligt definierat fokus inom området informationsteknologi pågår också.
- Utbildningsmiljön för programmet *Designingenjör* har utvecklats under år 2019, inom ramen för aktiviteten *Årlig programuppföljning*. En av de åtgärder som planerades var att den fysiska lärmiljön behövde knyta an till CDIO-ramverket – för att i högre utsträckning få en miljö som stimulerar kreativitet, gruppdynamik och praktiskt arbete. Ett kreativt labb är nu på plats, som ett resultat av utvecklingsarbetet.
- När kursen *Animeringsprojekt G1F, 15 hp* gavs hösten 2015 var den upplagd så att de två större uppgifterna på kursen gick parallellt. Uppgifterna, som bestod av ett praktiskt implementeringsarbete i grupp och en individuell analys, uppfattades mycket olika och prestationsgraden var betydligt sämre i en av dessa. Den individuella analysens syfte underskattades och arbetet med den prioriterades bort till fördel för grupparbetet. Detta bidrog också till att perioden i kursens slut upplevdes som mycket stressig. Studenternas återkoppling i kursvärderingen och den ojämna prestationen motiverade en förändring där de olika uppgifterna fick eget dedikerat utrymme på kursen, dvs. grupparbetet avslutades innan den individuella analysen påbörjades. Prestationen mellan uppgifterna blev jämnare och slutperioden i kursen upplevdes som mindre stressig.
- Efter sexårsuppföljning av ämnet industriell ekonomi hösten 2019 föreslog fakultetsnämnden att ämnet skulle avvecklas av kvalitetsskäl. Berörd institution gjorde en återkoppling och därefter genomförde fakultetsnämnden en förnyad uppföljning i oktober 2020. Den samlade bedömningen blev att ämnet fortfarande inte uppfyllde kvalitetskraven för högre utbildning. Förslaget att avveckla ämnet kvarstod därför. Rektorn beslutade i november 2020 att inga nya studenter får antas till kurser i ämnet industriell ekonomi.

3.6 Kommunikation av resultat och åtgärder

Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt.

Ansvar (Kommunikation av resultat och åtgärder)

Kommunikation av resultat och åtgärder efter uppföljning är en viktig del av den förbättringscykel som tillämpas vid Högskolan. Förbättringscykeln presenteras i självvärderingens inledning (Figur 3, avsnitt B, del 1) och som framgår där finns kommunikationsaspekten med i både uppföljnings- och utvecklingsfasen. Beskrivning av kommunikation av information från kvalitetssystemet beskrivs också i avsnitt 1.6.

Aktiviteterna för uppföljning av utbildning listas ovan (avsnitt 3.5) och där anges vem som ansvarar för aktiviteterna – för själva genomförandet av aktiviteten och för den efterföljande utvecklingen av verksamhet. Fördelningen av ansvar kan vara olika beroende på aktivitet. Ansvarsförhållandena beskrivs i det styrdokument som hör till aktiviteten. Beskrivningen ska inkludera ansvar för kommunikation av resultat och åtgärder.

Lokala mål och krav (Kommunikation av resultat och åtgärder)

Lokala mål och krav för aktiviteterna för uppföljning av utbildning, dvs. vilka styrdokument som reglerar aktiviteterna, framgår i avsnitt 3.5. I styrdokumentet beskrivs att – och till viss del hur – kommunikationen ska ske. Kommunikationen anpassas också efter de särskilda förhållanden som gäller vid varje specifik uppföljning.

Rutiner och processer (Kommunikation av resultat och åtgärder)

Kommunikation av resultat och åtgärder efter uppföljning sker i enlighet med regleringen i styrdokumentet för uppföljningarna. Vilka styrdokumentet är framgår ovan, se avsnitt 3.5. I de fall styrdokumentet ännu inte finns färdigställda finns stöd för kommunikationen i den praxis som utarbetats vid tidigare genomförande av uppföljningen. I många fall utvecklas även kommunikationen vid den nya uppföljningen, med stöd av erfarenheterna från föregående uppföljning, se rubriken "Uppföljning" nedan.

En generell redogörelse av hur kommunikation efter uppföljning sker lämnas i avsnitt 1.6. Där framgår bland annat att de främsta kommunikationskanalerna är Högskolans externa webbplats, Studentportalen, Medarbetarportalen, olika former av informationstillfällen, interna dialogmöten samt aktiviteter som riktas mot externa parter.

Uppföljning (Kommunikation av resultat och åtgärder)

Uppföljning av själva genomförandet av uppföljningsaktiviteten (som inkluderar den del i aktiviteten som rör kommunikation av resultat) sker kontinuerligt, som en del av utvecklingen av kvalitetssystemet. Ett exempel är den sexårsuppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå där Högskolan nu genomför aktiviteten för fjärde gången, sedan inledningen år 2018. Genomförandet av aktiviteten (inklusive kommunikationsdelen i aktiviteten) har successivt utvecklats, se exempel i avsnitt 1.5.

Konkreta exempel (Kommunikation av resultat och åtgärder)

En redogörelse för hur olika granskningsresultat kommuniceras till relevanta intressenter lämnas i avsnitt 1.6. Redogörelsen inkluderar konkreta exempel från uppföljningsaktiviteter som rör utbildning.

4 Bedömningsområde: Jämställdhet

Bedömningsområdet Jämställdhet innehåller följande bedömningsgrund:

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Lärosätet säkerställer genom sitt systematiska kvalitetsarbete att jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Det handlar om såväl jämn könsfördelning som att uppmärksamma attityder, normer, värderingar och ideal som påverkar villkoren för kvinnor och män.¹⁹

Lärosätet beaktar jämställdhet systematiskt som en del av lärosätets kvalitetssystem och kvalitetsarbete. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet förbättrings- och utvecklingsbehov. Lärosätet vidtar åtgärder och utvecklar systematiskt utbildningarna utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

---

¹⁹ Se Jämställdhetsmyndighetens hemsida: www.jamstalldhetsmyndigheten.se

Vägledning till lärosätet:

Visa hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete uppfyller bedömningsgrunden inom området, bland annat genom att beskriva rutiner och processer som bidrar till detta. Beskrivningen ska visa hur lärosätet systematiskt arbetar med att beakta jämställdhet i sina utbildningar. Beskrivningen ska även innehålla exempel på mål och strategier som har ställts upp i förhållande till bedömningsområdet och bedömningsgrunden. Av beskrivningen ska det framgå hur lärosätet följer upp dessa mål, hur det avgörs om målen har uppnåtts och vad lärosätet vidtar för åtgärder om målen inte har uppnåtts. Visa även hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete identifierar utvecklingsområden.

Om det finns en skillnad i hur kvalitetsarbetet vid olika delar av lärosätet eller vid olika typer av utbildningar utförs ska dessa skillnader beskrivas. Vid behov, hänvisa till de policyer, rutiner och processer som beskrivs i samband med bedömningsområdet "styrning och organisation".

Lyft vid behov ytterligare aspekter som är viktiga för lärosätets systematiska kvalitetsarbete inom bedömningsområdet.

Ge belägg för att kvalitetsarbetet är välfungerande och effektivt, och att det systematiskt säkerställer jämställdhet i utbildningarna, utifrån information som genereras inom kvalitetssystemet.

Lärosätets redogörelse:

4.1 Jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande

Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Ansvar (Jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande)

Ansvar för det systematiska arbetet med jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande ligger i första hand hos ämnesföreträdare och ämnesansvariga lärare, programansvariga lärare samt kursansvariga lärare, dvs. funktionerna med akademiska uppdrag. I funktionernas uppdragsbeskrivningar framgår vad som ska beaktas relaterat till utbildningens innehåll, organisation och utveckling. Detta sker genom en uppräkningslista av kvalitetsaspekter. Jämställdhet är en av dessa aspekter. Som framgår i avsnitt 1.3 pågår ett arbete med att ta fram ett utbildningspaket för lärare som åtar sig akademiska uppdrag. Integrering av jämställdhetsperspektiv i utbildningar kommer att ingå som en del i detta utbildningspaket.

Vidare har utbildningskommittéerna en viktig ansvarsroll, inom ramen för arbetet med att fastställa och revidera kursplaner och revidera utbildningsplaner. I den målmatrix som används i utbildningskommittéernas arbete – för att säkerställa koppling mellan nationella examensmål /lokala programmål och kurserna i utbildningsprogrammen – inkluderas även uppgift om integrering av jämställdhetsperspektiv.

På en mer generell nivå omfattas jämställdhet i det övergripande ansvar som fakultetsnämnden har för kvalitetssäkring av utbildning och forskning. Fakultetsnämnden har även ett mer konkret ansvar för säkerställande av att ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i nya program då nämnden fastställer utbildningsplaner för dessa program. Den målmatrix som nämns ovan utgör då underlag för nämndens beslut.

Prefekter och deras avdelningschefer har också ett ansvar för att jämställdhet beaktas i utbildningsverksamheten, inom ramen för det övergripande ansvaret för institutionens kvalitetsarbete. Vidare har avdelningscheferna, på delegation av prefekterna, ansvar för avdelningens arbetsmiljöarbete. Ansvaret inbegriper såväl medarbetarnas som studenternas arbetsmiljö där jämställdhet utgör en viktig del.

Vid Högskolan finns även en samordningsgrupp för jämställdhetsintegrering. Gruppen, vars uppgifter och arbete beskrivs nedan, leds av HR-avdelningen. HR-avdelningen ger högskoleövergripande stöd i frågor som rör jämställdhetsintegrering.

Lokala mål och krav (Jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande)

Lokala mål och krav för jämställdhet i utbildningarnas innehåll, genomförande och resultat framgår av utvecklingsplanen, riktlinjerna för inrättande och uppföljning av utbildning samt i flera andra styrdokument. Särskild handlingsplan för jämställdhetsintegrering finns också, i enlighet med regeringens uppdrag till lärosätena.

Utvecklingsplan och verksamhetsplaner

I utvecklingsplanen finns ett stort fokus på jämställdhet, ur ett generellt perspektiv. Jämställdhet ses som en förutsättning för den excellens som eftersträvas (ett ledord i utvecklingsplanen) och jämställdhetsarbetet ska, enligt utvecklingsplanen, bedrivas systematiskt och i enlighet med internationella, nationella och lokala mål. Arbetet ska integreras i utbildning, forskning och verksamhetsstöd samt genomsyra hela lärosätet.

Vidare finns ett särskilt avsnitt där jämställdhet inom utbildning tas upp, främst genom följande skrivning:

- Ett aktivt arbete ska bedrivas för att integrera jämställdhetsperspektivet i utbildningarna. Vid utformning och genomförande av alla program och kurser ska ett jämställdhetsperspektiv, som särskilt relateras till det specifika kunskapsområdet, beaktas. Uppföljning och utvärdering av integreringen av jämställdhetsperspektivet ska ske kontinuerligt, inom ramen för Högskolans kvalitetssystem.

Utvecklingsplanen innehåller också mål om jämnare könsfördelning bland såväl studenter som lärare. Särskilt lyfts behov av en högre andel kvinnor bland professorena och bland studenterna inom teknik samt en högre andel män bland de studenter som studerar inom områdena medicin, vård, samhällsvetenskap och juridik.

I institutionernas verksamhetsplaner för 2020–2022 anges planerade aktiviteter som rör jämställdhet, ur olika perspektiv. Flera institutioner har i sina aktiviteter fokus på jämställdhetsperspektiv i utbildningarna. En institution anger att man ska ”undersöka hur jämställdhetsperspektiv examineras och sprida goda exempel i lärlagen”.

Riktlinjer för inrättande och uppföljning av utbildning

Jämställdhetsperspektivet i utbildningen tas upp vid både inrättande och uppföljning av utbildningsprogram då det utgör ett bedömningsområde. Ledtexten för den redogörelse som ska lämnas av institutionerna vid ansökan om inrättande av nytt utbildningsprogram är följande:

- Beskriv hur integrering av jämställdhetsperspektiv sker i programmets utformning, exempelvis med avseende på lokala mål för programmet, lärandemål i kursplaner som samt val av exempel och kurslitteratur. I de fall lärandemål i kursplaner är aktuella ska berörda kurser markeras i programmets målmatris.
- Beskriv hur integrering av jämställdhetsperspektiv beaktas och sker i programmets genomförande och i undervisning.

Övriga styrdokument

Vikten av att beakta ett jämställdhetsperspektiv betonas i riktlinjerna för utformning av utbildningsplan och kursplan. I inledningarna till dessa dokument anges följande text:

- Aspekterna hållbar utveckling (inom ramen för temat digitalisering för hållbar utveckling) samt jämställdhet ska särskilt tydliggöras i utbildningsplaner och kursplaner.

Handlingsplan för jämställdhetsintegrering

I aktuell handlingsplan för jämställdhetsintegrering (som gäller för åren 2020–2022) anges fem effektmål varav följande två mål är särskilt relevanta för jämställdhetsperspektivet i utbildning:

- Högskolan erbjuder en normmedveten utbildning och en könsneutral studiemiljö med mindre könsbundna studieval.
- Genus och jämställdhet är en integrerad del i Högskolans utformning, genomförande och uppföljning av utbildningar.

Dessa mål fanns även med i den tidigare handlingsplanen för jämställdhetsintegrering (som gällde för åren 2017–2019).

Rutiner och processer (Jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande)

Vid samtliga institutioner bedrivs ett aktivt arbete kring jämställdhetsperspektiv i utbildning, grundat i de mål och krav som anges ovan. Som stöd för arbetet finns jämställdhetskoordinatorer utsedda vid institutionerna. Den högskolegemensamma samordningsgruppen, som nämnts ovan, utgör en knutpunkt och kunskapsnod för jämställdhetsfrågor. Gruppen anordnar aktiviteter för att främja jämställdhetsintegreringen, till exempel genom erfarenhetsutbyte, seminarier och föreläsningar. Utgångspunkten för samordningsgruppen är skrivningarna i regleringsbrevet för budgetåret 2020 där det anges att arbetet med jämställdhetsintegrering vid landets lärosäten ska fortsätta.

Jämställdhet har under de senaste åren varit tema vid ett flertal ledningsgruppsmöten och personaldagar, på såväl enhetsnivå som central nivå. Till exempel arrangerades våren 2018 en personaldag för alla medarbetare. Olika seminarier hölls kring temat jämställdhetsintegrering, bland annat "jämställdhetsintegrering vid kursutveckling". Både interna och externa talare medverkade. En extern jämställdhetskonsult har också vid flera tillfällen genomfört utbildningar och/eller erbjudit stöd till ledningsgrupper vid institutionerna, fakultetsnämnden och utbildningskommittéerna. Särskilt berörda funktioner vid Högskolan deltar också i utbildningar inom området som erbjuds nationellt, till exempel via Jämställdhetsmyndigheten. Jämställdhet tas även upp i de högskolepedagogiska kurser som ges för Högskolans lärare. Till exempel finns följande mål i kursen *Högskolepedagogik 2*: "Efter avslutad kurs ska studenten kunna föra reflekterande resonemang om lärarens yrkesetiska utmaningar, hur genusperspektiv, etnicitet, socioekonomisk bakgrund och hållbar utveckling aktualiseras inom högre utbildning".

Erfarenheter, inspiration och goda exempel relaterat till arbetet med jämställdhetsintegrering fångas även upp genom benchmarking med andra lärosäten.

Uppföljning (Jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande)

Uppföljning av hur jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande görs i olika sammanhang, bland annat inom ramen för årsredovisning, sexårs-

uppföljning av utbildningsprogram, årlig uppföljning av utbildningsprogram och programvärdering.

Årsredovisning och sexårsuppföljning av utbildningsprogram och programvärdering

I årsredovisningen sker uppföljning av såväl nationella som lokala mål rörande jämställdhet. Vidare är de statistikuppgifter som rör studenter och personal könsuppdelade. Särskilda kommentarer görs relaterat till könsfördelningen.

Som anges ovan (rubriken Mål och krav) ska en konkret beskrivning av jämställdhetsperspektivet i utbildningen göras vid sexårsuppföljning av utbildningsprogram. I de studentintervjuer som genomförs vid uppföljningarna ställs följande fråga:

- Enligt nationella krav ska jämställdhet mellan kvinnor och män särskilt beaktas i utbildningar. På vilket sätt tas frågor upp som rör jämställdhet upp i kurserna, i litteraturen och i diskussioner? Kan ni ge några exempel?

Utfallet av de sju huvudområden som hittills granskats visar på en jämställdhetsintegrering i de flesta av Högskolans utbildningsprogram. Inom två huvudområden fanns dock program där omdömet blev *med tvekan tillfredsställande*. Berörd institution ansvarar för att utvecklingsarbete sker inom de utbildningar där utvecklingsbehov fanns.

Konkreta exempel (Jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande)

Nedan lämnas exempel på ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande:

- Av den uppföljning som gjordes inför sammanställning av årsredovisningen för år 2020 framgår att inom 88 % av Högskolans utbildningsprogram finns ett jämställdhetsperspektiv integrerat, genom minst ett mål i en kurs. I många fall finns mål som rör jämställdhet i flera kurser i programmet. Till exempel finns sådant mål i sex kurser inom sjuksköterskeprogrammet och i sju kurser inom de dataspelsprogram på grundnivå som har en inriktning mot ljud och musik.
- Inom utbildningen på forskarnivå i informationsteknologi har kursen *Kön, teknik och kultur* erbjudits. Kursen, som var en valfri kurs, fick dock inte tillräckligt med anmälningar och har därför inte genomförts. Ett utvecklingsarbete skedde då för att finna alternativa sätt till ökad integrering av jämställdhetsperspektiv i forskarutbildningen. Resultat blev en ny kurs, *Inkluderande teknikutveckling och design*, som inrättades i oktober 2020.
- Vid den uppföljning som gjordes av jämställdhetsarbete vid institutionen för biovetenskap hösten 2018 undersöktes könsfördelningen bland författare till kurslitteratur. Resultatet visade på en övervikt av män (68 %) i gruppen av författare. Framtagen statistik, som har medvetandegjort lärarna om den sneda könsfördelningen bland författarna, är ett viktigt underlag för val av litteratur på nya kurser eller byte av litteratur på befintliga kurser.

5 Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv

Bedömningsområdet Student- och doktorandperspektiv innehåller följande bedömningsgrund:

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Lärosätet säkerställer genom sitt systematiska kvalitetsarbete att studenter och doktorander har goda förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation. Lärosätet engagerar och motiverar studenter och doktorander att ta en aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningarna. Student- och doktorandperspektivet beaktas systematiskt som en del av lärosätets kvalitetssystem och kvalitetsarbete. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet behov av förbättring och utveckling av studenters och doktoranders förutsättningar att utöva inflytande över utbildningarna och sin studiesituation. Lärosätet vidtar åtgärder och utvecklar kontinuerligt student- och doktorandperspektivet. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Vägledning till lärosätet:

Visa hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete uppfyller bedömningsgrunden inom området, bland annat genom att beskriva rutiner och processer som bidrar till detta. Beskrivningen ska visa hur lärosätet systematiskt arbetar med att beakta student- och doktorandperspektivet och säkerställa goda förutsättningar att utöva student- och doktorandinflytande i utbildningarna. Beskrivningen ska även innehålla exempel på mål och strategier som har ställts upp i förhållande till bedömningsområdet och bedömningsgrunden. Av beskrivningen ska det framgå hur lärosätet följer upp dessa mål, hur det avgörs om målen har uppnåtts och vad lärosätet vidtar för åtgärder om målen inte har uppnåtts. Visa även hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete identifierar utvecklingsområden.

Om det finns en skillnad i hur kvalitetsarbetet utförs, vid olika delar av lärosätet eller vid olika typer av utbildningar, ska dessa skillnader beskrivas. Vid behov, hänvisa till de policyer, rutiner och processer som beskrivs i samband med bedömningsområdet "styrning och organisation".

Lyft vid behov ytterligare aspekter som är viktiga för lärosätets systematiska kvalitetsarbete inom bedömningsområdet.

Ge belägg för att kvalitetsarbetet är välfungerande och effektivt, och att det systematiskt säkerställer ett väl utvecklat student- och doktorandperspektiv, utifrån information som genereras inom kvalitetssystemet.

Lärosätets redogörelse:

5.1 Systematiskt arbete med student- och doktorandinflytande

Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Sammantaget fungerar student- och doktorandinflytandet väl vid Högskolan. Detta bekräftades vid den nyligen genomförda lärosätets tillsynen. Några utvecklingsområden identifierades dock vid tillsynen och där har ett åtgärdsarbete inletts, enligt den särskilda handlingsplan som har upprättats. Utmaningar finns också inom områden som rör kommunikation (främst relaterat till engelskspråkiga studenter och doktorander) samt svarsfrekvens på kursvärderingar. Dessa utmaningar tas upp i avsnitt 7 (Reflektion).

Ansvar (Systematiskt arbete med student- och doktorandinflytande)

Ansvar för student- och doktorandperspektiv i utbildningsverksamheten finns på olika nivåer och hos olika funktioner. Arbetsordningen och underliggande organisations- och delegationsdokument utgör grunden för att ett student- och doktorandperspektiv inkluderas i verksamheten, i enlighet med den nationella regleringen i högskolelag och högskoleförordning.

De lärare som möter studenterna och som ansvarar för utbildningens genomförande har en viktig roll relaterat till student- och doktorandinflytande. Ansvaret tydliggörs i uppdragsbeskrivningarna för de akademiska uppdragen. Som exempel kan nämnas uppdragsbeskrivningen för programansvarig lärare där studentinflytandet tas upp under följande rubriker: *Uppföljning och utvärdering* (kurs- och programvärdering), *Programträffar för studentinflytande* samt *Studentkontakter, studentuppföljning och alumnkontakter*.

Fakultetsnämnd och utbildningskommittéer måste beakta student- och doktorandperspektivet vid fastställande av kurs- och utbildningsplaner. Då studentinflytande är en viktig kvalitetsaspekt ingår området även i fakultetsnämndens övergripande ansvar för kvalitetssäkring av utbildning. Även prefekter och avdelningschefer vid institutioner ska beakta student- och doktorandperspektivet, inom ramen för det övergripande ansvaret för institutionens kvalitetsarbete.

Ansvarsområden som rör student- och doktorandperspektiv finns hos rektors kansli och verksamhetsstödet. Rektors kansli för dialog med Studentkåren på en högskoleövergripande nivå samt bistår vid vissa övergripande studenträttsliga frågor. Inom verksamhetsstödet är flertalet avdelningar berörda, främst kopplat till ansvaret för infrastruktur, studentstöd och läranderesurser (se även avsnitt 2.3).

Lokala mål och krav (Systematiskt arbete med student- och doktorandinflytande)

Nationell reglering om student- och doktorandinflytande tydliggörs och konkretiseras i ett antal styrdokument vid Högskolan:

- I *utvecklingsplanen* finns ett särskilt avsnitt som rör studentinflytande samt en indikator som rör ökad svarsfrekvens på kursenkäter. I indikatorn anges att svarsfrekvensen på kursenkäter i genomsnitt ska vara 60 % år 2022.
- I bilaga 1 till *arbetsordningen* (Handläggning av ärenden) finns ett särskilt avsnitt som rör samråd med studentrepresentanter.
- Ett *samarbetsavtal* mellan Högskolan och Studentkåren finns upprättat. I avtalet finns skrivningar om studentrepresentation och information till studenter.
- Särskilda "klagomålsrutiner" har fastställts, i form av *Anvisningar för frågor och klagomål från studenter*. I anvisningarna finns, förutom beskrivning av själva klagomålsrutinerna, även beskrivning av olika kontaktvägar mellan Högskolan och studenter/Studentkåren.
- I *riktlinjerna för inrättande av utbildning och sexårsuppföljning av utbildning* anges följande bedömningsgrund: "Programansvarig lärare, kursansvariga lärare och annan berörd personal kommer att verka/verkar för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningen." Studentperspektivet finns även med som en kvalitetsaspekt i *riktlinjerna för årlig uppföljning av utbildningsprogram*.
- Av *riktlinjerna för studie- och karriärvägledning* framgår att ett mål för studie- och karriärvägledningen är att "stimulera studenterna till att ta aktivt ansvar för sina studier och uppmuntra dem till att påverka utbildningens innehåll och upplägg".

Rutiner och processer (Systematiskt arbete med student- och doktorandinflytande)

I enlighet med ovan angivna reglering bedrivs ett aktivt och systematiskt arbete för att säkerställa att det finns ett student- och doktorandperspektiv i verksamheten. Information finns enkelt att tillgå på Studentportalen och Medarbetarportalen.

Medverkan i formella organ

Studenterna uppmuntras att medverka i de formella organen, såväl i beslutande som rådgivande organ. För att ge studenterna en överblick över möjligheterna till delaktighet finns en förteckning över Högskolans nämnder, råd och andra organ tillgänglig på externwebben och Studentportalen. De flesta organ behandlar frågor som – direkt eller indirekt – kan ha betydelse för utbildningen och studenternas situation. Studenterna inbjuds därför att medverka.

Exempel på organ där studenterna aktivt medverkar är styrelse, fakultetsnämnd, utbildningskommittéer, rådet för verksamhetsstöd, arbetsmiljönämnd, samordningsgrupp för lika villkor, tillgänglighet och breddad rekrytering samt krisgrupp. Studenterna deltar också i rektors beslutsmöten som hålls cirka varannan vecka.

Enligt överenskommelse med Studentkåren deltar studenterna inte i *rektors råd för linjeledningsfrågor* eller *högskoledirektörens ledningsgrupp*. Dessa organ behandlar främst frågor som rör chefernas arbetsgivaransvar och budgetansvar. I de fall en fråga som tas upp i organen bedöms ha betydelse för utbildningen och studenternas situation bereds den vidare i andra organ där studenterna medverkar.

Studentrepresentanter arvoderas normalt inte. Högskolans doktorander får dock ersättning för den tid de medverkat i vissa högskoleövergripande organ, enligt särskilt rektorsbeslut. Normalt ska denna tid inrymmas i ordinarie institutionstjänstgöring. Om detta inte är genomförbart ska doktorandens utbildnings- och anställningstid förlängas med tid som motsvarar arbetet i det högskoleövergripande organet (i enlighet med den reglering som finns i högskoleförordningen).

Dialogmöten

Utöver medverkan i de formella organ som anges ovan träffar representanter för Studentkåren regelbundet olika ledningsfunktioner vid Högskolan inom ramen för dialogmöten. Sådana dialoger hålls med rektor och prorektor samt med ledningsfunktioner vid institutioner, verksamhetsstöd och fakultetsnämnd. Särskilt samråd sker också minst tre gånger per termin med rektors kansli. Vid mötena med rektors kansli medverkar även högskoledirektören.

Programträffar

Exempel på rutiner och processer för beaktande av studentperspektiv på mer utbildningsnära nivå är de programträffar som genomförs minst en gång per termin inom varje utbildningsprogram. Vid programträffarna medverkar programstudenter, lärare och berörda funktioner inom verksamhetsstödet.

Enkäter

Student- och doktorandperspektivet konkretiseras i de olika enkäter som systematiskt skickas till studenterna för uppföljning av utbildning och utbildningsmiljö. Exempel på detta är kursenkäter, programenkäter, studentbarometer och doktorandspegel. I kvalitetsystemet inryms enkäterna i aktiviteten "Insamling av studenters, doktoranders och alumniers synpunkter på utbildning och lärmiljö".

Uppföljning (Systematiskt arbete med student- och doktorandinflytande)

Uppföljning av att student- och doktorandperspektiv beaktas sker systematiskt, främst inom ramen för följande aktiviteter:

- Sexårsuppföljning av utbildning, enligt den kvalitetsaspekt som beskrivs ovan, samt via flera intervjufrågor till studenterna, till exempel: "Upplever ni att ni, i rimlig mån, kan påverka innehåll och utveckling av er utbildning? Kan ni ge något exempel på när ni sett en förändring genomföras efter att ni haft synpunkter?"
- Programenkäter, där studenterna ska ta ställning till påståendet: "Du kan påverka programkursernas innehåll och upplägg genom att delta i avsedda forum såsom programträffar, besvara kursenkäter m.m."
- Studentbarometern, till exempel genom ställningstagande till påståendena "Jag vet hur jag kan vara delaktig i utveckling av min utbildning" och "Jag vet hur jag kan påverka min studiemiljö".

- Uppföljning av studentkårsskrivelse, främst genom den sammanfattande genomgång av skrivelsen som görs två gånger per år vid möten med rektors kansli (i juni och december). Det som då behandlas är vilka åtgärder som vidtagits rörande de frågor som tagits upp i studentkårsskrivelsen och vilken återkoppling till Studentkåren som skett från berörda funktioner vid Högskolan.

Konkreta exempel (Systematiskt arbete med student- och doktorandinflytande)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studie-situation:

- Kursen *Ergonomi II: Simulering och utvärdering G1F* utvecklas kontinuerligt med stöd av de synpunkter som inkommer från studenterna vid kursvärdering. Detta görs ofta med små justeringar – för att inte riskera att överstyra och hamna fel. Bland annat har antalet och kraven på rapportering av individuella inlämningsuppgifter och gruppvisa projektarbeten justerats vilket gör att studenterna upplever att arbetsbelastningen är rimlig jämfört med en för hög arbetsbelastning tidigare. Mer tid har också dedikerats till studentnära kontakter genom handledning och lektioner i simuleringsmjukvara för att studenterna ska kunna genomföra de projektarbeten de blir tilldelade vilket har uppskattats. En styrka som ofta har nämnts i kursvärderingarna för denna kurs är att flera olika lärare med specifika expertkunskaper medverkar vilket är något som har behållits genom åren.
- I studentkårsskrivelsen för år 2019 framförs följande om de dialogmöten som kontinuerligt hålls mellan Studentkåren och olika ledningsgrupper: "Studentkåren har dialogmöten med alla institutioner och dessa möten har givit resultat. Studentkåren arbetar mer och mer så att varje sektion har åsiktstorg för att samla in synpunkter från studenterna som sektionerna sedan lyfter upp till respektive institutionsledning där de bemöts och åtgärdsförslag presenteras."
- Studentkåren påpekade, i studentkårsskrivelsen för år 2019, behov av en översyn av den tid som tilldelas doktoranderna för undervisning och examination. I den uppföljning av ärendet som gjordes i december 2020 framkom att Studentkåren anser att uppmärksammade problem har åtgärdats eller är på väg att åtgärdas.
- En utveckling av introduktionen av nya programstudenter inleddes höstterminen 2019. Utvecklingen grundas i resultat från dels den studentbarometer som genomfördes 2018, dels de särskilda introduktionsenkäter som genomförs efter varje terminsstart. Utvecklingen av programintroduktionen sker i flera steg och är pågående, inom ramen för projektet *Integrerat stöd* (se även avsnitt 2.4).
- Studenterna har möjlighet att påverka de strategiska beslut som styr studenthälsan. Studenterna ingår i arbetsmiljönämnden där arbetsmiljö- och studiemiljörelaterade ärenden tas upp och följs upp. Studenthälsan rapporterar återkommande till arbetsmiljönämnden om frågor rörande verksamheten och studenters psykosociala hälsa.

6 Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan innehåller följande bedömningsgrund:

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Lärosätet säkerställer genom sitt systematiska kvalitetsarbete att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet har väl fungerande samverkan med arbetslivet som bidrar till att utveckla utbildningarna. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet behov av utveckling av arbetsliv och samverkan i utbildningarna. Lärosätet vidtar åtgärder och utvecklar utbildningarna så att de är användbara, samt utvecklar kontinuerligt studenternas och doktorandernas beredskap att möta arbetslivet. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Vägledning till lärosätet:

Visa hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete uppfyller bedömningsgrunden inom området, bland annat genom att beskriva rutiner och processer som bidrar till detta. Beskrivningen ska visa hur lärosätet systematiskt arbetar med att beakta arbetsliv och samverkan i sina utbildningar. Beskrivningen ska även innehålla exempel på mål och strategier som har ställts upp i förhållande till bedömningsområdet och bedömningsgrunden. Av beskrivningen ska det framgå hur lärosätet följer upp dessa mål, hur det avgörs om målen har uppnåtts och vad lärosätet vidtar för åtgärder om målen inte har uppnåtts. Visa även hur lärosätet genom sitt kvalitetsarbete identifierar utvecklingsområden.

Beskriv hur lärosätet arbetar med samverkan med arbetslivet. Beskrivning kan också inkludera hur information och statistik av relevans för hur utbildningarna förbereder studenternas och doktorandernas inför arbetslivet inhämtas och används.

Om det finns en skillnad i hur kvalitetsarbetet utförs, vid olika delar av lärosätet eller vid olika typer av utbildningar, ska dessa skillnader beskrivas. Vid behov, hänvisa till policyer, rutiner och processer som beskrivs i samband med bedömningsområdet "styrning och organisation".

Lyft vid behov ytterligare aspekter som är viktiga för lärosätets systematiska kvalitetsarbete inom bedömningsområdet.

Ge belägg för att kvalitetsarbetet är välfungerande och effektivt, och att det systematiskt säkerställer en väl utvecklad samverkan i planering och genomförande av utbildningarna och att utbildningarna väl förbereder studenter och doktorander för arbetslivet, utifrån information som genereras inom kvalitetssystemet.

Lärosätets redogörelse:

6.1 Utbildning som ger beredskap att möta förändringar i arbetslivet

Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Ansvar (Utbildning som ger beredskap att möta förändringar i arbetslivet)

Ansvar för utbildningarnas samverkan med arbetslivet finns i första hand hos ämnesföreträdarna och de ämnesansvariga lärarna, de programansvariga lärarna och de kursansvariga lärarna. I dessa funktioners uppdragsbeskrivningar anges "användbarhet för arbetsmarknaden" samt "samverkan med det omgivande samhället" som två av de aspekter som genomgående ska beaktas.

En stor del av Högskolans utbildning bedrivs inom ramen för utbildningsprogram varav flertalet har en tydlig professionsinriktning, dvs. inriktning mot specifika yrkesområden. Den programansvarige läraren har därför ett särskilt ansvar för att knyta kontakter och initiera aktiviteter som bidrar till att främja programmets utveckling utifrån de behov som finns hos avnämarna. Programansvarig lärare ansvarar också för att det för programmet finns ett särskilt forum för arbetslivsanknytning (se nedan).

Fakultetsnämnd och utbildningskommittéer har också ett ansvar för arbetslivsperspektivet, inom ramen för mandatet att fastställa och revidera utbildningsplaner. I utbildningsplanerna anges målen i högskolelagen om "beredskap att möta förändringar i arbetslivet" (utbildning på grundnivå) respektive "utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet" (utbildning på avancerad nivå). Även de olika nationella examensmål för olika examina som relaterar till arbetslivsperspektivet (till exempel målet i kandidatexamen om att "visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens") anges i utbildningsplanerna. Nämnd och kommittéer måste, vid fastställandet av utbildningsplanerna, säkerställa att utbildningarna ger studenterna förutsättningar att uppfylla dessa nationella mål.

Ett strategiskt och övergripande ansvar för samverkan – där utbildningens arbetslivsanknytning utgör en del – finns hos två av funktionerna inom rektorsfunktionen²⁰. Vicerektor för näringslivssamverkan har, som framgår av namnet, ett samverkansansvar som riktas mot näringslivet. Motsvarande ansvar för samverkan med offentlig sektor ingår i prorektors uppdrag.

Att säkerställa att utbildningarna innehåller ett arbetslivsperspektiv ingår också i fakultetsnämndens övergripande ansvar för kvalitetssäkring av utbildning. Vidare har även prefekter och avdelningschefer ett ansvar för arbetslivsperspektivet i utbildningarna, inom ramen för det övergripande ansvaret för institutionens kvalitetsarbete.

Studie- och karriärvägledarna, vid avdelningen för utbildnings- och studentstöd inom Högskolans verksamhetsstöd, ansvarar för frågor som rör karriärvägledning och förberedande insatser inför studenternas inträde på arbetsmarknaden. En annan

²⁰ I rektorsfunktionen ingår rektor, prorektor, högskoledirektör, vicerektor för internationalisering, vicerektor för näringslivssamverkan och planeringschefen (chefen för rektors kansli).

avdelning inom verksamhetsstödet arbetar specifikt med samverkansfrågor, nämligen avdelningen för forskningsstöd, samverkan och innovation (AFSI). AFSI ger stöd inom flera områden som rör utbildningarnas arbetslivsperspektiv, till exempel alumnverksamhet.

Lokala mål och krav (Utbildning som ger beredskap att möta förändringar i arbetslivet)

Arbetslivsperspektiv i utbildning lyfts fram i olika lokala styrdokument, främst i utvecklingsplanen, riktlinjerna för inrättande och uppföljning av utbildning samt riktlinjerna för arbetslivsanknytning. Som framgår ovan inkluderas också nationell reglering om arbetslivsperspektiv – högskolelagens mål samt kraven för olika examina i Examensordningen (bilaga 2 i högskoleförordningen) – i Högskolans utbildningsplaner.

Utvecklingsplan

I utvecklingsplanen betonas vikten av samverkan med det omgivande samhället och arbetslivsanknytning av utbildningen, bland annat genom följande skrivningar:

- All utbildning vid Högskolan ska vara excellent, dvs. ha mycket hög kvalitet. Detta innebär ... samt att den är relevant för arbetslivet i vid mening.
- Högskolans utbildningsprogram ska utvecklas och bedrivs med systematisk medverkan av externa aktörer. Genom att studenterna kontinuerligt under utbildningen interagerar med andra samhällsaktörer tar de del av olika perspektiv och breddar därmed sin kompetens. Interaktionen ska innebära en konkret arbetslivsanknytning, ett utbyte med arbetslivet.

Riktlinjer för inrättande och uppföljning av utbildning

Vid inrättande och uppföljning av utbildning granskas utbildningen utifrån följande bedömningsgrunder:

- Utbildningen är användbar och förbereder studenter för arbetslivet.
- Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.
- Programmets studenter är attraktiva på arbetsmarknaden med en hög etableringsgrad.

Riktlinjer för arbetslivsanknytning av utbildning

I riktlinjerna för arbetslivsanknytning av utbildning²¹ finns bland annat följande reglering:

- Utbildningen vid Högskolan i Skövde ska ha en tydlig arbetslivsanknytning.
- Arbetslivsanknytningen främjar utbildningens utveckling utifrån arbetslivets behov, dvs. de behov som finns hos de organisationer som förväntas anställa studenterna när de avslutat sin utbildning (avnämarna för utbildningen).
- Varje utbildningsprogram vid Högskolan måste ... ha ett särskilt forum för arbetslivsanknytning.

---

²¹ Riktlinjerna för arbetslivsanknytning har ersatt de tidigare riktlinjerna för programråd.

Rutiner och processer (Utbildning som ger beredskap att möta förändringar i arbetslivet)

En nära samverkan med externa aktörer inom näringsliv och offentlig sektor är något som präglar Högskolans verksamhet. Särskilda samverkansavtal finns med lokala externa aktörer, till exempel Skövde kommun, Skaraborgs sjukhus, Skaraborgs kommunalförbund och Powertrain Engineering Sweden (tidigare Volvo Cars). Som framgår ovan finns ett utpekat ansvar för samverkan inom rektorsfunktionen vilket innebär ett strategiskt fokus på samverkan i både utbildning och forskning. Detta fokus återspeglas på det operativa planet, bland annat i form av en stark arbetslivsanknytning av utbildningarna.

Konkreta former för utbildningarnas arbetslivsanknytning är främst gästföreläsningar, studiebesök, projekt- och examensarbeten som utförs i samverkan med externa organisationer, praktikkurser, verksamhetsförlagd utbildning och adjungering av lärare som är yrkesverksamma. Arbetslivsanknytningen stärks också av den samverkan med det omgivande samhället som sker inom ramen för uppdragsutbildningar. För att ge stöd för olika samverkansaktiviteter finns särskilda forum och arenor, se beskrivning nedan.

Forum för arbetslivsanknytning av utbildning

I riktlinjerna för arbetslivsanknytning av utbildning anges att ett forum för arbetslivsanknytning kan vara organiserat på olika sätt. En vanlig form är ett programråd där avnämare, lärare och studenter regelbundet träffas – fysiskt och/eller virtuellt. Denna form av forum har funnits vid Högskolan sedan år 2006. Numera kan forumet även vara en del av de samverkansplattformar som finns etablerade med koppling till Högskolans utbildning och forskning (se nedan).

Det kan även finnas andra, mer flexibla former för forumet. Ett krav är dock att kontakten med forumet ska ske regelbundet. Frågor som rör utbildningsprogrammets arbetslivsanknytning måste normalt behandlas minst en gång per kalenderår.

Samverkansplattformar

De samverkansplattformar som finns kopplade till Högskolans olika utbildnings- och forskningsmiljöer utgör ett viktigt bidrag till utbildningens arbetslivsanknytning. Samverkansplattformarna utgör arenor för dialog och samverkan mellan akademi och arbetsliv. Nedan anges vilka samverkansplattformar som finns etablerade (där den utbildning plattformen främst relaterar till anges i parentes):

- ASSAR – Industrial Innovation Arena (utbildning inom informationsteknologi och ingenjörsvetenskap)
- BioS - Bioscience for Society (utbildning inom biovetenskap)
- CLAS – Centrum för ledarskap och arbetsliv i Skaraborg (utbildning inom ekonomi)
- PICS – Privacy, Information and Cyber Security (utbildning inom informationsteknologi, med inriktning mot integritetsfrågor, informations säkerhet och cybersäkerhet)
- Skaraborgs hälsoteknikcentrum (utbildning inom vård och hälsa)
- Sweden Game Arena (utbildning inom dataspelsutveckling)

Företagsforskarskolor

Tre företagsforskarskolor är anslutna till Högskolans utbildning på forskarnivå i informationsteknologi: *INSiDR* (Industrial Graduate School in Digital Retailing), *IPSI* (Industrial P.H.D. School in Informatics) och *Smart Industry Sweden*. Forskarskolorna bidrar till att ny kunskap utvecklas i nära samverkan mellan akademi och arbetsliv.

Doktoranderna inom forskarskolorna har, vid sidan av sina akademiska handledare, företagsmentor. På detta sätt kan både akademiska och företagsmässiga perspektiv stämmas av regelbundet. Ungefär en fjärdedel av Högskolans doktorander inom informationsteknologi är kopplade till företagsforskarskolor.

Examensarbeten i samverkan med arbetslivet

Sedan lång tid tillbaka har Högskolan årligen anordnat ExjobbsExpo, en mässa där studenter och arbetsliv möts för att hitta samverkan kring examensarbeten. Hösten 2020 lanserades en webbaserad portal som ytterligare främjar denna typ av samverkan. Portalen, som benämns exjobbsportalen, utgör en annonsportal där aktörer inom näringsliv och offentlig sektor samt andra organisationer kan söka samverkan med studenter som planerar sitt examensarbete.

Uppföljning (Utbildning som ger beredskap att möta förändringar i arbetslivet)

Uppföljning av samverkan med arbetslivet görs i årsredovisningen där relevanta mål i utvecklingsplanen följs upp. Arbetslivsperspektivet följs även upp mer specifikt, vid inrättande och uppföljning av utbildning samt i olika enkäter till studenter. I styrdokumenterna för årlig programuppföljning samt sexårsuppföljning av utbildning tydliggörs vem som ansvarar för att informera de parter som företräder arbetslivet om resultatet från uppföljningarna.

Sexårsuppföljning av utbildningsprogram

Vid sexårsuppföljningen av utbildningsprogram granskas arbetslivsperspektivet, utifrån särskilda bedömningsgrunder (se ovan, rubriken *Lokala mål och krav*). I de intervjuer som genomförs inom ramen för uppföljningen ombeds studenterna svara på följande fråga:

- Utbildningen ska vara användbar och förbereda studenter för ett föränderligt arbetsliv. På vilket sätt tycker ni att det märks i era utbildningar? Ge gärna konkreta exempel!

I de sexårsuppföljningar som hittills har genomförts fick flertalet utbildningsprogram omdömet *tillfredsställande* när det gällde arbetslivsperspektiv. Inom två huvudområden fanns dock program där omdömet blev *med tvekan tillfredsställande*. Berörd institution ansvarar för att utvecklingsarbete sker inom de utbildningar där utvecklingsbehov fanns.

Programvärdering och doktorandspegel

Samverkan med arbetslivet tas upp i programvärdering och doktorandspegel genom att studenterna respektive doktoranderna ombeds att göra ställningstaganden relaterat till följande meningar:

- Ett arbetslivsperspektiv kopplat till ämnesområdet har tagits upp i programmet.
- I vilken utsträckning har din(a) handledare diskuterat din framtida karriär inom eller utanför akademien med dig?

Alumnenkäter

Hösten 2020 genomfördes en högskolegemensam alumnenkät. I enkäten framkom bland annat att knappt 80 procent av alumnerna hade fått arbete inom sex månader efter avslutad utbildning. Samma andel hade också en tillsvidareanställning. Alumnenkäter av detta slag kommer fortsättningsvis att genomföras kontinuerligt.

Konkreta exempel (Utbildning som ger beredskap att möta förändringar i arbetslivet)

Nedan lämnas exempel på arbete som säkerställer att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet:

- Högskolans vårdutbildning har en god samverkan med de lokala och regionala vårdverksamheterna. Vid utbrottet av Corona-pandemin våren 2020 fick två av lärarna inom vårdutbildningen tjänstledigt för att arbeta på intensivvårdsavdelningar i regionen. Erfarenheterna därifrån tog lärarna med sig när de efter några månader återgick till sin undervisning inom sjuksköterskeprogrammet. Dessa lärare kommer också att medverka i den uppdragsutbildning för intensivvårds-sjuksköterskor som planeras starta under våren 2021.
- Goda erfarenheter finns från kursen *Praktik i miljövetenskap* som getts inom den biovetenskapliga utbildningen. Inom ramen för kursen fick studenterna självständigt tillämpa kunskaper från utbildningen i miljövetenskap och utföra uppgifter på en arbetsplats. Såväl studenter som handledare på arbetsplatser var nöjda och lärarna vidgade sin insyn i vilka arbetsuppgifter som kan vänta studenterna efter utbildningen.
- Inom Högskolans ekonomiprogram med inriktning mot redovisning och revision genomfördes våren 2020 en *Revisionsdag* för studenterna i årskurs 2 och 3. En revisor och en revisorsassistent medverkade och delade med sig av sina erfarenheter från yrkeslivet. Frågor som togs upp var bland annat hur det är att arbeta som revisor, vad som krävs, hur en arbetsdag ser ut och hur det går att kombinera karriär med familj. Revisionsdagen planerades, genomfördes och följdes upp inom ramen för aktiviteten *Årlig uppföljning av utbildningsprogram*.
- Under åren 2015–2017 utvecklades masterutbildningen *Biomarkörer inom molekyllär medicin* i nära samarbete med cirka 15 företag. Programmet startade höstterminen 2018. Flertalet av företagen medverkar aktivt i utbildningens genomförande och utveckling.
- I de två kandidatprogrammen inom kognitiv neurovetenskap finns en särskild kurs som syftar till att förbereda studenterna för kommande arbetsliv. I denna kurs, *Kognitiv neurovetenskap – arbetslivs- och examensförberedelse*, får studenterna bland annat själva planera och genomföra olika studiebesök hos potentiella arbetsgivare samt arbeta med självinventering, CV och ansökningsbrev.

7 Reflektion

Sammanställningen av text i denna självvärdering har på många sätt uppmuntrat till reflektion kring det egna kvalitetsarbetet²².

Den sammantagna uppfattningen är att Högskolans kvalitetssystem är väl fungerande. Det finns en trygghet i att kvalitetsarbete har bedrivits sedan lång tid tillbaka – främst i form av olika uppföljningsaktiviteter – vilket gör att systemet känns gediget. Något som belägger detta är resultaten av UKÄ:s utvärderingar av utbildningar under åren 2011-2015. Andelen utbildningar som då fick omdömet ”mycket hög” eller ”hög” kvalitet var 79 procent. Den beskrivning som ges i de olika delarna av denna självvärdering syftar också till att ge belägg för att Högskolans kvalitetssystem är väl fungerande.

I den reflektion som har gjorts har även utmaningar identifierats, relaterat till kvalitetsarbete och kvalitetssystem. Nedan beskrivs några områden som särskilt har uppmärksammats i detta sammanhang:

- *Kunskap om kvalitetssystemet*

Kommunikation utgör en viktig del i kvalitetssystemet. Många insatser görs för att inom det egna lärosätet kommunicera olika aspekter som rör kvalitetssystemet – hur systemet är uppbyggt, vilka termer som används, vilka resultat som genererats av systemet (till exempel från en viss uppföljning) etc. Arbetet med kommunikation beskrivs främst i avsnitt 1.6 och 3.6.

De många insatserna till trots finns det ändå en osäkerhet kring hur stor kunskapen kring kvalitetssystemet är ute i organisationen. Ett väl fungerande kvalitetsarbete bedrivs men inte nödvändigtvis med en medvetenhet om att det utgör en del av kvalitetssystemet. Som framgår i självvärderingen har ambitionen, särskilt under de senaste åren, varit att skapa en enkelhet i systemet – för att göra det mer förståeligt.

- *Kursvärderingsprocessen*

Högskolan har sedan lång tid tillbaka ett centralt system för kursvärderingar, via det digitala systemet EvaSys. Studenternas synpunkter samlas in efter varje kurs som genomförs och resultatet sammanställs och tillgängliggörs för berörda studenter. Systemet möter de juridiska krav som, enligt högskoleförordningen, ställs på processen. I några avseende har UKÄ, inom ramen för den nyligen genomförda lärosättestillsynen, påpekat behov av utveckling av rutiner och förtydliganden i riktlinjerna för processen. Åtgärder som rör dessa påpekanden planeras eller har i vissa fall redan vidtagits.

Problem finns dock med svarsfrekvens på kursvärderingar som, trots uppsatta mål i utvecklingsplanen, ligger på en blygsam nivå (med ett genomsnittsvärde på 23–25 % under åren 2017–2020). Den låga svarsfrekvensen har medfört att tilltron till systemet, som ett instrument för utveckling av utbildning, har varit svag. De olika

---

²² Arbetet med självvärderingen, som inleddes våren 2020, har letts av rektors kvalitetsråd. Det operativa arbetet, dvs. insamling av material och utformning av text, har skett av en särskild skrivargrupp. Texten har kontinuerligt stämts av och diskuterats med kvalitetsrådet (som leds av prorektor) och rektor. Förankring med medarbetare, studenter och doktorander har skett genom olika interna remisser samt vid en personaldag hösten 2020. Externa referenspersoner har också bidragit i arbetet.

åtgärder som har vidtagits de senaste åren för att öka svarsfrekvensen, bland annat nya frågor och mer tid för lärarna att sammanställa sin återkoppling till studenterna, har inte gett önskat resultat. Den fakultetsnämnd som tillträdde i januari 2020 har tagit tag i utmaningen med kursvärderingarna – och ett nytt utvecklingsprojekt har inletts. Enligt planeringen kommer nya åtgärder att presenteras under våren 2021. Arbetet med utveckling av kursvärderingsprocessen är, om än tungrott, ett gott exempel på att förbättringscykeln praktiseras i verksamheten.

- *Student- och doktorandinflytande*

Student- och doktorandinflytandet i Högskolans verksamhet säkerställs på olika sätt, främst genom reglering i styrdokument och avtal, olika former av uppföljning samt ett nära samarbete med Studentkåren (se avsnitt 5.1). Arbetet sker systematiskt och upplevs vara väl fungerande. Ett visst utvecklingsbehov har dock uppmärksammats i samband med lärosätetillsynen, främst rörande de fall när en enda person bereder eller fattar beslut. Åtgärder relaterat till detta planeras, enligt upprättad handlingsplan för uppföljning av lärosätetillsynen.

- *Kommunikation på engelska*

Vid Högskolan ses internationalisering som något som bidrar till excellens, som stärker den egna verksamheten och som förbereder studenterna på en omvärld som blir alltmer internationell. Det ökande antalet internationella studenter, doktorander och medarbetare välkomnas men medför också ett allt större behov av kommunikation på engelska. I Högskolans språkpolicy anges att lärosätet i så hög grad som möjligt ska vara parallellspråkigt, vilket innebär att svenska och engelska ska fungera sida vid sida. Till viss del fungerar detta idag. En positiv utveckling skedde i och med lansering av ny webbplats år 2020, med en markant ökning av antalet webbsidor på engelska. Fler styrdokument än tidigare finns nu också översatta till engelska. Dock återstår en del arbete innan Högskolan nått den parallellspråkighet som anges som målsättning i språkpolicy. Behovet rör verksamheten generellt men i detta sammanhang lyfts utmaningen som rör kommunikation relaterat till kvalitetssystemet.

- *IT-infrastruktur*

Behov av utveckling av Högskolans IT-infrastruktur har uppmärksammats inom ramen för olika uppföljningar. Under de senaste åren har ett antal åtgärder och projekt genomförts, med syfte att ge bättre service till studenter, medarbetare och allmänhet. Utvecklingen har varit positiv men ändå inte skett i den omfattning och takt som varit önskvärd. Utbrottet av Corona-pandemin under våren 2020 – då en stor del av verksamheten flyttades till digitala verktyg och forum – förstärkte behovet av ytterligare utveckling.

Flera åtgärder har nu satts in för att hantera denna utmaning. Högskolans styrelse har, i budgeten för de närmaste två åren, avsatt särskilda medel för att påskynda processen. Vidare finns tydliga mål rörande IT-infrastrukturen i den verksamhetsplan för verksamhetsstödet för åren 2021–2023 som rektor fastställde i december 2020.

Bilaga: Förteckning över relevanta styrdokument och andra relevanta dokument

I denna förteckning listas de dokument (styrdokument och andra relevanta dokument) som det refereras till i självvärderingen. Inom parentes anges de avsnitt där referensen finns.

Kvalitetssystem

- Kvalitetspolicy för Högskolan i Skövde (A, 1.1, 1.2, 1.5, 2.2)
- Riktlinjer för kvalitetsarbete inom utbildning (B, 1.3,1.6)
- Riktlinjer för kvalitetsarbete inom forskning (B, 1.3)
- Riktlinjer för kvalitetsarbete inom verksamhets- och ledningsstöd (B, 1.3)
- Riktlinjer för kvalitetsarbete inom högskoleövergripande ledning och styrning (B, 1.3, 1.5)
- Årlig kvalitetsrapport till styrelsen (1.3, 1.5)
- Tidsplan för sexårsuppföljning av utbildning (3.5)

Verksamhetsplanering

- Utvecklingsplan för Högskolan i Skövde (A, 1.1, 1.2, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 5.1, 6.1)
- Verksamhetsplaner för 2020-2022 och 2021-2023 (1.1, 1.5, 1.6, 2.1, 2.3, 2.4, 3.3, 4.1)
- Handlingsplaner för avdelningarna inom verksamhetsstödet (2.3)
- Årsredovisning 2019 för Högskolan i Skövde (1.6, 2.1, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3, 4.1)

Organisation

- Arbetsordning vid Högskolan i Skövde (1.3, 5.1)
- Organisationsstruktur vid Högskolan i Skövde (1.3)
- Verksamhetsstödet uppdrag och ansvarsområden (1.3, 2.3)
- Riktlinjer för arbetslivsanknytning av utbildning (1.6, 6.1)
- Uppdragsbeskrivning för samordningsgrupp för jämställdhetsintegrering (4.1)

Uppdragsbeskrivningar – utbildning på forskarnivå

- Uppdragsbeskrivning för utbildningskommittén för utbildning på forskarnivå i informationsteknologi (1.4, 3.4, 5.1)
- Uppdragsbeskrivning för ämnesföreträdare inom utbildning på forskarnivå (1.3, 3.1, 3.4, 4.1 och 6.1)
- Uppdragsbeskrivning för kursansvarig lärare inom utbildning forskarnivå (1.3, 3.1, 3.3, 3.4, 4.1 och 6.1)
- Uppdragsbeskrivning för examinator för kurs inom utbildning på forskarnivå (1.3, 3.1, 3.3, 3.4)
- Uppdragsbeskrivning för studierektor för utbildning på forskarnivå i egen regi (1.3, 2.4, 3.5)
- Uppdragsbeskrivning för studierektor för utbildning på forskarnivå i samarbete med andra lärosäten (1.3, 2.4, 3.5)

Uppdragsbeskrivningar – utbildning på grundnivå och avancerad nivå

- Uppdragsbeskrivning för utbildningskommittéer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (1.4)
- Uppdragsbeskrivning för ämnesföreträdare och ämnesansvarig lärare inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (1.3, 3.1, 3.3, 3.4, 4.1, 6.1)
- Uppdragsbeskrivning för programansvarig lärare (1.3, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 5.1, 6.1)
- Uppdragsbeskrivning för kursansvarig lärare inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (1.3, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 6.1)
- Uppdragsbeskrivning för examinator inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (1.3, 3.1, 3.4)

Inrättande, uppföljning och avveckling av utbildning

Inrättande av utbildning

- Riktlinjer för inrättade av utbildning (1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 5.1, 6.1)
- Målmatiser för säkerställande av koppling mellan nationella och lokala examens- och program mål och kursmål (3.4)
- Riktlinjer för utformning av utbildningsplan (3.1, 3.4, 4.1, 6.1)
- Riktlinjer för utformning av kursplan (3.1, 3.4, 4.1)

Uppföljning – allmänt

- Riktlinjer för internationella samarbetsavtal (3.5)
- Uppföljning av studentkårsskrivelsen (2.3, 3.5, 5.1)

Uppföljning – utbildning på forskarnivå

- Riktlinjer för sexårsuppföljning av ämne inom utbildning på forskarnivå (1.4, 2.1, 3.3, 3.5, 4.1)
- Mall för individuell studieplan (2.4, 3.5)

Uppföljning – utbildning på grundnivå och avancerad nivå

- Riktlinjer för årlig uppföljning av utbildningsprogram (1.4, 2.1, 3.5)
- Riktlinjer för sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå (1.4, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 4.1, 5.1, 6.1)
- Mall för självvärdering av utbildningsprogram – som används vid sexårsuppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå (1.5)
- Riktlinjer för kursvärdering inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (2.4, 3.2, 3.4, 3.5, 5.1)
- Riktlinjer för programvärdering (2.4, 3.2, 3.4, 3.5, 4.1, 5.1, 6.1)

Avveckling av utbildning

- Riktlinjer för avveckling av ämne och huvudområde (3.1)
- Riktlinjer för avveckling av utbildningsprogram och inställande av programtillfälle (3.1)
- Riktlinjer för avveckling av kurs (3.1)

Kompetensförsörjning

- Anställningsordning vid Högskolan i Skövde (2.1, 2.2)
- Riktlinjer för kompetensutveckling (2.2)
- Mall för kompetensförsörjningsplan (2.1)
- Riktlinjer för utnämning till docent (2.2)
- Riktlinjer för pedagogisk karriärstege (2.2, 3.2)
- Anvisningar för Högskolans pedagogiska pris (2.2)
- Lokalt arbetstidsavtal för lärare vid Högskolan i Skövde (2.2)
- Mall för medarbetarsamtal (2.2)

Övrigt

Infrastruktur

- Riktlinjer för schemaläggning och lokalbokning (2.3)
- Policy för Högskolan i Skövdes externa webbplats (2.3)
- Riktlinjer för studie- och karriärvägledning (2.3, 5.1)
- Riktlinjer för studenthälsan (2.3)
- Riktlinjer för lika villkor (2.3)
- Anvisningar för särskilt pedagogiskt stöd vid funktionsnedsättning (2.3)
- Riktlinjer för introduktion till högskolestudier (2.4)

Studentinflytande

- Anvisningar för frågor och klagomål från studenter (2.4, 5.1)
- Samarbetsavtal mellan Högskolan och Studentkåren (5.1)

Övrigt

- Riktlinjer för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (3.4)
- Riktlinjer för tillgodoräknande av utbildning på grundnivå och avancerad nivå (2.4)
- Riktlinjer för forskningsanknytning av utbildning (3.3)
- Handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2020–2022 (4.1)
- Handlingsplan för uppföljning av Universitetskanslersämbetets lärosätetillsyn vid Högskolan i Skövde år 2020 (5.1, 7)
- Sammanställning av resultat vid Universitetskanslersämbetets utvärdering och uppföljning av examina vid Högskolan i Skövde (7)

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

POSTADRESS

Högskolan i Skövde
Box 408, 541 28 Skövde

BESÖKSADRESS

Högskolevägen

TELEFON

0500-44 80 00

FAX

0500-41 63 25

INTERNET

www.his.se
